

GOVERNMENT OF INDIA

ARCHAEOLOGICAL SURVEY OF INDIA

Central Archaeological Library

NEW DELHI

ACC. NO. 9713

CALL NO. 910.4 | Mar | Jwa

D.G.A. 79

Printed in India

MANUSCRIPTS
AND
PRINTED EDITIONS
OF
MARCO POLO'S TRAVELS

by

SHINOBU IWAMURA

9713

~~11.1950~~

910.4
Mar/Iwa

THE NATIONAL DIET LIBRARY
TOKYO, JAPAN
1949

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY NEW DELHI.

Acc. No. ~~500~~

Date ~~3.11.1950~~

Call No. ~~910.4 Iwa.~~

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

9713
No. 29.4.1958
Call No. 910.4/Mar - Jwa

MANUSCRIPTS AND PRINTED EDITIONS OF MARCO POLO'S TRAVELS

I

Manuscripts and early editions of the *Book of Marco Polo* can for the most part be classified into three groups, i. e., A, B and C; these groups may be again divided into a number of sub-groups. To Group A belong the famous Franco-Italian text in the Bibliothèque Nationale at Paris (MS. français 1116) and other numerous MSS. The most representative text of this group, fr. 1116, has been known as the *Geographic Text* since it was published *literatim* in 1824 by the Société de Géographie in Vol. I of the *Recueil de Voyages et de Mémoires*. Group B is represented by Ramusio's composite Italian version published in 1559 at Venice in the second volume of *Delle Navigazioni et Viaggi*, while Group C contains the MS. in the Ambrosiana Library at Milan and the MS. discovered by Percival David in the Chapter Library of the Cathedral at Toledo on 7 December 1922, and published in 1938 at London under the joint editorship of A. C. Moule and Paul Pelliot as the second volume of *Marco Polo: the Description of the World*.

Before proceeding to consider the textual tra-

dition of the Polian texts, let us give a glance at the circumstances in which the *Book of Marco Polo* was composed. After 25 years' travel in the East Marco Polo with his father Nicolo and his uncle Maffeo arrived at his native city of Venice some time in the year 1295. Marco soon acquired great fame among his fellow citizens who were so fascinated by his charming and gracious personality that they came every day to visit and converse with him, and to ask him matters concerning Cathay, the Great Khan, Chipangu, etc. Probably some time in the following year, Marco Polo was taken prisoner by the Genoese in an unrecorded encounter between the armed galleys of Venice and Genoa. While in prison at Genoa Marco became a great favorite with his fellow prisoners, and even with the jailors, because of his tales of the wonders and wealth of the East, and of his adventures. The jailors and released prisoners in turn would speak of him and his story to their relatives and friends, and so the name of "Marco Milioni" — as he was nicknamed because of his prodigal use of this word in his narratives— became known throughout the great medieval city of Genoa. Asked or forced to tell his story over and over again even the loquacious Venetian adventurer wearied of repeating it, and took advantage of the opportunity offered him through his acquaintance with

one Rustichello of Pisa, a professional romance-writer, who had also been taken prisoner in a battle between Genoa and Pisa, to put his tale down in writing. Little is known of this Rustichello. There are several MSS. of Arthurian romances in the Bibliothèque Nationale at Paris, which were written by one Rusticien de Pise. Painstaking comparison of these Arthurian romances with the Franco-Italian text, fr. 1116, by L. F. Benedetto⁽¹⁾ has established that this Rusticien de Pise was no other than Rustichello. In his monumental work Benedetto reveals that not only the style but phrases, sentences, and, in some cases, entire paragraphs are almost identical in Rusticien's romances and in fr. 1116.

When Marco Polo decided to make Rustichello write down his story, he requested his father at Venice to send him his notes and memoranda made during his prolonged sojourn in the East. Ramusio refers to these in his Preface to Vol. II of *Delle Navigazioni et Viaggi* but some scholars considered that the passage had been invented by Ramusio himself. There is proof, however, that Marco had recourse to some kind of aide-mémoires, since it must have been quite impossible for any one, however great was his power of memory, to reproduce such exact data on various peoples and their customs, climates, products, political and military

events, etc., as we find in the *Book of Marco Polo* solely from memory after a period of nearly thirty years.

When the notes finally arrived from Venice, Marco started to tell his repeatedly-told story, perhaps in its proper order to the professional romance-writer, Rustichello of Pisa, and probably to others as the prison was crowded with men like himself and Rustichello from various parts of the Mediterranean littoral. Rustichello's job seems to have been that of arranging the various portions of the story in order, to knit the different chapters and divisions into a suitable form for a book, to insert opening and closing lines, etc., and, finally, to translate Marco's Venetian dialect into Franco-Italian commonly used for such popular works.

(1) Luigi Foscolo Benedetto, *Marco Polo: Il Milione*, Prima Edizione Integrale, Firenze, 1928.

II

After comparing numerous passages of fr. 1116 with those of Rustichello's other romances, Benedetto has come to the conclusion that Rustichello produced the ancestor of fr. 1116 and its related MSS. based upon a study of the notes supplied him by Marco Polo as well as his suggestions. Rustichello's version of the

Travels of Marco Polo was a product of joint authorship, but Benedetto argues that even fr. 1116 must represent only a later copy of the original of the Polo-Rustichello compilation. N. M. Penzer (2) suggests: "One of the numerous Genoese, who without the slightest doubt did visit Polo, became very friendly with him, and helped in the editing of the work, in addition to Rustichello." If Penzer's suggestion be acceptable, can it not also be further supposed that there were other persons who wrote down what Marco had told them in the Genoese prison or in Venice before and/or after his imprisonment? It would be, therefore, too much to assume that Rustichello's was the only version, directly based on Marco's story and his notes, and that all the other versions, extant or lost, descended from this sole ancestor. Is there anything that prevents us to assume, on the contrary, that several different versions were made at first hand from Marco's own story or his notes at the same time as, or earlier or later than, Rustichello's version?

Most students of the Polian texts seem to have taken it for granted that there was only one lost original i. e. Rustichello's version, and all subsequent texts handed down to us are its descendants, direct or indirect. In other words they assume that all Polian texts are either copies, faithful or otherwise,

or recensions or translations, full or abridged, of this now lost original (0). A. G. Moule's (3) attempt to reconstruct 0 by means of a composite text seems to be based on the same assumption. This theory, however, seems to me open to question for the reason just mentioned.

Let us now turn to other sub-groups of F as Benedetto refers to as *fr. 1116* and its related MSS. First comes the Grégoire version or FG as Benedetto calls it, who has added another ten MSS. to the five known by Henry Yule (4). Yule's famous English translation was based on Pauthier's translation (5) which is in turn based on one of this sub-group.

Secondly, there is the Tuscan recension which was translated into Tuscan from a Franco-Italian version at the beginning of the fourteenth century. This Tuscan sub-group (TA) was published by the Société de Géographie in the same volume as *fr. 1116*, and formed the basis of H. Murray's English translation (6) published in 1824.

Next comes the Venetian recension which was the most widely distributed of all Polian texts and contains over eighty MSS. The great fame the Venetian version achieved was due to the popular belief that this version was nothing less than Marco's original. This popular, but erroneous, opinion originated from

the eulogistic manner in which Pipino referred to his source, Francesco Pipino of Bologna, a Dominican friar, is known also as the author of several Latin translations of medieval French books. This Latin version by Pipino was made from a Venetian text, probably in the later years of Marco's life, but there seems no ground for believing that it was executed with Marco's cognizance and retouched by himself as some scholars used to believe. The first printed edition of Pipino's Latin version appeared about 1485 not long after the invention of printing. This is the third earliest printed edition of the *Book of Marco Polo*, the first being the German edition published at Nuremberg in 1477, and the second a reproduction of the same at Augsburg in 1481.

According to Libri (7) "The finest of all the results due to the influence of Marco Polo is that of having stirred Columbus to the discovery of the New World. Columbus, jealous of Polo's laurels, spent his life in preparing means to get to that Zipangu of which the Venetian traveller had told such great things." It is of interest to note that a copy of Pipino's Latin edition of 1485 lies in the Biblioteca Colombina at Seville. How deep was the interest taken by Columbus in Marco Polo's travels is indicated by the copious marginal annotation found in the copy

kept in the Colombina. The margins of the following folios contain the autographical notes of the great navigator (a).

9 v.	36 v.	47 r. et v.	57 r. et v.	67 r. et v.
13 v.	38 v.	48 r. et v.	59 r. et v.	68 r. et v.
15 r. et v.	39 r.	49 r. et v.	60 r. et v.	69 r. et v.
18 r. et v.	40 r. et v.	50 r. et v.	61 r. et v.	70 r. et v.
19 r.	41 r.	51 r. et v.	62 r. et v.	71 r. et v.
23 r. et v.	42 r. et v.	52 r. et v.	63 r.	72 r. et v.
24 r. et v.	43 r. et v.	53 r. et v.	64 v.	73 r. et v.
25 r.	44 r. et v.	54 r.	65 r. et v.	74 r.
21 r. et v.	46 v.	55 r. et v.	66 r. et v.	

The present facsimile is made from another original copy of this first Latin edition of 1485, which is preserved in the Toyo Bunko (Oriental Library), formerly the Morrison Library and now a branch library of the National Diet Library at Tokyo. This edition, a rare specimen of incunabula, was printed at Antwerp about 1485 together with the travels of Mandeville and Laudolphe as is revealed from the examination of the copy in the Sunderland Library, which is complete and contains the three works.

It is also interesting to note in passing that an Elizabethan translation (b) published in 1579 is based on one of the ramified versions of the Venetian

recension. This earliest English translation of the *Book of Marco Polo* was made by John Frampton from the Spanish (Castilian) version of Rodrigo Fernández de Santaella y Córdoba. Santaella's Castilian translation is based on a MS. which is now preserved in the Biblioteca del Seminario of Seville. This MS. and Santaella's Spanish, hence Frampton's English, versions are important in the sense that they reveal the prototype which served as the source of Pipino's famous Latin version.

A curious complication of translation and retranslation arose from the situation in the Middle Ages where effective publication was absent. As we have seen above the first Latin edition was published in 1485, and a second Latin edition was published at Basle in 1532 in the *Nomen orbis regionum ac insularum veteribus incognitarum*, edited by Simon Grynaeus, but actually compiled by Jean Huttichius. This Latin version, while being different from Pipino's, is clearly based on it. Text of Grynaeus' Latin edition is very corrupt, and has been regarded as a retranslation from the Portuguese translation of 1502. Andreas Møller of Greiffenhagen reprinted the Latin of Grynaeus in 1671, and Bergeron's *Marco Polo in his Voyages fait principalement en Asie* published in 1735, is based on Møller's edition at sixth hand. Here we see following curious and vicious circle of translation: French-Italian-Latin-

Portuguese-Latin-French.

(2) N. M. Penzer. *The Most Noble and Famous Travels of Marco Polo together with the Travels of Nicolò de' Conti*, edited from the Elizabethan Translation of John Frampton with Introduction, Notes and Appendices. 1st edition, London, 1929. 2nd edition enlarged, London, 1937.

(3) A. C. Moule & Paul Pelliot, *Marco Polo: the Description of the World*. Vol. I, London, 1938.

(4) Henry Yule, *The Book of Ser Marco Polo, the Venetian concerning the Kingdoms and Marvels of the East*, translated and edited, with notes. 1st edition, London, 1871. Later editions were considerably augmented by Henry Cordier. In two vols. The third volume by Cordier was published in London in 1920.

(5) M. G. Pauthier: *Le livre de Marco Polo, citoyen, conciller privé et commissaire impérial de Khoubilai-Khuân; rédigé en français sous sa dictée en 1298 par Rusticien de Pise; Publié pour la première fois d'après trois manuscrits inédits de la Bibliothèque impériale de Paris, présentant la rédaction primitive du livre, revue par Marc Pol lui-même et donnée par lui, en 1307, à Thiébault de Cépoy, accompagnée des variantes, de l'explication des mots hors d'usage, et de commentaires géographiques et historiques, tirés des*

écrivains orientaux, principalement chinois, avec une carte générale de l'Asie. Paris, 1800.

(a) Hugh Murray, *The Travels of Marco Polo*, greatly amended and enlarged from valuable early manuscripts recently published by the French Society of Geography, and in Italy by Count Baldelli Boni. With copious Notes, illustrating the routes and observations of the author and comparing them with those of more recent Travellers. New York, 1845.

(7) Quoted from Yule-Cordier, Vol. I, p. 106, footnote.

(8) Henri Cordier, *Bibliotheca Sinica, Dictionnaire bibliographique des ouvrages relatifs à l'empire chinois*. Paris, 1904-1924. Cfm. 1907

(9) Vide note (2)

III

Leaving Group A, we will now pass on to a brief account of group B. This group is represented by Ramusio's recension and some Venetian MSS. Ramusio's famous Italian edition of which there is no manuscript appeared in the second volume of *Delle Navigazioni et Viaggi*, etc., in 1559, printed by the Venetian printers Giunti, who had entrusted the editorship of this collection of travels and voyages in three volumes to

a learned Venetian Giovanni-Battista Ramusio. Ramusio took the Latin version by Pipino as the basis for his translation with additions from other sources among which Z is the most important to which we shall return shortly. There are, however, unique passages found only in Ramusio's version and not found in Group A or in Group C. Though Ramusio's version is a translated composite text, it occupies a unique place in the realm of Polian texts. When Marsden⁽¹⁰⁾ undertook his famous translation of *Marco Polo*, he chose Ramusio's Italian version as the basis for his translation. Marsden's is, therefore, a translation of a translated compilation from several sources. Some scholars among whom there was Henry Yule were critical of Marsden's choice of Ramusio's version. But recent research has tended gradually to establish the value and importance of Ramusio's version.

(10) William Marsden: *The Travels of Marco Polo, a Venetian, in the Thirteenth Century: being a Description, by that early traveller, of remarkable places and things, in the Eastern Parts of the World*. London, 1818.

IV

Lastly let us turn to Group C. The history of the discovery of Z is unusually interesting. A Latin

copy of a Polian text was found by Benedetto in the Ambrosiana Library at Milan. It is taken from an early Latin text in the library of Cardinal Francisco Xavier de Zelada at Rome, which was copied in 1795 by the Abate Toldo, and the original is mentioned by Baldelli-Boni to have been left by the will of Cardinal Zelada to the Chapter Library of the Cathedral at Toledo. The Milan copy itself reveals that it is derived from a Franco-Italian version infinitely superior to Group A. Of this Milan copy E. Denison Rose⁽¹⁷⁾ wrote in 1931: "The original of 'Z' is said to be in Toledo, but Professor Benedetto has been unable to obtain any news of it, and until this MS. is forthcoming the Milan copy must be received with a certain amount of caution." However, after several attempts Percival David finally discovered the original MS. on December 7, 1932, in the Chapter Library of the Cathedral at Toledo. According to Moule⁽¹⁸⁾ this MS. was made in Italy about the year 1470. As the Milan copy, though generally faithful, contains many small and some important mistakes, the rediscovery of the original should be a matter for congratulation to every student of the Polian texts. More fortunately, this valuable MS. was very faithfully and carefully edited by A. C. Moule, and published in 1938 as the second volume of *Marco Polo*:

the Description of the World. Since many unknown Polian treasures may still lie in European libraries wrongly catalogued or not catalogued at all, as Penzer imagines⁽¹²⁾, when scholars and bibliographers pass over even fully recorded MSS., we may expect that more hitherto unknown MSS. will turn up and shed further light on the problems of the Polian texts.

(11) *The Travels of Marco Polo*, translated into English from the text of L. F. Benedetto by Aldo Ricci. London, 1931. Introduction by Denison Ross, p. xi.

(12) A. C. Moule & Paul Pelliot, *Marco Polo*. Vol. II, London, 1938. p. 12.

(13) See Penzer's introduction to his edition of Frampton's translation.

V

Having reviewed briefly the textual history of the *Book of Marco Polo*, let us now give a glance at some important modern printed editions. The four outstanding editions of the nineteenth century are the Geographic Text (1814), the translations by Marsden (1818), Pauthier (1865) and Henry Yule (1871), to the former two of which I have already referred. Pauthier used certain MSS. of the Grégoire version, Group A,

as the basis for his modern French translation, because he placed great, perhaps too great importance, upon the curious Note of one Thibault de Cepoy in his "A" type MSS. This Thibault de Cepoy was a captain in the service of Philip the Fair, and later entered the service of Charles de Valois, Philip's brother, who sent him to Constantinople on a political mission. Thibault left Paris on September 2, 1309, and proceeded to Venice, where he concluded a treaty of alliance in December, 1306. During his stay there he met Marco Polo and in August 1307 was presented by Marco Polo himself a copy of his book, inscribed as "the first copy of his said Book after he made the same." After Thibault's death his son Jean made a copy of the book, which he gave to Charles de Valois, and he also made other copies for those of his friends who asked for them. This is the story told in the Note, to which Pauthier attached such great importance, but which has long since been proved to be quite unreliable.

Yule's famous edition was based on Pauthier's. Yule, who had already entertained some doubts as to the authenticity of Thibault de Cepoy's Note, adopted, nevertheless, Pauthier's edition in preference to fr. 1116 the importance of which he was well aware. He pointed out the awkwardness and tautolo-

gies appearing in fr. 1116, but this can hardly be a sufficient justification for choosing an apparently inferior text as the basis of his translation. Our explanation is that, although Yule was a commentator and a great commentator, he was not a bibliographer, nor a philologist nor a paleographer. Yule's cyclopaedic edition considerably augmented by Henri Cordier was reprinted and has acquired a very wide acceptance not only by scholars but by the general public.

Previous to 1928 there was almost nothing to be added to the great Yule-Cordier edition in three volumes. In 1928 Luigi Foscolo Benedetto's voluminous edition *Marco Polo: Il Milione* made its appearance in Florence. In his lengthy introduction Benedetto classified the numerous Polian texts, and arranged them into the families to which they respectively belong. He has not only increased the Yule-Cordier list of MSS. from 78 to 128, but has discovered a copy of extreme importance, the Milan copy of Z, which has been already referred to. The second half of his book contains the carefully edited text of the most famous MS., fr. 1116, with copious textual notes and important passages in foot-notes taken from other sources. After the publication of his fine edition, Benedetto prepared an Italian translation of fr. 1116, embodying in it the most important additional passages

from other texts. This modern Italian edition was translated into English by Aldo Ricci and published in 1931 with an introduction by Denison Ross.

Another important edition was a reprint published in 1929 of John Frampton's Elizabethan translation with a lengthy introduction and copious appendices by Penzer. A second edition, enlarged, appeared in 1937.

In 1938 the first two volumes of *Marco Polo: Description of the World* by A. C. Moule and Paul Pelliot were published in London. The first volume contains Moule's voluminous composite translation. The version of Ramusio and the modern Italian edition of Benedetto (and its English translation by Ricci) are also composite texts, but different from Moule's version. The former two are based on some basic texts (Ramusio's on Pipino's Latin, and Benedetto's on fr. 1116), and embody important passages from other texts without indicating their sources. Hence the passages of the basic texts are indistinguishable from those taken from other sources. In Moule's version fr. 1116 is translated completely and literally, and printed in ordinary type, while translated words, phrases, sentences and passages from other sources are inserted in their supposedly proper places, and printed in Italics with marginal indications as to their sources. The undeni-

able defect of Moule's version is its awkward and difficult, if not unintelligible, style which is the inevitable result of such a kind of composite text. It appears to me that Moule's reconstruction is based on the theory that there was only one original version, and that, consequently, it is possible to knit the words, phrases, sentences, and passages of all extant texts into one whole complete text. There seems to be two methods for the purpose of reconstructing the *Book of Marco Polo*: one is that of preparing a composite text followed by Ramuzio, Benedetto in his modern Italian version (Ricci's English translation), and Moule in his first volume of Marco Polo; the other is that of reproducing the more important texts as in the case of d'Avezac's (Geographic text) and Benedetto's edition of fr. 1116, Penzer's edition of Frampton's translation, and Moule's edition of the Zelada text in his second volume of Marco Polo.

List of Printed Editions Cited

- 1477. The first printed edition in German. Nuremberg.
- 1481. A reproduction of the preceding. Augsburg.
- 1485. Pipino's Latin version; the only printed edition of that version.
- 1602. Portuguese version from Pipino. Lisbon.
- 1603. Spanish version by Santarella. Sevilla.

1532. *Novus Orbis*, etc. Basle.
1559. Ramusio's version. Venice.
1679. Frampton's first English version. London.
1671. Andreas Müller's edition. Berlin.
1735. Bergeron's French version. The Hague.
1818. Marsden's English translation. London.
1824. The publication of fr. 1116 by the Société de Géographie. Paris.
1844. Hugh Murray's English edition. Edinburgh.
1865. Pauthier's modern French translation. Paris.
1871. The first edition of Yule's *Marco Polo*.
London.
1903. Yule's third edition augmented by Cordier.
New York.
1920. Cordier's *Ser Marco Polo, Notes and Agenda*
to Yule's edition. New York.
1928. Benedetto's edition. Florence.
1929. Penzer's edition of Frampton's translation.
London.
1931. Ricci's English translation ⁽¹⁴⁾
1936. Vols. I & II of the Moule-Pelliot edition.
1949. Facsimile edition of the first Latin version ⁽¹⁵⁾

(14) The present writer has not seen the modern

Italian version by Benedetto.

(18) An exact reproduction of a copy preserved in the Toyo Bunko (Oriental Library), Tokyo, formerly in possession of Dr. G. E. Morrison. Collation: 74 f. or 148 pp.; the last is blank, 4to, no title, no pagination; signatures p. 1, a. 1 p. 141, k. 3 (a-h, par 8; i, by 4; k, by 6); maximum 33 lines each, without catchwords.

SHINOBU IWAMURA

APPENDIX

THE TRAVELS OF MARCO POLO

Preserved in the Toyo Bunko (Oriental Library)

A Concise Guide to the Editions

in Chronological Order up to 1913

Antwerp	ed.,	1485 (The first Latin edition)
Venice	"	1496
Venice	"	1508
Venice	"	1533
Venice	"	1555
Paris	"	1566
Saragosa	"	1601
Venice	"	1602
Leipzig	"	1611
Venice	"	1626
(In Bergeron)	"	1634
Trèves	"	1657
Amsterdam	"	1664
Cologniae Branden- burgicae	"	1671
Trèves	"	1672
(In Historische Beschryving)	"	1750
London	"	1818

Venice	<i>s</i>	1818
Paris	<i>s</i>	1824
Florence	<i>s</i>	1827
Venice	<i>s</i>	1829
Copenhagen	<i>s</i>	1841
Venice	<i>s</i>	1841
Parma	<i>s</i>	1843
Edinburgh	<i>s</i>	1844
Leipzig	<i>s</i>	1845
Venice	<i>s</i>	1847
Bologna	<i>s</i>	1862
Florence	<i>s</i>	1863
Paris	<i>s</i>	1865
London	<i>s</i>	1871
Paris	<i>s</i>	1875
London	<i>s</i>	1875
Stockholm	<i>s</i>	1882
Copenhagen	<i>s</i>	1895
Paris	<i>s</i>	1896
London	<i>s</i>	1898
London	<i>s</i>	1899
Leipzig	<i>s</i>	1902
London	<i>s</i>	1903
London	<i>s</i>	1904
London	<i>s</i>	1907

Hamburg	<i>s</i>	1908
Bari	<i>s</i>	1912
Berlin	<i>s</i>	1912
Leipzig	<i>s</i>	1913

and a number of recent editions.

HIROSATO IWAI

Author : Shinobu Iwanura.
Editor : Hirozato Iwai.
Publisher : The National Diet Library.
Printers : Ken-po-fu-kyu-kai.

To be accompanied by facsimile reproduction of
MARCO POLO. Antverpiaë, 1485.

Published by N. D. L.
Tokyo, Japan. 1949.

oib⁹ inuolutos grās deo agāt qui fideles suos vitatis illuf-
trās luce de tā piculosis tñbris vocare dignatus ē in admi-
rabile lumē suū. seu eoz ignorantie p̄dolētes p̄ illuminaci-
one cordiū ip̄oz dñm deprecabūt. vñ deuotoz xp̄ianoꝝ de
sideria p̄sudent q̄ ifideles ppli p̄ncipioꝝ sūt ad veneran-
da simulacra q̄ ad vez dei cultū p̄ncipi sūt plimi ex hijs q̄
xp̄i sūt carberactere insigniti siue etiā aliquoz religiosoz
corda puocari poterūt p̄ āpliacōe fidei xp̄iane et nō dñi
mribū xp̄i in tāra pploꝝ multitudine obliuioni traditū de-
ferāt fauente diuino auxilio ad obceatas ifidelīū nacōes
vbi messis quidē multa oparij vero pauci. **D**e aut iaudita
mīta atz nob insolita q̄ in libro B in locis plimis referūt in
exp̄o lectori icrebilia videāt cūctis in eo legentib⁹ imo
testat dñm marcū boꝝ mirabiliū relatorē vni esse pruden-
tē fidelē ac deuotū atz honestis moribz adornatū a cūctis
sibi domesticis bonū testimoniū dñs vt multiplicis vtutis
merito sit ip̄ius relacō digna fide. **P**ater at ei⁹ dñs ny-
cola⁹ vir toti⁹ prudēcie hec oīa siliter referebat. **P**atruus
vō ip̄i⁹ dñs mathe⁹ cui⁹ quē memit liber iste vñqz matur⁹
deuot⁹ z sapiens in mortis articulo p̄stitit⁹ p̄fessori suo in
familiari colloquio p̄stanti firmitate asseruit libz hūc vitatē
p̄ oīa p̄tinere p̄pter qd̄ tñslacionis ip̄ius laborē assūpsi cō-
scia cūctoꝝ tutore ad p̄solacionē legēciū z ad laudē dñi mri-
bū xp̄i cūctoꝝ visibiliū et inuisibiliū creatoris.

ExPLICIT p̄logus

Liber at iste in tres libros diuidit⁹ qui p̄ pp̄ia capla
distinguit⁹ quoz libroz p̄ncipijs ad faciliore contē-
toꝝ in ip̄is inuencioꝝ sūt caploꝝ tituli p̄ncipi

Incipiūt capitula primi libri

Primū caplin continet qualiter et q̄re dñs nycola⁹ de ve-
necijs p̄ dñi pauli et dñs mathe⁹ tñsferit ad pres oriētales
Secūdoz cap. p̄tinet q̄liter regē maximū tartaroz curiā abiēit

Terciu cap. cōtinet q̄liter ap̄d p̄fatu regē grāz inuenerūt
Quartū cap. p̄tiz quō ab ip̄o rege ad rōnū pontificē missi
fuerūt **Quintū capitulū** cōtinet q̄liter expectauerūt
venecijs creacōem summi pontificis
Sextū capitulū cōtinet q̄liter redierūt ad regē tartaronū
Septimū capitulū p̄tinet q̄liter ab eo suscepti sunt
Octauū cap. p̄tiz q̄liter nat' dñi nicolay creuit in grā corā
rege **Nonū caplm** p̄tiz q̄liter post multa tpa optinue
runt gram a dñio rege ad p̄pria remeandi
Decimū cap p̄tiz q̄liter venecias redieit **Undecimū**
caplm p̄tinet descriptiōem p̄ciū orientaliū regionū t p̄mo
de minori armenia **Duodecimū caplz** p̄tinet de p̄u
cia turchie **Decimūsciu cap.** p̄tiz de armenia maiore
Decimūquartū cap. p̄tiz de p̄ucia zorzanie **Decimū**
quintū cap. p̄tiz de regno mosul **Decimūsextū cap** p̄
tiz de regno baloachi **Decimūseptimū cap.** p̄tiz de ci
tate tbaurisy **Decimūoctauū cap.** p̄tiz de miraculo
t̄nsacionis cuiusdā mōtis i regno illo **Decimūnonū**
cap. p̄tiz de regione p̄saz **Alicesimū cap.** p̄tiz de citate
yasoi **Xxi. cap.** p̄tinet de citate cremā **Xxij. cap.** p̄
tiz de citate camabucer i r̄gione recharler **Xxij. cap.**
p̄tiz de cāpestrib' formos t d citate cormos **Xxiii. cap.**
p̄tiz d̄ inf̄media regione inē cormos et citatem cremā
Xxv. cap. p̄tiz de q̄dā bereō q̄ media ē inē citatē cremā t in
ter citatē cobinā **Xxvi. cap.** p̄tiz de citate cobina
Xxvij. cap p̄tiz de regno nimocayn de arbore sol q̄ wlgariē
arbor sicca d̄r **Xxviij. cap** p̄tiz de tyrāno q̄ dicebat se
nex de mōtanis et sicarijs t assēsuiis ei' **Xxix. cap** cō
tinz de morte ei' et de destructiōe loci ei' **Xxx. cap** p̄tiz
de citate sepurgāet de t̄inis ei' **Xxxi. cap.** d̄ castro tar
tā **Xxxij. cap.** de citate balach **Xxxij. cap.** de citate
scallē **Xxxiiij. cap.** de citate balascē **Xxxv. cap.** d̄ p̄
nucia basce **Xxxvi. cap.** de p̄uicia cesymur **Xxxvij.**
cap. p̄tinet de p̄uincia nochāet de montib' altissimis

- Xxxviiij^m** capitulū cōtinet de puincia tascbar
Xxxix^m capitulū continet de ciuitate samarchā et de mira
culo colūpne scō in ecclesia sancti **Iohannis baptiste**
Xl^m capitulū continet de puincia cartban
Xli^m capitulū cōtinet de puincia coitban
Xlij^m capitulū cōtinet de puincia peyn
Xliij^m capitulū continet de puincia carcbia.
Xliiij^m capitulū p̄tinet de ciuitate lop et de deſto maximo
Xlv^m capitulū cōtinet de ciuitate ſachien et de ritu paga
noꝝ in cōbuſtione corporū mortuozū
Xlvi^m capitulū continet de puincia camul
Xlvij^m capitulū cōtinet de puincia chynchynculaa
Xlviiij^m capitulū cōtinet de puincia ſuccar
Xlvix^m capitulū cōtinet de ciuitate campion
Xl. capitulū cōtinet de ciuitate zoyma et alio deſto magno
Xlj. caplm. p̄tinz de citate carocora et de iicio dñij tartaroz
Xlij. capitulū continet de primo rege tartarozū chinchis et
diſcordia oꝝta cū rege ſuo
Xliij. capitulū cōtinet de cōſlictu tartarozū cum rege illo et
de victoria illozum.
Xliiij. capitulū cōtinet de catbologi regū tartaroz et q̄liter
regum illorū corpa ſepeliuntur in monte alcay
Xlv. cap. p̄tinz de p̄ſuetudinib⁹ gñalib⁹ et de monib⁹ tartaroz
Xlvi. capitulū cōtinet de armis et de veſtibus ipozum
Xlvij. capitulū continet de cibis tartarozū.
Xlvijij. capitulū cōtinet de ydolatria et de oꝝib⁹ tartaroz
Xlix. cap. p̄tinz de ſtrēnuitate iduſtria et fortitudie tartaroz
XL. capitulū continet de ordine exercitus tartarozū et ſa
gacitate bellandi.
Xli. capitulū cōtinet de iudiciis et eozū iuſticia
Xliij. capitulū continet de campeſtribus bargi et de extre
mis inſulis aquilonis
Xliiij. capitulū cōtinet de regno ergimul et de citate ſingui

Xliij. capitulū continet de ciuitate egrignia
Xv. cap. cōtinet de puincia seduch et gog et magog et de
ciuitate cyāgomor
Xvi. cap. cōtinet de ciuitate cyandou et de meroze regali ⁊
magorū illusionibus.
Xvij. cap. cōtinet de monachis quibusdā ydolatriis
Expliciunt capitula primi libri.

Incipit liber p̄m^o dñi marci de venecijs **Cap^m p̄mū.**

Quēpe quo balduin^o p̄nceps sceptrū cōstātinopo-
litani imperij gubnabat Anno ab incarnacōe dñi
CC. **Q**uīq̄gestio duo nobiles ac prudētes germani in
elite ciuitatis veneciarū incolē nauē p̄priā diuers^o opib^o et
incimonijs oneratā ⁊ p̄cordia in portu veneto p̄scendētes
p̄spero flante vēto deo duce cōstātinopolim prexerūt. boz
maior nati vocabatur mycola^o alter vero marheus quoz
p̄genies dom^o pauli dicebat^r **Q**uq̄ in cōstātinopolitanā
urbē in breuī tpe fuissent feliciter expediti nauigantes inde
p̄fectus āplioris grā p̄ueuerūt ad portū ciuitatis armenie
q̄ dicit^r soldada ubi p̄ciosa iocalia p̄parātes s̄^m consilio vni
us magni regⁱ tartaroz curiā adierunt qui dicebat^r barka
cui cūcta q̄ secū detulerāt. s. munera offerentes benignē ab
ip̄o suscepti sūt a quo v̄sa vice maxīma ⁊ āpliora donaria p̄-
ceperunt **E**t cū in regno illius p̄ annū fuissent vellentq̄ re-
dire venecias subito inter p̄nominatū regem et regē alium
tartarorū **Q**uan. nona et grandis ē discordia exorta. **E**t
cū contra seinuicē amborū exercitus concertassent **Q**uan.
victor extitit **R**egis autē barcha exercitus ruine nō modi-
ce patuit ob quā causam discriminibus circūspectis remean-
di eis ad propria p̄ viam pristinā aditus regressus preclu-
sus est. **C**onsilio autē iūto qualiter possent cōstātinopo-
lim remeare oportuit ip̄os regnū barcha vias perop^o

positas circuire sicq; puenerūt ad ciuitatē q̄ dicīr onchata
inde p̄gredientes trāierūt flumiū tigris qui vi^o est ex qua
tuor fluib⁹ p̄adyli p̄rāsierūt q; desertū p̄ xviij. dietas neq;
ciuitatē neq; opida sp̄cīentes oīno donec puenerūt ad ciui-
tatē optimā q̄ dicīr bochaya in regione p̄sidis cū rex qui
dā noīe barach p̄sīdebat ibi annis tribus morati sunt

Qualiter regis maximi tartaroz curiā adierunt **Ca**
pitulū scdm.

Et tpe vir quidā tocius prudencie a p̄noiāto rege ad
maximū tartaroz regē directus applicuit bochare i-
biq; p̄fatos repiens viros qui iā plene in lingua tartarica
fuerāt eruditi sup̄ modū letat⁹ est eo q̄ viros latinos nūq̄
alios viderat quos tñ videre vt plimū affectabat. Et cū di-
cb⁹ plimis cū eis colloquū et p̄lorciū habuisset eoz q; gra-
tos mores fuisset epxt⁹ p̄uasit eis vt cū eo fil⁹ maximū tar-
taroz regē adirent p̄mittēs q̄ bonorē maximū ac benefi-
cia maxima eēnt p̄cepturi. Qui videntes se sine difficulta-
te diuina habere regressū ad p̄pria se p̄sidio di p̄mittētes
p̄iter arripuerunt iter cū ill⁹ familiares xp̄ianos hñtes co-
mites quos secū de venecijs duxerāt. Spacio aut̄ anni v-
nius puenerūt ad regē maximū oīm tartaroz qui vocaba-
tur tublay qui lingua eoz magn⁹ kaan dicīr qđ in lingua
latina sonat magn⁹ rex regū. Nāāt tante p̄licitatis t̄pis in-
eundo hec fuit q; p̄p̄t nives et inuadacōes flumiū et torrē-
tū eos in via exspectare oportuit donec nives q̄ sup̄ excre-
uerāt declinarēt et ecīā aque que inuadauerūt. Quāt aut̄
via eoz āno ip̄o subsequēdo ad aquilonarē ventū q̄ a vene-
ris dicīr vlgariter tramōtana que aut̄ in via viderunt suo
loco in libro hoc describenī per ordinem

Quomodo apud p̄cefatū regē grām inuenerūt **Cap**
itulū terciū

Quam autem magni kaam aspectui oblari sunt ipse rex sume benignus erat et eos suscepit alacriter. Inquisit autem ab eis per multas vices de condicionibus occidentaliū pccū de impatore rōnōz de regibus et principibus xpianis et qualiter in eorū regnis suabat iusticia qualiter etiam in rebus bellicis se haberent. Inquisit etiam diligenter de moribus latinorū et super omnia diligenter interrogavit de papa xpianorū et de cultu fidei xpiane. Ipsi autem ut viri prudentes sapienter ad singula responderunt propter quod quæpe eos ad se introduci iubebat habuerunt quæ gratiam in oculis eius.

Quod ab ipso rege ad romanū pontificem missi sunt. **C**apitulū quartū

Quodā igitur die prefatus kaam consilio prius cum baronibus habito rogavit prefatos viros ut sui amore redirent ad papam cum uno de suis baronibus qui dicebat cogatal per parte ipsius summi pontificis xpianorū rogaturi quatenus ad eum centum sapientes xpianos dirigeret qui scirent ostendere suis sapiencijs rōnabiliter et prudenter si verum erat quod xpianorū fides esset melior in eis omnibus et quod dii tartarorū essent demones et quod ipsi et orientales alij decepti erant in suorum deorum cultura desiderabat eam audire rōnabiliter quod fides esset rōnabiliter ymitanda. **N**ūquid perdidissent builit coram eo dicentes se ad cuncta eius beneplacita preparamos fecit rex scribi litteras ad romanū pontificem in lingua tartarorū quas illis tradidit deferendas. **T**abulā etiam aureā testimoniale illi tradi iussit signo regali sculptā et insignitā. in x̄ consuetudinē sedis sue quā qui defert deduci debet de loco ad locum a cunctis superioribus civitatibus suo imperio subiectarū cum omni sua comitiva securus et quod dum inmorari voluerit in civitate vel opido dēt illi de expensis et necessarijs omnibus integraliter puideri. **I**nsuper imposuit ei rex ut de oleo lampadis quod pendebat ad sepulchrum domini nostri ihesu xpī in iherusalem deferrent in reditu. **A**ccedebat

cui xp̄s vniū esse in numero deorū bonorū. **S**ū ergo fuissent
in regis curia boiūbilitate p̄pati. accepta a rege licencia iter
arripuerūt litterā et aureā tabulā deferentes. **E**t cū p̄ die-
tas. xx. equitassent simul. baro cogat al. quē secū hēbant su-
it ḡmiter isfirmatus. p̄pter qd̄ de volūate ipsius et militorū
cōsilio. eo relicto. inceptū iter cōtinuauerūt. p̄pter tabulā
aūt aureā quā hēbant fuerunt reuerentē vbiq; suscepti. **O**b
inundaciones fluminū quas ī locis plinū inuenerūt retar-
dari se oportuit iter eorū nā ānia tibus ī via fuerūt aq̄ ad
portā ciuitatē armenorū q̄ dicit glasa p̄uēire potuissent. de
glasa vero. p̄gredientes p̄ mare p̄uenerunt in mense apri-
li. **V**nno **CCCC** lxxij in acc̄bon

Qualiter expectauerūt venecias creacionē summi p̄tifi-
cis. **C**apitulū quintū
Quā in igressi ergo fuissent acbon audierūt dñm clemē-
tē papā quartū nup̄ fuisse defunctū sup̄ quo fuerūt ve-
hemētissime p̄tristati. **E**rat at̄ in acbon legat⁹ quidā apli-
ce scd̄ dñs scz. **T**heobald⁹ de vicecomitib⁹ de placēcia cui
p̄ta. p̄p̄t que missi fuerūt a magno cbaā narrauerūt. **E**ius
p̄siliū fuit vt oīno creacōem summi p̄tificis expectarēt iue-
rūt venecias videndo suos vbi māsurī quousq; sum⁹ p̄tifi-
sex crearet. **E**t qñ p̄uenerūt venecias. inuenit dñs nicola⁹
vxoꝛē suā esse defunctā q̄ ī recessu suo fuit pregnās iueitq;
filiū noīe marcū qui iā ānos xv. hēbat etatē qui post disces-
sum ipi⁹ de venecijs fuerat de vxoꝛē sua p̄fata. **N**ic ē mar-
cus ille q̄ p̄posuit hūc libꝛū cui q̄liter b̄ fuerint infra pateb⁹
Interī at̄ elcīo sumi p̄tificis aōo dilata ē q̄ duob⁹ annis
venecijs p̄manserunt ipām electionē corib⁹ p̄solantes.

Qualiter rediit ad regē tatarorū. **C**apitulū sextum
Post ānos vō duos p̄dicti reḡ nūcij metuētes ne ī ex-
mora eorū nimia t̄bare et putaret eos āpli⁹ nolle ī oi-

re ad ipm redierunt ac bonu. **P**arcu p dicitu ducetes secu. de
licencia vo legati sepulchru dñi visitantes de lapade sepul
chri vt rex pollutauerat acceperit. **E**t accepit lris legati ad
regē in quib⁹ eis phibebat qd fidelit egerat ⁊ qd romane
eccleie adhuc nō erat puiſu de pastore iuerūt ad glazā. **E**t
āt de achon recesserūt legat⁹ p dicitu recepit cardinaliū nū
cios q ipse i sumū pontifice elcūs erat imposuitqz nomē ei⁹
gregori⁹ ⁊ missis nūcijs statim eos reuocauit eos reūsos ꝛce
pit alacris quib⁹ lras alias tradidit ad tartaroz regē duos
qz frēs ordis frū p dicatorz litteratos ⁊ pbes viros i achō
misit cū eis quoz vn⁹ dicebat fr nicola⁹ vincenci⁹ alijs vo
gwilhelm⁹ i politan⁹. **N**ūqz puenissent ad glazā soldanus
babilonie cū exercitu suo armenos iuasit frēs vo pꝑt guar
raz picula et viay discrimina metuentes ad tartaroz regē
puenire nō possē cū ingꝛō tēpli i armenia remāserūt. **N**am
pluries fuerūt in mortē articulo pstituti. **N**unciij āt regi oi pi
culo se exponētes cū laborib⁹ maxis puenērūt ad regē quē
inuenērūt in citate q dicitur cleuesu. fuerūt āt i itinere de portu
glaze vsqz ad cleuesu ānis i b⁹ et dimidio. **N**ā iter ipoz i
yeme pꝑt niues et aqz validas ⁊ frigora maxiā p modicū
poterat pꝑari. **R**ex āt tublay audicis a remōi de ipoz re
ditu eis misit nūcios obuiā xl. dictas qui eos fecerūt de spe
ciali regē mādato i oib⁹ necessarijs nobilissimē p viā pcurari

Qualiter p eū suscepti sūt. **C**apitulum septimum hui⁹
pmi libri

Quam autē ad regis curiā puenērunt igressi ad regē cū
reuerencia maxima corā eo. qui alacris eos suscipiens
iussit vt surgerent et quō eis in viā fuerat cū qd summo pō
tifice egerant enarrarent. quib⁹ pcta deferentib⁹ siue disle
rentib⁹ et exhibētib⁹ litteras pape gregoriij. **R**ex litteras
summi pōtificis letanter suscepit et eorum fidelē sollicitu
dinē cōmendauit. **C**leum de lapade dñi nri ihesu xpi reue

rent accepit et cū bonore reponi mandauit Interrogat āt
de marco quis esset Et audito q̄ fili⁹ erat dñi nicolaj ip̄m
facie leta suscepit Ip̄os vero tres inter familiares copu
tauit Propter qđ ab oib⁹ curialibus ī multa reuerencia
habebat.

Qualiter marc⁹ filius dñi nicolaj creuit in grā regis

Capitulū octauū

Marcus vero ī breuitpe didicit mores tartaroz nec
nō linguas q̄tuor varias et diuersas ita q̄ ī qualib⁹
ipaz scribere sciebat et legere Rex āt rex volens expiri
prudenciā ip̄ius dixerit cū p quodā regni negocio ad re
gionē remotā ad quā p sex mēses puenire mandauit Ip̄e
vero sic prudenter se gessit ī oib⁹ q̄ rex plurimū cuncta
q̄ gesserat acceptauit. Et qm rex delectabatur exquirere
nouitates mores et s̄uetudines hoīm obicionesq̄ fratrū.
Marcus quocūq̄ transibat studebat sup̄ b̄uiusmōi noui
tatib⁹ inferri vt possit regis b̄nplacito cōplacere ppter qđ
annis xviij. quib⁹ fuit familiarē ip̄ius sic illi fuit acceptus vt
ab eo cōtinue p magnis regni negocijs mitteret Nec igit
m̄ rō est q̄re pfatus dñs marcus sic didicit orientaliū par
ciū nouitates q̄ infra diligenci⁹ describentur.

Qualiter post multa tpa obtinuerūt a rege grām ad p̄pa
reueandi

Capitulū nonū

Post hec desiderātes pfati dñi redire venecias veniē
di a rege plurics licenciā petierūt qui p̄re dilcōe mag
na quā habebat ad eos ad cōsensū nō poterat iclinari In
terea barones vii⁹ reḡ īndoz noīe argon ad magni regis
Tublay curiā puenērūt quoz vii⁹ vōbatur Onlatoy Al
ter Alpusta terci⁹ Aoyla ex pte sui dñi postulantes vt ei
vrozē traderent de sua p̄genie q̄ mortua fuerat nup̄ con
iūx ei⁹ regiā volglana Rex āt Tublay eos cū magno sus
cepit hōre et puellā vnā ill⁹ de sua p̄genie obtulit ānoz xviij.

noie cogatim qui noie dñi sui eam gratauer suscipientes
Cognoscentes quoq; qd dñi Nichola⁹ matheus ⁊ Bar
cus desiderabāt ad ppria remeare p grā supplicat a rege
postularūt vt p bōie regis argon ipōs tres ad eū transmit
teret cū regina quib⁹ inde si vellent redire liceret ad ppria
qui pcerū instanti pericōe deuict⁹ pces eoz nequit abnue
re tris hē tñ pbut postulanti⁹ consensum

Qualiter venecias redierūt **Capitulu⁹ decimū**
Quam aut debuerunt iter arripere fecit rex xiiij naves
cū necessarijs oib⁹ cū victu biēnio pparari qz quel
bet quor malos cū quor velis bebat et cū illis discesserūt
a rege qui multā de eoz recessu displicenciā habuit tradi
ditq; eis duas tabulas aureas vt in oib⁹ regnis sue iuris
dictioni subiectis deberet de tutela et de expensis eis iteg
liter puideri **I**mposuit qz eis ābasia⁹ ad summū pontificē
et ad reges quosdā xpianoz nauigātes āt post mēses tres
ad insulā q dī Vana puenerūt **I**n p indicū mare pgre
dies anno vno et dimidio puenerūt ad curiā reg argon quē
mortuū inuenerūt puellā quā p rege argon duxerāt filius
eius acceperat in vxorē **I**bi cōputacōe facta de socijs qui
mortui fuerāt in via inuenerūt q pter nautas mortui fuerūt
de ipoz comitina viri octuagita duo fuerūt āt pter māina
rios in vniūso sex centi **I**n vō pgreddientes vlti⁹ qtuor
aureas tabulas pceptonas icceperūt a pncipo archatu noie
q regnū p pūeo gubnabat quōdū apt⁹ erat ad regimē vt i
vniūso ei⁹ iperio hōraret deduceret qz securi qō optiē fān
ē. post mltū āt tps mltos qz labores gubnate deo pstarino
posim puenerūt inde cū mltis diuicijs ⁊ comitatu magno
icolumnes redierūt venecias **A**nno dñi. m. c. c. nonagesimo
quinto grās agētes deo q eos de tātis laborib⁹ et picul libe
rauit **D**ec autem ideo in huius libri pñ⁹ scripta sūt vt cog
noscat qui legerit hunc librum inde et quomodo scire po

ruit dñs marc⁹ pauli de venecijs ea q̄ inferi⁹ p̄tinent. **F**uit
aut̄ p̄dictus dñs marc⁹ in orientalib⁹ p̄rib⁹. **A**nno xxvi di
ligēter p̄cū vniūso tpe cōputato.

Descriptio orientalīū p̄ciū et primū de minori armenia

Capitulū vndecimū

Narracōe facta mōx itineꝝ n̄c ad ea narranda que vi
dim⁹ accedamus p̄mo minorē armeni⁹ breuē descri
bem⁹. Armenie due sūt maior et miōr. Armenie minoris
regnū tartarū tributariū est ibi inuenim⁹ regē iusticiā conb
uantē. Regnū vero ipm multas ciuitates et multa opida
cōtinet. Patria fertilis ē et iocūda venacōes bestiarū et a
niū ibi multe. Aer at̄ valde sanus est. Armenie hui⁹ at̄iqui
tis fuerūt strenui bellatores n̄c at̄ potatores et timidi ef
fecti. **I**bi ē sup̄ mare ciuitas q̄ dicit̄ glaza maris portū hñs
ad quā multi veniūt mercatores de venecijs de ienna et de
alijs regionib⁹ plimis. **V**ulte enī marcaciones aromatiū
diuisarū sp̄z aliapq̄ p̄ciosarū opiū de terra illuc deferūt.
Quicciā volūt orientalīū igredi fr̄as accedūt ad glazam

De puincia turchie

Capitulū duodecimū

Turchia p̄misenay geciū p̄tinz p̄p̄los ex grecis arme
nis et turchis. **T**urchi at̄ p̄p̄ā linguā hñt et machomz
ti abboiābilis legē indocti boies sūt et rudes i mōrib⁹ et col
lib⁹ imorāt̄. put̄ repire p̄nt cōuenienti⁹ pascua greges inq̄
uos hñt iumentoz et pecoz. **I**bi equi et muli valorū m̄gni sūt.
Armeni v̄o et greci ibi sūt i citatib⁹ et opid⁹ hñtant. **I**n se
rico nobilissic opant̄. **S**irates hñt mltas int̄ q̄s p̄cipue sūt
Sarnio et cassene et sebastia. **I**bi br̄us blas⁹ martiriū pro
xpo suscepit. subiecti sunt vni de regibus tartarorū.

De armenia maiori

Capitulū decimūterciū.

Armenia maior tartarū tributaria maxima puincia
est multas habens ciuitates et opida. **C**iuitas metro
polis dicitur acynga vbi sit optimus buchyramis. **I**bi

scaturiunt aque feruentes in quibus sūt poptima balnea
 due principales cinitates sunt argyron et argiri. **I**n esta
 te habitant ibi multi tartari cū gregibus et armentis quia
 pascua habent vberissima. **I**n hyeme vero descendunt pp
 ter magnas nives. **I**n montibus hui⁹ armenie est archa
 noe. **P**rovincia hec vsus orientē affinis puicie mosul ad
 aquilonem vero cōfinis est puicie zorzanorū. **I**n puin
 cie hui⁹ confinio ad aquilone vnus fons magnus est. **E**x q̄
 quidē liquor scaturit oleo similis p cibo quidē inutilis sed
 p victionib⁹ et lampadibus optimus. **D**ēs nationes con
 fines hoc liquore p victione et lampadibus vtūtur. **T**ar
 ta enim manat de huiusmodi fonte liquor copia vt de ipo
 naues centum simul onerent.

De puincia zorzanie **C**apitulū decimūquartū

Zorzanie puincia tartarorū regi tributaria est. **S**ertur
 et zorzanorū reges cū signo aquile supra humerū anti
 quitus nascebantur. **Z**orfanī pulchri homines sunt et sa
 gittarij optimi xpiani aut sunt rīnū grecorū seruantes. **C**a
 pillos breues deferūt vt clerici. **S**ertur magnus alexāder
 volens ad zorzanas transire quia oportet volentes ab ori
 ente ingredi p viam transire artam longitudinis leucarū
 quatuor q̄a latere vno mari concludūtur ab alio montib⁹
 ita q̄a paucis viris multi exercitus p̄hibentur accessus.
 tunc ex quo nequit ad ipos accedere voluit corū ad se pro
 bibere accessum. **I**biq̄ ad vic pncipiū turrin fortissimam
 eleuauit quā turrin ferream nominauit. **I**n hac puincia
 multe sunt ciuitates et castra serico habūdantes. **I**biq̄ si
 unt panni pulcherrimi de serico et de auro astures sunt op
 timi ibi terra fertilis est. homines patrie marcatores et o
 perarij sunt. **I**bi est sancti leonardi orientalis monasteriū
 monachorū iuxta qd̄ est lacus magna. **I**n qua prima die

quadragesima usq; ad sabim sanctū capiuntur pices ba-
būdantissime Reliquo vero tpe am pisces oīno repiri
non possunt dicit aut lacus illa mare geluchelā habens in
giro miliaria **CC** et vi Et distat ab omni mari p die-
tas xij. In has lacunas ingredit flumē eufrates vii de
quatuor fluib⁹ padyfi aliaq; flua multa ex quib⁹ oibus la-
cune fiūt et ingrediūt hic vndiq; lacune fiūt. hec circūdate
sūt mōtib⁹ In ill' p'tib⁹ iueniūt sericū qd mlgariē dī ghella

De regno mosul **Capitulū decimūquintū**
Mosul regnū est ad orientālē plagā in p̄fimo maioria
armenie ibi bitant arabes qui machomettū adorāt Sunt
āt ibi multi xpiani nescorini et iacobini quib⁹ p̄ceft priar-
cha magn⁹ quē iacolich vocāt ibi fiūt pāni pulcherrimi de
auro et serico In mōtib⁹ hui⁹ regni bitant hoīes q dīcū-
tur Caroy quoz qdā nescorini qdā iacobini sūt Alij āt le-
gē machometti sectātes hīj oēs pdoneo sūt maximi

De ciuitate baldachi **Capitulū decimūsexm**
In illis p'tib⁹ est ciuitas baldachi q̄ i scripturis dicit
susis vbi bitat p̄lat⁹ maior saracenoz quē caliphū vo-
cant fiūt āt ibi pāni pulcherrimi de auro diūsa; maneriez
Silitur et de serico diūsa; eciā maneriez. s. nassonat et c.
mesi baldachien nobilio; citas ē regionis illi⁹ Anno ab
īncarnacōe dñi .m. **CC**l. magn⁹ rex tartaroz alau obse-
dit eā et p̄violenciā cepit cū interi⁹ essent vltra centū milia
egnū f. exercit⁹ regis erat p̄maxi⁹ Calipus qui dñabat ibi
turrin vñā habuit plenā auro argento lapidib⁹ p̄ciosis a-
lijsq; mirabilib⁹ imensi valoris f. qz auarus erat nec sciuit
sibi de sufficienti puidere milicia. nec munera largitus est
militib⁹ quos bēbat ido p̄fusione patuit Rā San rex ci-
uitatē obtinuit et Caliphū cepit quē in turri thezauri illi⁹
inextimabilis p̄cepit includi negato illi cibo et potu Qui

et ait **S**i hūc thesaurū nō auare auideas fuisses teipm &
ciuitatē liberare poteras **Q**uē āt adinuēt te thesaur⁹ tu⁹
quē tā auide dilexisti q̄ta die fame perijs p ciuitatē balda
chi fluit⁹ m̄xim⁹ r̄arsit p quē vsq; ad mare indicū qd distat
a baldachie p vicinas decē & octo nauigant p hunc fluiū
mercatores inumeri t̄minat āt ad ciuitatē ebisi **I**n medi
o baldachi atz cirbi ē citas basera q̄ circūdata est palmar
nemonib⁹ vbi copia ē maxima nobiliū dactilonū

De ciuitate thaurisy **C**apitulū decimūseptimū
Thaurisū ē in illis ptib⁹ nobilissia vbi sūt negociacō
nes inumere ibidē etiā ē bñdancia gēmar & oim lapi
dū p̄ciosoz ibi sūt pāni de auro et serico p̄maximi valor
Ciuitas ē in oprio situ ppter qd illuc pfluūt negociatores
optimi vndiz. s. de yndia & de baldacho de mosul & de ere
mosar. de fris ec̄ latinor & de regiōib⁹ isiniū vbi mlti mar
catores dirāt pplis maxi⁹ trā incolit **S**ūt etiā ibi p̄li ciues
thaurisi machomettū adorāt **C**iuitas vallata ē viridarijs
pulcherrimis vbi fructus copiosi et pulcherrimi sunt

De miraculo t̄nslacionis cuiusdā mōtis **C**a. x^o octa.
Ill mōtib⁹ scz int̄ thaurisū & baldachū mōs ē qui
oli de loco suo ad locū t̄nslat⁹ ē v̄tute diua **N**olebāt
at ferrazēi xp̄i ewāgelīū vanū oīdere eo qd dñs ait si habu
eritis fidē sic gñū synapis et biceē huic mōti t̄nsl hinc & trā
sibit et nichil ipossibile erit vob̄ **D**ixerunt enī xp̄ianis qui
s̄b eoꝝ dñio in ill ptib⁹ hitabāt ā qd in xp̄i noīe mōtem hūc
t̄nsserrent aut oēs ad machomettū p̄t̄mini aut oēs p̄bidē
gladio **T**ūc quidā deuot⁹ vir p̄fortās xp̄ianos oroc fu
sa fidelit̄ ad dñz ibm xp̄z mōtē illū vidēte mltitudinē pplor
t̄nslulit ad designatū locū p̄p̄t qd mlti ex sarracenis ad xp̄z
p̄ueri sūt

De regione p̄sati **C**apitulū decimūnonū

Parsida maxima puincia est q̄ olim nobilissima fuit
nūc vero multū a tartariis dissipata. In quodam ve
ro ipsius regione ignis p̄ deo colitur. Parsis puincia oc
ro regna continet. Quorū primū dicitur Aasyū. scdm tur
distam. terciū lozer. quartū cyelstam. quintū ystauitbs. sex
tū zeirizi. septimū fontara. octauū qd̄ est i finibus dicitur
thymachaym vbi sūt equi magni pulchri et magni precij.
Ascendit aut̄ vnius equi p̄cium ad valorem ducentarū li
brarū turonensū ducitur aut̄ a negociatoribus ad ciuita
tem cbyfi et curiose q̄ sunt supra indicū mare. Quis in yn
diam deserunt azini similiter ibi pulcherrimi sūt et ppter
iporum nimā pulchritudinē dantur p̄ precio marcarū tri
ginta argenti et vltra. pulchre ambulant et optime currūt.
In hijs aut̄ regionibus sunt homines pessimi rixosi p̄do
nes et homicide mercatores plurimi a p̄donibus occidi
tur ppter qd̄ ip̄s oportet munitos et cū comitibus magna
sociatos incedere legē aut̄ miserabilis machometti habēt.
In ciuitatib⁹ sūt artifices opti g auro et serico et ope pli
mo nobilissime opantur. Vbi copia est bombacis tritici or
dei et milij paucicū ois q̄s bladij vini ac oim fructuū.

De ciuitate yassi **Capitulū vicesimū**

Iassi est ciuitas grādis in eadē regione magnaz mer
ciū ibi artifices i serico nobilissime opantur. Vbi etiā
adoratur machomettus. Vltra yassi ad vicinas septē vsus
crerman non est habitacio. Sūt ibi in campestribus nemo
ra p̄ que equitari libere potest vbi venaciones multe sunt.
Vbi sūt onagri et cor̄ nices i multitudine magna et postea
puenitur. Crerman.

De ciuitate crerman **Capitulū vicesimū primū**

Qerman est ciuitas vbi iburcisci in habundancia reperiunt in montibus ciuitatis. Vbi etiam habent inumerum calibis et andati copiam. Vbi etiam sunt falcones nobilissimi volantes velocissime super modum maiores sunt falconibus peregrinis. In cernia sunt artifices qui operantur frena calcaria sellas spadas arcus et pbarretas et cetera armorum instrumenta et genera secundum consuetudinem patrie. Mulieres etiam ciuitatis opere puluicario nobilissime operantur faciuntque cultras pulcherrimas et ceruicalia magni valoris. De cerman in planiciem per dietas septem vbi est contraria domestica. Sunt autem ibi ciuitates et castra. Vbi inueniuntur poices in magna copia. Post vij. dietas inuenitur descensus magnus itaque per dietas duas semper tendit ad decliuum vbi arbores multae sunt fructiferae valde non est tamen habitacio nisi pastorum et est ibi in yeme intolerabile frigus.

De ciuitate camandu Capitulū vicesimum secundum.
Post hoc puenit ad planiciem maximam vbi est ciuitas camandu quae olim ciuitas magna fuit sed nunc a tartaris est destructa. Regio autem vocatur rotbarle. Vbi sunt dactili pistici et pomae pabyli in maxima copia multique fructus alij crescunt ibi qui apud nos non habentur. Vbi sunt aues quae dicuntur francolini coloris mixti albi. scilicet et nigri. rubei autem coloris habent pedes et rostra. boues sunt ibi maximi pilos albilimos et breues et planos habentes. Cornua habent breuia et grossa acumine carent. Super humeros habent gibbum ut cameli fortissimi sunt et onera magna portant et cum onerari debent incuruant se ut cameli et cum onerari fuerint surgunt sicut docti sunt ab hominibus. Arietes sunt ibi grandes et azini qui habent caudam maximam longam et latam et ponderis plurimum librarum pingues et pulchri valde sunt et ad esum optimi. In hac planicie multae sunt ciuitates et opida et habent muros luteos grossos valde et

fortes quia in illa regione multi predones sunt qui dicunt
caroanas et habent regē sūt autē incātatores et qñ volunt
pōari patriam dyabolica arte faciūt acerbē obscurari de die
in spacio magis adeo vt nullus eos videre possit tenentq;
qñ.3. huiusmodi obscuritatē diebus septē et tūc predones
illi egredientes ad campos quq; numero decē milia ordi-
nant se p longas acies vñ pariter iuxta viam in latitudine
magis ita raro sit ibi aliquis ptransiens q nō incidat i ma-
nus eoz. Capiūt aut homines et vt iumenta vendūt iue-
nes et senes occidūt. Ego marcus dū semel trāsire in inde
incidi in illam obscuritatē sed quia vicinū erā castro qd
canosali3 dicitur cōfugi ad ipm plures tamen de meis soci-
is iciderūt in illos quoz quidā venditi fuerūt alij vō occisi

De cāpestribus et famosa ciuitate karmos **Capitulū**
vicesimūterciū

Panicies āt que sup⁹ dcā est versus meridiē. prendit
ad quinq; diētas demū puenit ad viā quādam q est i
decliuo p quā descenditur cōtinue p xv. miliaria et est via
pessima et ppter predones via est piculotissima. Post B
puenitur ad campēstria pulcherrima longitudinis diēta-
rū duarū et dicitur lac⁹ illa formosa vbi sunt fluij et aque
multe et palme ibi sunt in copia francolini papagalli aues
q; alie diuersarū spēz q citra mare nō habentur. Deinde
venitur ad mare oceanū in cui⁹ litore est ciuitas Carmo-
sa. Ad cuius portū cōueniūt negociatores indoz deferen-
tes aromata et margaritas et lapides preciosas et pamos
aureos et sericos dentes elephantorū et alia preciosa. Hec
ciuitas regalis est habens sub se ciuitates alias et castra.
Regio hec calida est et infirma. Si mercator extrane⁹ mo-
ritur ibi rex terre accipit sibi omnia bona eius vinū fit ibi
de partilis et alijs spēbus qd optimū est. Si qui tamen ex
eo bibunt qui consueti ad ipm non fuerint pacient fluxum

ventris postmodū cōfert et impinguari facit homines **I**n
cole loci pane tritici et carnibus non vtuntur quia nō pos-
sent viuere si cibis huiusmodi vescerentur sed cōmedunt
pisces salices dactilia et sepas vt sani sunt **A**dulti aut vtū-
tur rutima **N**aves hnt piculofas p eo q clavis ferreis nō
firmantur **C**ōfiguntur enī tabule ligncis clavis et cōsuū-
tur filis que fiunt a corticibus nucū de india conficiuntur
enī coruices vt et folia corticū solidantur vt crines equorū
fila aut illa ben: sustinent fortitudinē aque maris et multo
tempore conseruant vinū firmamentū ferri multo meli⁹
est **N**avis vnicam habet arborē vinū velum vnicū i memo-
riā nec habet nisi vnā coopturā pice non liniūt naues illas
sed solū oleo pisciū **P**ostq in navi cōposuerunt onera co-
operiunt eam corijs super quo ponunt equos quos in yu-
diam deserūt multe de hīs nauibus percunt quia ibi mar-
re tempestuosū est valde et naues ferro non sunt firmate
Incole regionis illius nigri sunt et machomettū adorant
In statis tempore ppter intollerabilē estum in ciuitatibus
non morantur **H**abent enim extra ciuitates opida et viri
daria multa ac flumina et ad singula viridaria p aqueduc-
tas et cānalia aquas deducunt in illis viridarijs in estate
habitāt **S**epe enim in regione curiosā deserti vbi nō ē
nisi sabulū pflat ventus validus vbementer qui homines
occideret nisi fugerent quando enim sentiunt primū motū
ipsius statim currūt omnes ad aquas in quas ingressi tam-
diu in ipsis morantur in regione illa ppter estum nimium
blada sua in nouembri seminant et in marcio metunt quo
etiam mense fructus omnes maturescūt post mensem mar-
cij folia omnia et berbe arescunt adeo vt foliū omnino re-
periri non possit **I**n hac regione quādo moritur vir bñs
vxoꝝ vxoꝝ eius vsq ad ānos quatuor semel i die singulis
dieb⁹ mortē ipi⁹ viri deslet **V**eniūt ūt ad deuū defuncti

consanguinei et vicini fortiter qui clamant et in plactu suo
de morte durissime cōgruntur

De media regione inē ciuitatē curmosā et cremam
Capitulū vicesimūquartū
Nunc de regionib⁹ alijs locuturus pmo reuertar ad
cremam vt inde pgrediar ad eas quas volo scribe
re regiones Alio at libro hoc loco yndi describet̃ inde re
ditur de curmosa ad ciuitatē crema p aliam viam inueni
tur pulchra magna q3 planicies vbi ē victualiu copia **T**ri
ticū aut habūdanter hnt si panis illius patrie nō potest cō
medi ab hjs qui nō sūt ad eū p multa tpa assueti eo q3 ppter
aquas amaras amarus ē p̃dices ibi et dattili et frcūs alij ī
magna copia sūt **V**bi sūt balnea calida optima que valent
ad scabiem repellendā et ad multas alias egritudines.

De regione q̃ media est inter cremā et ciuitatē cobinā
Capitulū vicesimūquintū
Entes aut de cremā versus cobinā inueniūt viam
pessimā q̃ in longitudine vij. dietas h3 ī quibus aqua
om̃o haberi non p̃t nisi alicubi ī modica quāritate et illa sal
sa est et amara viridisq3 coloris ita vt potius succus herbe
q̃ aqua videat̃ ideoq3 de ea nullus bibere potest **S**i quis
baultū de ea vinū sumpserit statim ventris pfluuiū patit̃
et p̃ hausto vno fere decem vicibus puocaretur ad fluxū.
Simile etiā accideret si quis modicū quid salis p̃mederet
qđ ex ea sit **I**deoq3 op3 q̃ viatores p potū aq̃ fecū deferāt
iumenta vō aq̃ illā amarissimā iustissime bibūt **C**ū aut p
sui angustia illam bibere cogūtur similiter ventris fluxum
patiūtur nulla in deserto illo habitacio hoīm inuenit̃ nec
etiā ferax nisi solū onagronū ppter cibi potus q3 defectū

De ciuitate cobina **C**apitulū vicesimūsextū

Cobina est ciuitas grand' vbi copia ferri est. Ibi sunt
specula de calibe pulchra et magna valde: ibi sunt tuchia
qua medentur oculi similiter et espodiu. Modus aut facie
di est talis du inueniunt ponunt in quoda vena tre ad bapta q
ponit i somace cratbe ferrea coopta vapor eleuatus a ter
ra succendat cōglutinat' ad cratbem est tuchia. Rato
ria vero grossior q in igne remanet vocat' espodiu hui' in
cole sectant legem abhominabilis machometti.

De regno thymochaym et de arboze solis q dicit' sicca
Capitulū vicesimūseptimū

Post discessū de cobina inuenit' destū bñs longitudi
nis dictas octo vbi est ariditas magna arborib' cni
taret et fructibus aq vō ei' amare sūt quas iumenta iuitissi
me bibūt. Oportet igit' vt viatores aquā secū deferāt post
hoc deuenit' ad regnū thymochaym vbi multe sunt ciuita
tes et cast'ra et est regio in vltimis finibus pñdis vsus aqui
lonem ibi est planicies magna in qua est arbor solis q w
gariter apud latinos dicitur arbor sicca. Et est arbor mag
na et grossa valde habēs folia ex vno latere alba ex alio ve
ro viridia fructus non pducit sed facit vīteas vt castanea
inter quos null' fructus est lignū hui' arboris solidū est et
forte et glanceti coloris vt buxus. Ex vno hui' arboris la
tere vsqz ad decem miliaria nō est arbor. Ex lateribus aut
alijs arbor' vndiqz nulla penitus arbor est vsqz ad centum
miliaria. Vbi fēf' fuisse bellū int' alexandrū et dariū et tota
terra habitabilis regni thymochaym fertilis et habundans
est aeris q gaubet temperie virosqz pulchros et feminas
pulchras habet oēs tamē adorāt machomettū.

De tyrāno qui vocabatur senex de montanis et assellinis
eius. Capitulū vicesimū octauū
Nite est regio vbi dñabatur princeps quidam pef

simus qui dicebatur senex de montanis de quo ego mare⁹
q̄ a multis in regione illa audiri refero princeps ille cū vni
uerso populo cui perat machometti sectator erat **E**xco
gitauit autē inauditam maliciā vt homines sicarios seu gla
diatores audaces efficeret qui vulgo assellui vocant^r pp
ter quoz audaciam quoscūqz vellet occideret vt ab oibus
timeretur **I**n valle enim pulcherrima q̄ circūcluditur al
tissimis montibus maximū ac pulcherrimū viridariū fecit
vbi omniū herbarū floz et fructuū delectabiliū erat copia.
Ubi erant pallacia pulcherrima mira varietate depicta et
decorata **U**bi fluebant riuuli varij et diuersi aque vini mel
lis et lactis **U**bi seruabantur mulieres iuuenes supra mo
dū decore q̄ docte erant saltare cytharizare et canere in oī
genere musicoz vestes varias et preciosas habebant miro
qz apparatu ornate erāt **B**arū erat officiū iuuenes ibi po
sitos i omni⁹ delicijs ac voluptatibus enutrire **U**bi erat
vestiū lectoz victualiū oīm⁹ desiderabilium copia de nul
la re tristi ibi fiebat relacio ad nichil nisi iocis obscenitati
bus delectabilius vacare licebat **E**rat autem ad introitū
viridarij castrū fortissimū quod diligentissime custodieba
tur. **N**am paliam viam ingressus ad locū esse illum non
poterat relegressus tenebat autē senex ille sic enim in nrā
lingua vocatur **E**ius nomen erat elcodym in suo pallacio
extra locū illum iuenculos multos aptos uidebat et for
tes et eos faciebat in lege machometti neptaria informa
ri p̄mittit enī infelicissimus machomettus sectatorib⁹ sue
legis q̄ in vita aliā huiusmodi vt ē dictū delectaciones hē
būt **A**um autem volebat ex iuuenibus aliquos facere au
dacissimos asselluios faciebat eos pocionem bari qua sup
ta confestim graui sopore deprimebantur tunc descreban
tur in viridariū et post horam modicam sopore soluto vi
dentes se tātis interesse delicijs putabant se paradyfi gau
dijs perfrui iuxta promissionē abominabilis machomet

ti post dies aliquos faciebat quod volebat ex ipis pocōe
simili et inde educi cū excitabantur vehementissime trista
bantur videntes se tanta consolatione priuatos Ille autē
propheta qui se dei prophetam asserabat illis q si p eius
obediencia morerentur statim reducerentur illic ppter qd
p ipsius obediencia mori desiderabant tunc mandabat il
lis q illum aut illum occiderent et q non metuerent morē
periculū q statim educerentur ad gloriā Illi autē oīno pe
riculose exponentes gaudebant si p ipsius obediencia me
rerentur occidi et sic qd mandabat plicere in occisione ho
minū conabantur hac arte longo delusione delinfit tempe
regionē illam Ob quā causam potentes et magni mortis
periculū metuentes effecti sūt tributarij et subiecti

De morte eius et de destructione loci illius **Capitulū**
vicesimūnonū

Hanno dñi **MDCCXIX** Alan rex tartaroz locū illū
obsedit volens tantū piculū de suis ptibus remouere
post annos cepit senē **Boadyn** cū omnib⁹ suis assessiuis ⁊
locus ille fuit funditus dissipatus

De ciuitate sepurga et tēminis eius **Capitulū xxx.**

Post discessum de loco p̄fato inuenit regio pulchra col
les hñs et planities et pascua optima multosq; frētūs
q ⁊ in victualib⁹ oībus fertilis est nisi q alicubi p miliaria l.
aut xl. aqua inueniri nō p̄t si oportet q eā secū ducerent vi
atores **Equi** autē vel iumenta alia multa ibi paciūt potius
penuriā **Ueroq;** necesse ē festināter in illa ariditate tūfire
aut p aialibus aquā deferre **Longitudo** vero regionis illi
us ad dictas sc̄x ē extra loca sterilitatis ab aqua regio ipa
ciuitates multas et opida habet omnes enī machomettū a
dorāt. **Post** hoc autē puenitur ad ciuitatē sepurgā vbi ē
oīn victualū copia pepones habūdancie quos wlgome

noles vocāt quos p̄sila seu p̄ corrigias circūquaq; scindāt
aut sicut sit de cuburbitis quas cū desiccate fuerint ad p̄x
imas terras venales deferūt in copia maxima. **A**cceptant
aut valde in cibū a pp̄lo q; quasi mellis hñt dulcedinē. **I**n
illa regione venaciones multe sunt bestiarū et auīū

De castro tartū **C**apitulū xxxi.

Quātinatū aut duabus p̄fatis dietis inueniūt castrū
tartam vbi bladi copia magna est. **R**egio sūt illa pul
chra est valde montes habet optimi salis et ad meridiē al
tos et maxinos qui vt dicūt toti mūdo salem tribuerēt ba
bundāter. **T**āta est aut illius duricies vt nō nisi cū malleis
ferreis de ip̄o accipi quid possit. **P**ost h̄ p̄ dietas tres
inter plagam aquilonē et orientālē et guenitur ad ciuitatē
scassem. **I**nterī tñ in via repiūtur opida multa vbi est vini
bladi frumenti copia multa. **I**ncole machomettū adorāt
verū tñ vinū bibūt et maximi potatores sūt tota enī die po
tationibus vacāt hñt vinū coctū optimū homines autem
pessimi sūt s̄ optimi venatores et multas siluestres bestias
capiūt in capite nichil aliud deferūt nisi quilibet vir corbel
lam vnā longitudinis decem palmarū capiti circūligatam
bestiarū quas capiūt pelles conficiunt et illo cordeo vestim
tur et calciant nec vestes alias nec caligas hñt.

De ciuitate balbach **C**apitulū xxxij.

Petereūtes inde inueniūt ciuitatem balbach que o
m̄n nobilis fuit et maxima multa habēs pallacia mar
morea nunc vero a tartariis est destructa. **I**n ciuitate ferūt
alexandriū filiā regis darij accepisse vxorem. **I**bi adora
tur abominabilis machomettus. **H**ic ex pte aquilonari
terminatur puincia psydis deinde inter plagam aquilo
narem itur p̄ dietas duas et nulla bitacio repiūt quia pp̄
rer satrones aut p̄etones habitatores loci oportet ad mō

tana fugere ibi sunt aque multe et venaciones maxime bestiarū. Ibi etiā sūt venaciones leonū. Oportet autē vt p dietas duas viatores victualia secū ferant.

De ciuitate scassem Capitulū xxxij.

Ciuitas scassem in planicie est et castra multa in montibus habet et flumini magnus transit p mediū ciuitatis. In regione illa multi fues sūt spinose. Sū enim venatores illos cū canibus insequūtur congregari in simul fues in furorem magnū se agitant et spinas quas in dorso et in lateribus habent in canes et homines iaciunt multosq; sepius vulnerant. gens ista ppriam linguā habet. Pastores huius patrie in montibus morantē vbi in caueris sibi habitacula faciūt. Post hoc itur p alias tres dietas vsq; ad puinciā balascie et ibi in triū dierū itinere nulla habitacio est neq; cibus aut potus in via haberi potest ideo potum et cibum secū deferant viatores.

De puincia balascie Capitulū xxxiiij.

Balascia est magna puincia q̄ habet ppriā linguam. Reges habz ex vna pfapia sibi iure hereditario succedentes. fertur autē omnes ortū duxisse ex progenie alexā dori. Ibi adoratur machomettus. In montibus huius puincie inueniunt lapides p̄ciosi pulchri magniq; decoris qui dicūtur balasci a nomine. Si quis huiusmodi lapides sine regis licencia foderet aut exportaret aliquē extra regnum vitam similiter pderet et cōfiscarentur oīa eius bona. Oīa enim huiusmodi lapides regis sūt. Rex aut mittit q̄ vel ad reges et principes p dono aut p solucione tributi. Multos enim p auro et argento cōmurat. Tanta est ibi ipsorū lapidū copia q̄ si rex eos fodi libere et exportari pmitteret ita vilescerent q̄ nichil aut modicū lucrarentur. In hac puincia in monte alio inuenitur lasuli de quo sit

azurū melius qđ reperitur in mūdo hētur in mineris sicut et ferrū Equi sūt ibi multi & veloces & magni q̄ ita fortes di-
ros et solidos pedes hūt vt nō opz s̄serrari Gladūt enī &
currūt p mōtes et saxa nec ledūt pedes eorū Ibi etiā be-
roij et falcones optimi sūt qui apđ nos vocāt sagri et etiā
laynery & venacōes bestiay et auiū ibi pulcherrime sunt
Ibi etiā puincia balascie triticū optimū in copia valde m̄g-
na Ordeo bñdant filiū mili & panici Olei caret s̄ de nucib⁹
et zozima oleū faciunt alioꝝ regnorū et suoz affiniū hoīes
non metuūt Introitus enī in montib⁹ in puincia arti & ar-
tū sūt qui ab hostib⁹ iuadi et trāsiri nequnt Sitates eoz
et castra in mōtib⁹ fortissimi sūt Sagittarij sūt et optimi
venatores Corio vestim̄ Rā vestes lance et lim brē nō
pūt et nimīū care sūt Mulieres nobiles illi⁹ regionis bra-
chis lineis aut bōbacinis al bōbacinis vtū vnaqꝫ in suis
femoralib⁹ hūt pāni brachia centū aut octoaginta aut qua-
draginta Int alios gloriosior reputat q̄ a singulo infra se
brē ostenditur grossiciē ampliorē

De puincia bascie Capitulū xxxv

Bascia est puincia distās p dictas decē a puincia ba-
lascie Regio valde calida ē hoīes hz nigros astutos
et malos linguā hz ppriā et in aurib⁹ anulos aureos & ar-
genteos deferūt cū margaritis lapidib⁹ p̄ciosis Carnib⁹
vescūt et riso ydolatre ut sūt vacātes incātacōib⁹ demonū

De puincia ebesimur Capitulū xxxvi

Ebesimur est puincia distans a baschia p dictas sep-
tem cū incole linguā hūt ppriā & ydolatre sūt Ydo-
la cōsulūt et responsa ab ydolo dyabolica machinatione
recipiunt faciunt arte demonū aerem obscurari bñm enī
sunt id est nō pfecte nigri nā regio temperata est Carnib⁹
vescūt et riso et tamen macilenti sunt valde. Civitates

ibi sunt multe et magna multa qz opida Regē habent qui nulli tributarius est. Reminē metuit qz deserta circūquaz hñtes foriores sūt et vndiqz ad eos difficilē accessus. In hac puincia quidā qz in monasterijs vel cellis ydol fuerit ci bi et pot⁹ magnā abilitenciā faciūt p suorū bōre deorū. Et multū cauent deos quos colūt offendere corū tñsgrēdictio mōdo atā nepharia aut buuifinodi heremitis a populo p uincie magna reuerencia exhibetur

De puincia nochā de mōtib⁹ altissis. Capitulū xxxvij.

Svellem vlteri⁹ recto tramite pgredi oportebit me in yndiā. pgredi sed in libro tercio de yndia psequitur. Ydcircopriam aliā ibimus rurā cōfinio altero inchoātes puincie balascie. Post recessū vero de puincia balascie inter plagā orientālē et aquilonē it p dictas duas sup crepidinē flumis vbi pēst frater regis balascie inueniūt at castra et ville mlie. Ybi viri locorū pbi sūt et in armis strēnui machomettū adorant. post dietas rō duas inuicē puincia nochan que linguā ppriā hz et sbiecta est regi balascie etiā habetur lex pessima machometti. Viri aut loci illius sūt strenui bellatores. Ybi sunt venaciones maxime qz regio habet siluestres bestias innumeras. Demū post recessū a regione pdicta inur p dietas tres ad orientālem plagā semper ascendendo per montes donec ad montē maximum pueniunt qui dicitur esse alciōz mundi inter montes duos est quedā pulchra planicies vbi est fluuius pulcherrimus sunt qz ibi peroptima pascua. Sic quis vel bos machilē mus vel quodcūqz aial ibi imponatur ad passū in diebus x. pinguescit siluestria animalia ibi sunt multa. Inueniuntur etiā ibi bones siluestres maxima habētes cornua palmas quatuor aut sex vel tribus de quibus scutelle et alia vasa fiunt insuper et pastores sibi de cornibus concludunt domunculas. **N**on habet autem illa planicies in longitudine

dictas xij et vñ pamer si pgressu vie destra ē nulla q̄ ibi
biracio ē nec herba repit̄ ibidē Op̄z aut̄ vt viatores in trā
sitū facientes vt secū victualia ferant **I**bi etiā nulla aialia
appit̄ ppter magnū frigus et altitudinē nimīā q̄ ibi victū
hr̄ negrent **I**gnis qñq̄ ibi accendit̄ ppi frigiditatē max
imā regionis neq̄ ita lucid⁹ ē vt appz alibi neq̄ ita efficac̄
vt valeat ad coquēdū **P**ost B opz itinerātes int̄ plagā ori
entalē p mōtes colles et valles xl. dictas icedere et ibi mlt̄a
iueniūt flūia vñ at̄ regio illa bellos **I**n via at̄ illaz xl. die
raz biracio nlla est neq̄ herba etiā aliq̄ ibi crescit **O**pz igi
tur vt trāseuntes inde secū victualia deferāt **I**n montib⁹
vco altissimis biracōes multe sūt hominū ydolatroz cru
deliū et peshimorū qui viuūt de venacōib⁹ et corio vestiūt

De puincia cascar **Capitulū xxxviij.**

Post B pueit̄ ad puincia cascar q̄ magno chaam t̄bu
taria ē vbi sūt vinee pulchre valde et viridaria mlt̄a et
possessiōes fructifere **I**bi ē bōbicis copia boīcs at̄ illi⁹ re
giois ligūā hñt̄ p̄pā negociatores et artifices sūt mltū dis
curit̄ p negociacōib⁹ suis avari sūt et p nimia auaricia pce
viuūt hñt̄ vñ legē misabil machōetti **S**ūt nichilomin⁹ ibi
aliqui xp̄iani nestorini qui pprias hñt̄ eccās quinq̄ autē
dictis tota p̄tenditur regio.

**De ciuitate samarchā et de miraculo colūpne scō in ecciā
beati iohānis baptiste.** **Capitulū xxxix.**

Samarchā nobilis citas ē maḡ i regione illa q̄ t̄butari
a est nepoti magni chaā viri simul bitāt xp̄iani et qui
machōetū adorāt qui se sarraceōs vocāt **I**n hac citate t̄le
bijs t̄pib⁹ sc̄m fuit xp̄i vñte mirac̄z **Q**uidā fr̄ magni kaā
qui dicebat cogatay qui huic p̄erat iduct⁹ a xp̄ianis et doc
t⁹ baptisma suscepit **T**ūc xp̄iani p̄ncipis fauorē hñtes edi
ficauerūt vñā basilicā magnā in vñbe samarchā in bōre bti

iobānis baptiste. **T**ali aut ingenio fuit ecclesia p architec-
tos edificata et fabricata vt rota testudo basilice sup colūp-
nā marmoreā fabricaret et firmaret q colūpna fuit in medio
ei. **A**cceperūt at qñ fiebat opus quēdā sarracenoꝝ lapidē
de quo baptisnū firmauerūt sō colūpna pfata. **S**arraceni
vō xpianos oberāt de sublato cis lapide doluerūt s̄ cogā-
tay pncipē metuētes ausi cōtrahicere nō fuerūt sc̄m ē at vt
moveret cui pnceps in regio suo successit s̄ nō in fide sarrac-
eni aut ipetrauerūt ab eo vt xpiani suū ei lapidē restitue-
re cogerent. **O**fferentib⁹ vō xpianis sarracenis ip̄s mag-
nū p̄cium p lapide rēuerūt sarraceni p̄ciū volentes vt sō-
lato lapide destrueret eccia carente colūpna. **Q**uq̄ ip̄s
xpianis nullū p huiusmōi re esset remediū bñ iohannē
baptistā lacrimosis p̄ciō iuocare ceperūt. **I**git aduenien-
te die qñ lapis sub colūpna remouendus fuerat a sarrace-
nis p p̄ns ruina toti⁹ tecti eccia cadere spabat et mutū dīno
colūpna adeo a basi sblata ē vt p palmarū triū spaciū ab ea
sustentaret in aere et sic absqz buini āmiculi fulcimento v̄
qz hodie perseverat.

De puincia Cartban. Capitulu xl.

Ratus inde pgressi inuenim⁹ puinciam Cartban q
quinqz dierū itinere ptendit in longū q ecia legem te-
niz machometti s̄biecta est nepotis dñio magni kaam hñs
ciuitates multas et opida. **P**rincipalis at regni ciuitas
dicit cotin ptendit at in longū puincia p̄dictas octo vbi
est bōbici et oim victualū copia. vince multe et optime.
Vbi sūt boiēs ibelles et ibecilles. artifices vō sūt et negoci-
atores et hñt legē turpissimā machometti.

De puincia coram. Capitulu xli.

Provincia vō corā repit post Archbanit plagam o-
rientalē et aquilonarē q s̄biecta ē dñio magni kaam ba

dens ciuitates multas et opida multa. Principalis autē ciuitas est corā, p̄tendit p̄uincia in longū octo dieb⁹ ubi ē bō bicis et oīm victualū copia. Alince multe et optime sūt ibi boīes ibi inbecilles sūt artifices vero et negotiatores sunt et habent legem turpis machometti.

De p̄uincia peyn. Capitulū xlii.

Progredientibus insup̄ eandē plagā occurrit p̄uincia peyn longitudinē dieb⁹ hñs quinq⁹ q̄ similiter subiecta ē magno kaam et machomettū adorant multas habz ciuitates et castra nobilioꝝ aut ex ciuitatib⁹ dicitur peyn vbi est flūuius i quo reperit̄ur lapides preciosi. s. iaspides et calcedonij boīes patrie negotiatores et artifices sūt bō bicis et victualū hñt copā. Est autē in p̄uincia talis cōsuetudo vt si quisq⁹ hñs vxorē ad pres alias q̄cūq⁹ de causa se transferat vltra dies xx. morat post illius discessū vxori licitū est illo relicto viro altero nubere vir etiā qui decessit potest licite aliā ducere iuxta errorē in ea patria cōsuetū.

De p̄uincia carchia. Capitulū xliij.

Quod hoc puenit ad p̄uinciā Carchia q̄ est sub dñio magni kaam vbi multe sunt ciuitates et castra cui⁹ p̄ncipalis ciuitas dicit̄ Carchia. Vbi sunt flumina in quib⁹ copiose habent̄ p̄ciosi lapides iaspides Calcedonij magni valoris q̄ a negotiatorib⁹ deferūt ad p̄uinciā Cathay. Nec p̄uincia Carchia tota est fabulosa et aquas multas habet amaras licet in multis locis aqua bona sit. Similit̄ inī Cathay et peyn ita tota arenosa ac sterilis ē. Cū exercitus aliquē m̄sitū facit p̄ p̄uinciā Carchiā viri oēs regionis illius cū vxorib⁹ et filijs et aialib⁹ cūctis p̄ dies duas vel tres ad aliā se transferūt regionē vbi pascua repiant̄ et ad q̄ vbiq⁹ residēt donec exercitus trāsierit vēr⁹ aut ita eorū vestigia in arena scā obstruit q̄ supueniens exercitus viā

illoz investigare nequit. post discessu exercitus ad ppa re
deut si vo exercit⁹ quib⁹ sbiecti sut tñscant nō fugiūt hoies
foia aialia ad locū aliū trāsserūt qz exercit⁹ tartaroz p vic
tualib⁹ q̄ recipiūt ab hijs quos tñscūt pciū dac nolūt Post
discessū de puicia Cyarchia it̄ dicū. v. p zabulū ē est aqua
pelliā et amara alicubi tñ ifra illū ēminū de bona aq̄ iuenit
et sic pueit ad ciuitatē q̄ dī lop Dēs āt. puicie. f. calcar corā
peyn carchia vsqz ad ciuitatē lop s̄b mgnī turchi fīo p̄tinet

De ciuitate lop et de fto maximo Capitulu xliiij

Pop est ciuitas magna ad introitu deserti magni qd ē
inter plagā orientālē et aquilonarē hoies ciuitatis le
gē miserabilis machometti tenet In hac ciuitate p mar
catorib⁹ volentib⁹ trāsire desertū cūta pparāt necessaria
vbi marcatores pūsq̄ iter arripiāt dieb⁹ plimis r̄quiescūt
vbi azinos fortes et camelos victualib⁹ et marcacōib⁹ one
rāt et sic iter arripiūt p desertū Qñ aut̄ azinos et camelos
exonerauerūt victualib⁹ occidūt eos et in de fto dimitūt
qz nō possent eis vsqz ad ēminū itiney de victualibus pui
dere et coria secū portāt si volūt camelos tñ libēcius fuan
q̄ pui cibi sūt et onera magna portāt In de fto vō iueniūt
aquis amaras in locis t̄bus et circū miliaria xxviij. aquā
dulcē inueniūt et tñ vt plimū inter vñā et alterā vñā diere
distanciā nō aut̄ p omnibus sufficit qñqz em̄ p quinqz
ta qñqz vō centū sufficere pūt In xxx. aut̄ dieb⁹ ad de fti ē
minū puenit p latitudinē. lōgitudō vō ei⁹ a vīrio pateferē
vt vix ab inicio eius vsqz ad finē eius in vno anno pueniri
posset Est autē desertū illud montuosū vt plimū et plani
cies eius arenosa ē totū āt vniuersaliter sterile ē et oīno aia
lian lla sūt. ppē cibi de fti Illusiones mīte de die et nocte
videntur et audiūt ibi Oportet ergo vt diligētē caueāt in
de transitū facientes ne diuertant a socijs et ne quō in via
sine socijs dormiat quoniam si socium preterirent adeo vt

propter montes aut colles videri nequā difficile est remanentib⁹ a socijs ad eos puenire qm̄ voces demonū audiūt ibi qui ipōs vocāt noībus pprijs et effigiēt socioꝝ pcedēciū voces quos illos sequētes ducūt ad denia. **A**t p huius cām illusionis multi in illo tñitu perierūt qz nescierunt ad socios puenire. Aliqñ etiā in aere sonitus inueniūt seu audiunt musicorū instrumētōꝝ sed frequēcius sonit⁹ tympanoꝝ et sic ille trāsitus valde laboriosus ac periculosus est.

De ciuitate sachio et de ritu paganorū et de p̄bustione corporū. **C**apitulū xlv.

Ompleta vero via deserti p̄fati puenit ad ciuitatem sachion q̄ est i introitu prouincie magne tangutb vbi sunt pauci xpiani nestorini. alij autē quidā bitatores legem suāt miserabilis machometri reliqui vō oēs ydolatre sūt. Idolatre autē qui ibi sūt linguā habēt ppriā bitatores aut vrb̄ hui⁹ oēs negociacionib⁹ utendūt s̄ solū de terre fructibus viuūt. In ciuitate sachion multa sūt monasteria diuerb ydolis dedicata quib⁹ magna sacrificia fiūt et maxia a populo eis reuerēcia exhibet. **Q**uā hōi nascit⁹ filius statim recomēdat eū alicui ydolo ad cui⁹ honorē anno ipō arietē i domo tenet. Anno ipō cōpleto a natiuitate filij i festo ydoli ipsius p̄mo qđ post annū euenerit offert illi ydolo filiū et arietē cū reuerencia maxia. **N**ost hoc coquūt carnes ipi⁹ arietis et ydolo offerūt quas rādiu ante ipm̄ dimittūt donec implete orōes nephāde quas an̄ scdm̄ cōsuetudinē sue ciuitatis effundūt. **R**ogat at̄ pater supplicet ydolū vt filiū suū cōseruare dignet⁹. **A**redūt vero q̄ interi ydolū ius carniū cōmedat et ossa reuerenter in decēte vasculo p̄seruant. **Q**uā quis moritur et hij ad quos mortuorū corpora p̄tinēt p̄buri ea faciūt in quorū p̄bustione sit offerend⁹. **A**lli at̄ inter rogāt de mēse die et hora natiuitatis illius. **A**t illius hore constellatione cōspecta iudicāt quo die sit comburendus.

Aliquā aut corpus mortuū diebꝫ septem fruiſeri faciūt qñꝫ
per mensem qñꝫ vero mēſibus ſex. Interi tñ tali mō ſua
tur in domo. Capſā hñt ex alſibꝫ valde groſſis ſic artifi
ci oſe compoſitā q̄ nullus ex ea fetor exalare poterit q̄ eciam
exteriꝫ pulchre depicta eſt. Sibi cadauer collocāt aroma
tibꝫ conditū et capſā cooperiunt pulchro pāno ſingulis ve
ro diebꝫ q̄ diu corpus ſeruaf in domo hora prandij men
ſam iuxta capſā cū vino et delicatis cibarijs p̄parent q̄ q̄
diu ſic pata tenetur quouſqꝫ viuens hō praderet poſſit. Vi
cunt enī defuncti atqꝫ de hijs que ibi nomine ſui ſunt appoſi
ta māducare. Inſup et p̄ſati aſtologi conſulūt qua ex par
te extra domū defuncti corpus efferendum ſit. Dicūt enī
aliqñ hanc vel illā portā bonis factis in ſui cōſtitutioē ca
ruſſe ppter qd̄ eā iudicant eſſe incongruā vt p̄ eā mortuo
rum cadauera efferantur ppter qd̄ ip̄i mādant vt p̄ aliam
portam v̄l per nouā parietis apturā ad cōburendum eſſe
rantur corpa mortuorꝫ. Nū autem eꝫ ciuitatem vel opidū
ad cōburendū eſſertur ſunt in via domūcule de lignis in lo
cis plinīs pannis ſericis et aureis coop̄te ad quas cū pue
niant cū mortuo corpore capſā ibi deponit añ domūculam
et ibi añ capſam effundunt vina et cibaria delicata in terra
dicentes defunctū illum cū tali prandio in vita alia recep
turum. Dum aut in via procedunt p̄cedunt capſā oīa iſtru
menta muſicorꝫ ciuitatis: Vñ quorꝫ ſonitu eſt iocunditas
magna. Dum vero ad cōbuſtionis locū pueniunt hñt ī car
tis de papiro inciſas ymagines viroꝫ ac mulierꝫ equorum
camelozꝫ atqꝫ denariorum mltorū que oīa ſimul cū cadaue
re cōburuntur. Dicunt enī tot ſuos et ancillas aiālia atqꝫ
denarios in vita alia habiturū quot fuerunt ymagines cū
eo cōbuſſe et ſic viuet ibi cum diuicijs et honore. hanc ſu
perſtitionē ſeruāt vbiqꝫ in cōbuſtione cadauerum huma
norum in oriētis p̄tibꝫ cecitas paganorum.

De puincia camul et de peſſiā p̄ſuetudinē eiꝫ. Caplꝫ xlii.

Cumul vō vna est ira magna in puincia rāgurb q̄c ib
secta mag^r kaam vbi sūt ciuitates et opida mltā. Est
aut camul inī duo destra scilz inī magnū destrū pri^r dictū z
aliud qđ in lōgitudinē cōtinet dietas trēs. Actualia in hac
puincia copiose bñtur tā p incolis q̄ pro viatoribz qui
buscūqz. Domicēs illi^r regionis ppeū ydcoma bñt et sunt
iocūdi illi. Ad nichil enī aliud nisi ludis z solacijs vacare vi
dentur. ydolatre vero sunt et a suis ydolis ab antiquo sūt
demētati q̄ qñ viator quicūqz inde ptrāiens dechāt ad do
mum cuiuscūqz camul et ille letāt eum suscipit et pcepit vx
ori totiqz familie vt q̄ diu ille apud eos esse voluerit ei i o
nibus sint obediētes quo deo discedit dñs dom^o nō reu
sur^o in domū suam donec ille hospes in domo ei^r manere
voluerit. Vxor aut viri illi^r miserabilis in oibz obed^r vt vi
ro suo. Mulieres aut regionis illi^r decore sunt valde. Vi
ri aut eaz oīes a dijs suis sūt cecati hac demēcia vt libi pro
honore et vtilitate reputēt vt ipe mulieres sint a viatoribz
pstitute. Ape aut quo regnauit monghu kaā magn^r vniū
salis oīm tartaroz audita tāta demēcia viroz. Cumul mā
dauit illis vt rem tā detestabile ampl^r tolerare nō presu
merent: si poci^r vxorū suaz cōseruarent honorē pro viato
ribz de oibus hospicijs prouiderent ne puincie illi^r popu
lus tanta vlti^r turpitudine fedaret. viri vero puincie:
Cumul audito mādato regis cōtristati sunt vehementer
z electos nūcios ad eū cū denarijs trāsmittunt iustāissime
postularunt vt hoc tam gñe reuocaret edictū cum tradici
onem hanc a suis haberent senioribz q̄ q̄ diu huiusmodi
benignitatē suis hospitibz exhiberent deoz suoz obti
nerent graciā et terra eoz vberes sp. pduceret fruc
tus. Rex aut monghu eoz acquiescens iustācie mādaturū
reuocauit dicens. Quod a me pertinet vobis mandare cu
ram sed ex quo tam vitabile vitupabilez ob pbrium p ho
nore suscipitis bēto vobis vitupium quod optatis. Cum

cij vero cū reuocatorijs lris redeuntea vniuerso populo q
tristis fuerat effectus leticia obtulerunt. Nam igitur p̄ue
tudinem detestabilem seruant vsq; in hodiernum diē

De puincia chynchynulas Caplm xlvij.

Pro puincia camul iuenit̄ puincia q̄ dicit̄ chynchyn-
ulas que est affinis de fro ad aquilonarem plagā. Habet
aut̄ in longitudine dietas sedecim ⁊ est s̄b dominio magni
kaam. Vbi sunt ciuitates multe ⁊ castra. Sunt etiā ibi xpi
anestorini et quidā adorātes machomettū. Reliqu⁹ vō
puinciē popul⁹ ydola venerant̄. In hac puincia ē mōs
vbi sunt minera calibis et andauici et salamandre de qua
pann⁹ fit qui si piciaitur in ignem p̄buri non p̄t. Sit aut̄ pā-
nus de terra hoc mō sicut didici a quodā meo socio tbur-
co viro valde prudente qui dicebatur tursicar qui ex p̄mis-
sione magni kaam in illa puincia p̄fuit op̄i minerarū. Re-
serebat enī q̄ in mōte illo quedā minera terre habebatur
que fila quedā habet lane similia. Sp̄a fila desiccantur ad
solem et postea in mortario enco conterunt̄ et postea lauā-
tūa aqua et a terre grossicie sepanitur. Terra vō proicitur
et fila de lana filantur de quibz filis postea pāni fiunt. Qui
aut̄ panni albi ex textura nō assumunt̄ s̄ in ignem picium-
tur et per horā vnā dimittuntur in flāma et tūc albescūt vt
nix nec leduntur in igne. qd̄ simile fit q̄cūq; lauari debet̄.
Nam alia locio ad remouēdum maculas non adhibetur
eis. Et de salamandra vero serpente nichil audiui in oriē-
talibus partibus. Vō autem totū quod de salamandra di-
dici scripsi fideliter. Fertur q̄ rome sit quedam mappa de
salamandra qua est iubarium dñi umolutū quā misit sum-
mo pontifici quidā rex tartarorum.

De puincia succuyt Caplm xlviii.

Quadam vō relicta puincia **S**hynchynulas ad ori
entem per diētas decē continuas nlla habitacio repit nisi
in paucis locis quibz tñsactis inuenitur puincia succuyt ba
bens multas ciuitates et opida cui⁹ maior citas dicit suc
cuyt In hac puincia sūt xpiani Relique vō puincie ydo
latre sunt et subdite magno kaam **N**egociatores vō non
sunt s de terre fructibz viuunt In cunctis mōtibz hui⁹ p
uincie inuenit̃ reubarbar in maxima copia et inde p mca
tores ad cunctas mundi pres portatur

De ciuitate campion **C**aplin xlix.

Campion est ciuitas pgrādis et nobilis q̄ est pncipa
lior in regione tāguth vbi sunt xpiani quidā et alij te
nentes legē machometti Reliqui vō cines ydolatre sunt
Sultra sunt in hac ciuitate monasteria i quibz mltitudo
colitur ydoloꝝ quorū quedam lapidea qdam lignea qdā
lutea seu fictilia sunt aut desup deaurata oīa : Quedā aut
ex ipis sunt passuum decē que iacere videntur circa q̄ pua
ydola poita sunt q̄ videntur eis reuerēciā exhibere Sūt e
ciam religiosi quidā ydolatre q ceteris ydolatriis honesti⁹
viuūt quoz quidā castitatē suant mltiqz cauēt ne deozū
suoz legem pretereant totū omni circulū p luāciones ppu
tant nec alios menses vel ebdōs hnt In quibusdā luācio
nibus obseruant dies quinqz pñuos in quibz auē aut bel
tiam non occidūt nec carnes cōmēdunt illis quibz diebz oc
cisas viuunt etiā ill quinqz diebz honesti⁹ q ceteris die
bus aut In hac citate quilibz ydolatra hac vxores p̄t xxx
vel plures si hoc ei⁹ sbsistācia paciatur **P**rima tñ vxor dig
nior et magl legitima pputatur **N**on recipit vir ab vxore do
tem sed ei in animalibz pseruis aut pecuniā iuxta statum
et possibilitatem vel ipi⁹ p̄guenciam vir assignat Si vx
or viro efficitur odiosa licitū ē viro eam dimittere iuxta
sue voluntatis bñplacitum **C**onsāguineos gōns scōi vx

ores viri accipiunt. Similit̃ et nouarcas. Multa que apud
nos graua peccā sunt ip̃i licita reputant quo ad multa bes-
tialiter eni viuunt. Pat̃ meus dñs nycola⁹ et frater ei⁹ ⁊ e-
go marc⁹ anno vno p aliquibz negocijs moranim⁹ in hac
ciuitate campion

De ciuitate ecima et de alio deserto magno. Aplm l.

Quaterius pcedendo a ciuitate campion itur p dietas
xij. postea iuenit̃ ciuitas que dicitur ecima que etiā
confinis est arenoso deserto vsus aquilonē vbi sūt cameli ml̃
ti et aliaꝝ speciez aialium multa animalia: Vbi sunt hero-
dij siue falcones laynerij optimi et sagri etiā in copia mar-
ima. Homines de ecima ydolatre sunt negociationibz nō
intendunt s̃ de fructibz terre viuūt. In hac citate sibi vic-
tualia pparant viatores et mīatores pro xl. diebz si volūt
ire pdestum qđ ibi est ad aquilonē per qđ trāsīt xl. diebz
Nulla enī est ibi habitacō nisi i montibz ⁊ in aliquibz val-
libus eius. vbi habitant homines aliqui in estate. In des-
to illo herba raro inuenitur. In quibuscūq̃ tñ locis fere sil-
uestres mlte sunt. Specialit̃ aut̃ onagri ibi iueniūtur mul-
titudine maxima. Sūt etiā in illo deserto pūus mlte. Om-
nes aut̃ supradicte prouicie ⁊ citates scz ciuitas sachion. p-
uincia. camul. puincia. chynchynculas prouicia. succuyr
ciuitas campion et citas ecima ptinent ad magnā puinci-
am tangutb

De ciuitate Carocoran et de pu⁹ dñij tartaroz. Apl li.
Quoniam via pnoīti debti puenit̃ ad ciuitatē caro-
coran que ē ad aquilonē plagā vbi dominiū tartaroz
habuit originē. Vitabāt enī prius in cāpestribz magnis re-
giois illi⁹ vbi n̄ erāt ciuitates nec opida s̃ pascua sola ⁊ flu-
mina multa nec habebāt de gēte ipoz s̃ tributarij erāt m̃g-
ni reg̃ qui dñr onchan que latini p̃sbiteꝝ iobānem vocāt de
quo totus loquit̃ orbis. Postq̃ aut̃ creuit ppls tartarorū

et augmentatus nimis timuit ille rex ne ab illa multitudine
offendi posset si forte vellent esse rebelles Cogitauit igitur
eos in pres diuidere et ad diuinas regiones deferre vt ex B
eor potetia minor esset: Ipi aut nolentes ab invicē separi
omnes simul transierunt desertū ad aquilonarē plagā et pue
nerunt ad locū vbi pmoiatum regem tenere non potuerūt
cui posset tributū reddere noluerūt

De p^o rege tartarorū et discordia cū rege suo Caplm liij.

Post annos paucos de coi consensu viz quēdā de suis
probi et sapientē qui dicebatur chynthyn rege supra
restituerūt Qd factū est anno dñi .m. .c. lxxxvij. p^o ei⁹
aut coronacionē cuncti tartari q in regionib; alijs dispsi
rant venientes ad eū ei⁹ dominio libenti animo sōdiderūt
Ipe aut sōditū sibi populū prudentissimē gubernauit Bre
in vō tpe prouicias octo cepit Cū autem per violenciam
ciuitatem cepit aut castrū neminem post victoriā spoliari
pmisit si impio e⁹ sōngare se sponte volebant secūq; pgre
di ad alias ciuitates capiendas ppter qd miro modo ab o
nibus amabatur Nides aut se ad tantā gloriā sblimatum
nūcios ad regem quēdam suū direxit petens ei⁹ filiā in vx
orem Fuit aut hoc anno dñi m. .cc. i. Ille aut hoc sup mo
dum indigne tulit ontēq; rñdit dixit enī q filiā suā poti
us in ignē piceret q in vxorē eā traderet seruo suo Mun
cios aut chynchys a conspectu suo turpiter eiecit dicēs di
cite dño vellro q q ad tantā supbiā elenari se psumpsit vt
filiā dñi sui in vxorē peteret cū amara morte faciā iterire

De p^o conflictu tartarorū cū rge illo et victoria ipor Capl; liij.

Que cū audisset chynch⁹ irat⁹ est valde et cōgregato
exercitu magno prexit ad trā regis Onchan q p^o biter io
bānes dē et castrametat⁹ est in planicie maxiā que dicitur
cāduth misitq; ab regem vt defenderz se Qui cū exercitu
magno descendit ad cāpestria ad miliaria xx iuxta exerci

nū tartarorum Tūc chynchus tartaroz rex pcepit uicāta-
toribz et astrologi suis qlem euentū futurū bellū habiturum
erat poicerent Tūc astrologi in ptes duas p longū scin-
dentes arūdinem diuisiones ipas in tra posuerūt vna ne-
cauerunt chyntis et alterā Onchan dixerūtqz regi nob le-
gentibz inuocationibz deoz mutu iporū due ptes arundis
pugnabunt ad inice Ille aut rex victoria obtimeb' in plio
c' ps sup alterius pte ascendens Multitudine vō ad specta-
culū pcurrentē dū astrologi in libro suaz incārationū lege-
rent ptes arūdinis sūt p morte et vna aliā insurgere videba-
tur Tādē q ps chyntis ascendit sup ptem onchā Quo-
visō tartari de futura certificati victoria consonati sūt val-
de Tercia igitur die cōmissum ē pluū et mlti de virinſz re-
gis exercitu pierunt chynchis tū victor extitit ꝛ onchan rex
occisus fuit Tartari aut regnū ei' tōliter subiugarūt Reg-
uit vō chynchia post mortē onchan amiss sex In quibus
miltas prouincias acquisiuit P' ānos sex dū p suos qdā
castz expugnaret Spez bellās a ppinqret ad castz sagit-
ta in genu pcuss' est ex quo vulnere post dies paucos mor-
tuis est sepultus qz ē in mōte magno alchay vnde deinde
sepeliuntur omēs reges magni regni tartaroz ꝛ qui de pro-
genie sunt Si magi' kaam moreret i loco qui p dietas cē-
tum distaret a mōte alchay corpus ei' ad mōtem ipm de-
ferretur sepeliendum

De cathalogo regum tartaroz qū illorū corpa sepeliunt

Caplin quinquagesimum quartū

Prim' igit tartaroz rex fuit chynsis Scōs eny .3'
bachny. quart' esū. quīr' mōghu. sext' gublay qui in agro
regnat Tū potēcia ē maior oīm puioroz quiqz pdeces-
soz ei' Adā ē ipi' dūm soli' q' sunt semel in vnu cuncta
regna et domina xpianoz et tartacenorum sic i hoc libro
suo loco manifeste parebit Quando vero magni kaā cor-
pus tumulandum defertur ad mōtem l' ij qui cum eo ad

sepulchz comitatur homine? cunctos quos in via obuios
hnt gladio dimitt dicentes *U*te dño nrō regi in alia vita s
uite *A*uta enī infania circūenti sunt vt crebāt occisos tē
occasione pōcā in alia vita ei⁹ obsequio mācipandos
*S*imilit equos oīs obuios necnō et defūcti regia equos
electos occidunt vt ipse in vita alia viuos recipiat: *Q*ñ ūt
corpus mongburkā delatū fuit ad montē milites qui de
ducebant corpus occasioē pōicta vltra xx. milia hominū
occiderūt

*D*e generalib⁹ cōsuetudinibz tartaroz *K*aplin ly.

*T*artari coir nutriūt greges boum iumentoz et ouil
ppter quod cū gregibz morāt in pascuis estate i mō
tibz habitant et in locis frigidis vbi pascua et ligna sunt
hyeme vō ad calidas se trāsserunt regiones vbi iuente pos
sunt pro aiālībz pabulū *D*omūculas ab modū tabnaculo
rum hnt filtro optime clausas quas secū deferūt vbiqz se
diuertunt que sic sūt artificiose cōposite vt de facili plicari
et extendi lenari et deponi et portari valeāt quoz ostia ad
meridiem situant qñ domūculas erigūt qñgas insup ha
bent que a camelis trabūt filtro sic artificiose cooptas vt
si corripie sup eos pluat nichil valeat sō eas inadidari *S*u
per eas aut vxores et filios et vtensilia necāria deferāt mu
lieres tartaroz viris suis fidelissime sunt *A*pud eos obf
uandū est valde vt vir quispiā ad sui pxiimi vxorem p̄suāt
diligentissime cauent ne in hac re sibi iuicem iniuriā faciāt
vel inferāt. quilibet aut iuxta eoz cōsuetudinē habere p̄t
vxores tot numero quot nutrire valeat priā tamē vxor p̄n
cipalior et nobilior reputat ceteris preter sorores oīs cō
sanguineas in trāsfuerfalibz lincis vxores accipiunt mortu
tuo patre fili⁹ neuercā suam accipe potest fratre etiā mortu
tuo cognatam accipit alter frat⁹ *M*upcias solēpnes faciūt
quando traducunt vxores. viri ab vxoribz non accipiunt

dotem sed e contrario ipsi eis et earum matribus dotem aptant
propter vxorum multitudinem habent innumeros filios Tartaro-
rum vxores in expensis parum sunt onerosae maritis eo quod de
suis laboribus multa lucrantur Ad familie vero gubernationem
puer et ad ciborum preparationem solliciti sunt reliqua autem do-
mus officia studiosius perficiunt Sicut veniunt optime quicquid
emenda sunt Viri earum curam domus eis relinquunt venen-
tioni aucupij atque armorum bellicorum exercitio sunt intenti

De armis et vestibus eorum Caplm lvi.

Hoc quibus tartari induunt de forti et solido corio
cocto sunt siue bubulorum aut aliorum animalium huiusmodi co-
rium solidum Glauas et gladios deferunt precipue autem vnu-
tur arcibus et sagittis Sunt enim sagittarii optime ab infanti-
bus docti siue periti et aureis vestibus induuntur deferuntque sub
vestibus superioribus pelles delicatas vulpium variorum aut etiam
ermelinorum vtuntur etiam pellibus animalium que cebeline
dicuntur que delicate nimium sunt aut preciose

De cibis communibus tartarorum Caplm lvij.

Omnia cibaria tartarorum sunt carnes et lac Carnes a-
nimalium mundorum et imundorum Nam equos et ca-
nes edunt Similiter et reptilia quodamque vulgo dicuntur
ratti pharaonis qui in planiciebus et inueniunt in copia in
ima Bibunt etiam lac equorum quod taliter parare non est
vt vinum album esse videatur quod etiam valde saporosum est vo-
catur in eorum lingua chemius

De ydolatria et erroribus eorum Capitulū lviii.

Tartari pro deo colunt vnum qui vocatur Nacygoz quem
dominum terre putant qui curam gerat ipsorum fructuum
terre filiorum ac gregem ipsorum hunc falsum dominum maxime
tartarus in propria domo illi dei ydolum habet de filtro

panno alio **I**pm at ydolu i loco honorabili collocat. Cre
dunt ar ipm habere vxore et filiu quibz ydola similit de fil
tro faciut ydolu vxoris naci gay a sinistris ponut filiu ve
ro ydoli corā ipo. **N**ec ydola multu veneratut qñ ad pzā
diuin vel ad etiā vadāt pus cū pinguedine carnis cocte p
ungunt ora deoz ptem autē brobij vel aquā in qua cocte
sunt carnes aliquid ipi^o ex domū etiā effundūt vt dii pōic
ti recipiant ptem suā quo facto ad mensā accedūt. **S**i ali^o
tartari moritur filius qui vxore nō habuit et alteri^o filia iu
uencula que viz nō habuit moriatur pater defuncti pueri
puellā defunctā accipit vxore defuncto filio. pater ipi^o pu
elle confesum pōente de hoc aut cōscribi faciunt instrumen
tum faciūt et depingunt in carta puez et puellā vestes de
narios et vensilia mltā et suppellectilē variā deinde instru
mentū et picturas cōburūt credūtqz dyabolica cecitate se
ducti qz defuncti illi in vita aliā ad inuicem cōtrahāt qñ fu
nus cōbustarū cartaz ascendit in aera. **E**t pro hac re faci
unt solēpnes nupcias de quibz ptes huc illucqz diffūdunt
vt sponsus et sponsa portionē suā illaz pmedant nuptiarū.
Et ex tunc vō parentes et panguinei defūtoz sic se repu
rant affines effectos ac si mathematice illenupcie in veru
tate celebrare fuissent.

De strenuitate et ioustria et fortitudine tartarorum. **N**ap
quingagesimū nonū

Aut tartari in armis strenui valde et in bell victori
osi non enī sunt hoīes delicati sed laboriosi valde qñ
ppter bella vel aliquā necitatem expedit pro exercitu ad
incomoda tolleranda ceteris homibz mūdi pemptiores et
fortiores sunt per mēse integrū si opus fuerit nil aliud co
medunt nisi iumentorum lac et carnes aiēlium quas in ve
nacione capiunt. **E**qui eorum similiter herba simplici cō
tentant quā in pascuis bñt. **N**ec expedit in caū tali vt eis

blada siue pabula alia pparent. Tota nocte qñz tartariar
mati sunt super equos residunt et equi eoz nichilomi⁹ pas
cuntur vbi inuenta fuerit herba boies laboriosissimi sunt et cō
tenti modico et oprie sciunt foralicia et citates capere: qñ
eos occasione belloz oporteb⁹ magnas vias facere nichil
secū portant de suis rebz pter arma et deferūt tabnaculū p
uum sub quo latitāt qñ pluit. **Q**uilibet eni secū duos flas
cones de corio portat in quibz deferūt lac qđ potant vel bi
bunt vñqz ollā pūilam p coquēdis carnibz quā vulgari
ter dicimus pinguatella. **S**i quqz etiā opus fuerit ad locū
remotū aliquē celerē puenire per decē dies ab oī cibo coc
to abstinebūt si ppē cibi decoctionē retardari cōtingat iē
eoz habent lac secum ad modū solide paste qđ in aquam
mittunt in vasculo et tā diu cū baculo miscent donec liquel
cat quos postea bibūt. **S**epe etiā pro viuo siue p defectu
vini velaque equos fleuboromant pprios et ipoz sangui
nem bibūt.

De ordine exercit⁹ et sagacitate bellābi Saplm lx.

Quo aut exercit⁹ et mod⁹ plandi talis est. **Q**ñ dux
aliquis pfecti exercitui cē milia militum eleg⁹ qđ vult
pmitones sue qui scz mille equibz p sunt centuriones et
decioues sic eni vnūsus exercit⁹ eoz ordinat p mille cē
tum et decē. **S**ilicet decē milibz p est vn⁹. **N**ij pfecti exercit⁹
consiliarij sunt ei⁹ qui decē milibz p est. **C**enturiones autē
consiliarij sunt i bui. **D**ecuriones vō cōsiliarij sūt cēturio
nis. **I**ta duntaxat vt nullus prepositus consiliarios habe
at vltra decem et hūc modum tenent in magio et pvo. **Q**ñ
vero vn⁹ qui centum milibz p est vt mille de suis eligat. **T**ri
le vero mandat tribuno vt eligat centum qui ex quolibet
centenario eligat decē. **Q**uilibet vō decurio dat vnū et s
mō mille et decem milibz eligūtur. **N**oc autem tāto serua

tur ordine vt per cōles vices mutantur singuli scitq; vnus-
 quisq; q̄ vice ad hoc eligē⁹ sit Quilibz aut̄ dum eligitur
 statim obedi⁹ Rō enī in vnīuerso orbe reperiūtur hoīes
 tante obediencie ad dños suos sicut sunt tartari Dū de lo-
 co ad locū pcedit exercit⁹ sp̄a quatuor lateribz ei⁹ ducēti
 vel āpli⁹ custodes sunt i distācia cōgrua ne occurrere pos-
 sunt hostibz ipromisi Qñ aut̄ in cāpo cū hostibz preliātur
 sepe fugā arte simulant p⁹ se nichilomi⁹ sagittātes donec
 insequentes illuc quo volunt sic deducāt tunc se vnanimi⁹
 vřētes ad hostes d̄ ipsis sepissime victoriā obtinēz Se pēe
 nime eorū ex h̄ hostes cōfusiōni patent dū vicisse se putant
 Equi aut̄ eorū sic assueti sunt vt ad volūtate sessorū facillē
 huc illucq; vertantur

De iusticia ipōrum Caplm lxi.

De malefactoribz aut̄ faciūt h̄ mō iusticiā Si quis fu-
 ratus fuerit rē pui valoris seu pēij ppter quā nō me-
 rerit occidi septē vicibz fuisse ceditur aut decē et septē aut
 xxvij. aut xxxvij. xlvij s⁹ mensurā peci est pccissionū nume-
 rus siend⁹ vsq; ad centū sp̄ addendo decē Aliqui tñ ex h̄
 modi pccissionibz moriūtur Si quis vō equū furatur. vel
 rem aliquā aliā p qua mereatur occidi p transuersū mu-
 tronem ceditur in vētre et occiditur: Si aut̄ fur p̄t et vult
 vltra valorem furti nonies soluere liberatur a morte Qui
 equos et boves et camelos hñt signa sua illis pilos ipmūt
 et sine custode emittunt tunc ad pascua Cū aut̄ redeūt si i-
 ter sua reperit quis alteri⁹ aialis dñm illi⁹ studz inquirere
 vt recipiat cōfestim qđ suū est minutis vō animalibz pasto-
 rum cura deputatur hñt enī hñusmoī aialia sup̄ modū
 pulcherrima Nec sūt igitur omnes consuetudines tarta-
 rorum Sed quia mōi inter diuersos populos sunt p̄mixti
 multas de suis p̄suetudinibz dimittentes in p̄uincijs plu-
 rimis alioz moribz se p̄formant:

De capellibz bargi et extremis insulis Caplin lxiij.

Rectius in premonibz tartaroz nē ad describendū
regiones aliq̄s accedam⁹ post discessū a ciuitate A
rocorā et a mōte alchay pceditur p aquilonarē plagā p cā
pelltria bargi q̄ hnt in lōgitudine dietas xl. incole loci vo
cantur metricb qui s̄iecti sūt magno kaam et hnt tartaro
rum mores sunt aut siluestres boīes carnibz vescunt̄ aiālī
um que in venacione capiūt et specialit ceruoz de quibus
copiā hnt quos etiā domesticāt et scōs domesticos equi
tant blado carent et vino In estate venacoēz magnā hnt
auīū et siluestriū aiālūm. byeme vō animalia cuncta et vo
latilia inde discedūt ppter frig⁹ maximū regiois illi⁹. **P**
ēminum illaz xl. dietaz puenitur ad mare oceanū iuxta
qđ sunt mōtes i quibz herodij seu falcones pegrine nidos
hnt qui inde ad magnū kaam curiā deferunt In montibz
illis mille alie reperiuntur aues nisi herodij pcedē et auī
um spēs altera dicuntur barchelach quibz pascūtur hero
dij Quia ille sunt gñdes vt pōices et hnt pedes papegalli
cauda vt rodij sunt veloces magniqz volat⁹. In insul aut
maris illius cirfalchi nascūtur in maxiā mltitudine qui ad
magnū kaam deferūtur Cirfalchi aut qui de xpianorum
fris deferuntur ad tartareos non portātur ad magnū kaā
qz eis supra modū abūdat s̄ deferuntur ad tartareos alios
qui armenis et cumanis sunt affines In ill insulis que tā
rum ad aquilonē sunt poīte Et polus arctic⁹ stella. que scz
vulgariter dīz tromārana est eis ad plagā meridionalē

De regno erginul et de ciuitate singuy Caplin lxiij.

Oportet hinc nos redire itez ad ciuitatē campion de
qua superius mēcio facta ē vt alias cōfines ei⁹ promi
ctas describerem⁹. Post rēcessus a citate cāpion vers⁹ orie
tem itur per dietas quīqz et in illa via de nocte in locis pli
mis voces demonū audiuntur Post dietas vō quīqz iue

nitur regnum ergimul qđ est in puincia mag tanguth qđ
regnum magno kaam sibiectū est **U**bi sunt xpiani nestori
in ydolatre et alij sectatores legis machometti **M**ulte ci
uitates et castra mltia sunt ibi vsus syrochū inter orientālē
et meridionalē plagā itur ad puincia talchay prius tū in
uenitur ciuitas sunguy magno kaam tributaria vbi filij sūt
xpiani nestorini ydolatre et alij sectatores leg machomet
ti **U**bi sunt boues siluestres pulcherrimi grādes velut ele
phantes pilos hñt p corpus yndiqz albos preter dorsū et i
bi .s. in dorso nigros hñt pylos longitudinis palmoz triū
Pulqz ex bobz istis domestici sūt et domiti et ad dese
rendum mariā onera assueti **A**lij aut alligant ad aratra
qui pre mirabili fortitudine mltum opis in aratura tre in
breui pficiunt tpe **I**n hac pte muscatū habetur meli⁹ qđ
est in mūdo quod ab aiāli quodā habetur **E**st eni tale ani
mal quodā pulchz valde magnitudinem hñs gatte **P**i
ios grossos vt ceruus et pedes vt gatta **D**entes aut qua
tuor scz duos superius et duos inferi⁹ longitudinis triū di
gitorum **P**oc animal iuxta vmbilicum lñt carnem et cutē
vesicam habet sanguine plenā **E**t ille sanguis est muscatū
de quo tantus odor exalat et de hijs est ibi mltitudo max
ima **I**ncole regionis illi⁹ ydolatre sunt et libidinosi secta
tores legis machometti et nigros pilos habētes **M**iri im
belles sūt s pilos solum hñt circa labia et nasū habent puū
et nigros capillos hñtes **M**ulieres pulchre sunt et albe
valde **M**iri vxores que sūt pulchras magis q̄ nobiles **N**ā
nobilis et magn⁹ vir vxorē accipit pauperē si pulchra est e
mater illi dote dat **N**egociatores mlti et artifices ibi mlti
sunt **D**abet aut puincia in lōgitudine dietas xxv. et est
fertilis valde . ibi sūt sagiani in duplo maiores q̄ in ytalīa
et hñt caudas lōgitudinis decē vl nouē palmoz . aut octo
siue nouem siue septem ad minus **E**ciā fassiones qui i mō
nitudine nostris sunt similes **M**ultas alias aues hñt pul

cherrimas diuersaz sp̄ez peninas bñtes pulchras diuers
et pulcherrimis colonibz variatas

De puincia egrigaya Caplin lxiiij.

Deinde p̄sactis octo diebus ultra puincia ergymul
ad orientem occurrit prouincia egrigaya In q̄ sunt
ciuitates mlt̄e et opida Est ciuitas de puincia magna tā
guth c̄ p̄ncipalior ciuitas est colaria Incole ydolatre sūt
pter aliquos xp̄ianos nestorinos quires ibi basilicas ha
bent Sunt aut̄ ibi cete magno kaam: In citate colacia fi
unt panni qui dicunt̄ zambelotti de lana alba et pulchrio
res cameloz pil̄ pulchriores qui sunt i mundo qui ad pro
uincias alias per negociatores deferuntur

De prouincia tenduch et og et magog et cyagomoz Ca
pitulum sexagesimūquintū:

Rursū relicta puincia egrigaya puenitur ad orienta
lem plagā ad puinciam tenduch vbi sūt ciuitates et
m̄stra castra vbi manere p̄suerat rex ille magn⁹ i orbe no
minatissim⁹ qui dicebatur a latinis p̄sbyter iohānes: Est
aut̄ puincia illa magna kaā tributaria Est tñ ibi rex vii⁹ de
pgenie illi⁹ regis qui adhuc p̄sbit iohānes d̄r cui nomē
est georgi⁹ Des magni kaam p̄ mortē illi⁹ reḡ qui a chyn
chys in phio occisus fuit filias suas illi regibz ii adidit vx
ores Et lz quidā sunt ibi ydolatre et aliqui q̄ viuāt iuxta le
gem miserabil̄ machometti maior tñ p̄s populi puincie n̄
dem xp̄ianā tenet et hij xp̄iani in tota patria dicūt et doī
natur inter eos tñ gēs quedā ē q̄ habet boīes pulchriores
et in negociationibz sagaciores que i tota puincia alibi va
leant rep̄ri In illis p̄ribus sunt regiones que dñt goz et
magog Gog in lingua sua noīant vng magog vō mūgul
In hīs locis seu partibz sunt regiones in quibus reperit̄
lapis lasuli ex quo fit asuxium petroptimū In hac puincia

sunt panni de auro et serico diuersarū manerierū pulcher-
rimi valde. Est ibi ciuitas vbi sunt arma pulcherriā et op-
tima omī generū pro exercitibz necēaria: In bui⁹ puincie
montibz sunt magne argēti minere. Ibi etiā sunt venacio-
nes magne ppter multitudinē siluestriū siluarū vōtur at re-
gio mōcium coibisti. Ultra vō hāc ciuitatē ad dietas tres
iungitur ciuitas cyangomor. in qua ē palaciū maximū. In
quo magnus kaam habitat qñ ad illā ciuitatē accedit. Sepe
enī illuc vadit qz iuxta citatem lacune sūt. in quibz cigni et
grues fassiani et pōices sunt aues qz copiose habentur. Ip-
se aut rex cū gyr falchis et herodijs seu falconibz suis i cap-
tura quūqz delectabilē recreatur. Sūt ibi grues maniez
quinqz. Prīa maneries gruis hz alas magnas totaliter vt
corui. Secūdo⁹ habz maiores alas ceteris et pulchras pen-
ne alarū iparū plene sunt oculis rotōdis et sunt aurei colo-
ris atqz fulgorē vt sūt apud nos caude paponū. Oculos ha-
bent coloris varij albi scz et nigri et acuti. Tercia maneries
habz grues nris de ytalīa similes. Quarta vō habz grues
puas hñtes pēnas longas pulcherriās rubro colore nigro
qz pñixtas. Quinta qz maneries hz grues coloris grisci q
oculos rubros ac nigros hñt et magne sunt valde. Iuxta
ciuitatem hāc est quedā vallis i qua in diūf domūculis p-
dices seruantur i copia mariā que ab homibz custodiunt
ad hoc misterīū deputati vt eoz copiā beat rex qñcūqz ad
pōictam venit ciuitatē.

De ciuitate cyandū et de nemore regali quod est iuxta eā
Et de festis tartarorū. Caplm lxxvi.
Est regressum a ciuitate Cyagamorū ad tres dietas
ad aquilonem repitur. ciuitas cyandū quā edificauit mag-
nus kaam. cubli in qua est mormoreū pallacium maximū
et pulcherrimū. Lxx⁹ aule et camere auro ornate sūt et mī-
ra varietate depicte. Iuxta pallacium ē nem⁹ regale mar-

moreis undiq; cinctū muris hñsibus in gyro miliaria xv.
In quo nemore sūt fontes et flumiā et prata multa **I**bi sūt
cerui dāmule capoli vt sint gyrfalchis et falconib; reg in ci
hum quando ibi in vna mutacione seruāt **Q**ñq; sunt ibi i
illa mutacione sil gyrfalchi ducenti et ampli⁹ et rex singul
septimanis eos psonalit⁹ visitat **S**epe aut̄ veniāt ibi rex et
super equū suū in quo sedet post se defert domesticū leop
dum quē ad ceruū l' ad dāmulā puocat captāq; ab eo bes
tiam gyrfalchis tradit atq; in hūc modū sepe in tli solacio
delectat **I**n medio nemoris habet rex magn⁹ domū vñā
pulcherrimā de arundinib; cōpositā int⁹ et foris totaliter
deauratā et picturis varijs deornatā vel adornatā q̄ pictu
re sunt sic diligenter suplinite vernice vt nullaten⁹ possint
deletari a pluuia **E**st aut̄ dom⁹ tota pposita tanta artis idus
tria vt leuari deponi pponiq; valeat et dissolui sine aliquo
detrimento **C**ū at̄ erigit et pponitur ad modū tentoriorū
ducentis et āplius funicul' firmatis sustentatur **A**rūdines
vñ ex quib; hec dom⁹ fit in lōgitudine hñt passus xv. et in
groslicie vltra palmos tres **D**e hijs sunt columpne trabe
cule et clausure desuper etiā hijs arūdineb; tegitur tō do
mus diuidūt enī arūdines in x nodos et p̄ illa sup mediū
scinditur et de scissura qualib; due tegule fiūt q̄ sup domū
cōposite domū a pluuia ptegūt et aquā emittunt inferius
Magnus at̄ kaam trib; mensib; annū locū illū inhabitat
sez in iunio iulio et angusto qz ibi est tēperies aeris magna
est atq; caret ardorib; **D**ijs ḡ mensib; dom⁹ erecta manz
ceteris vero deposita et puoluta suat **D**ie at̄ xvij. augus
ti magn⁹ kaam de ciuitate cyandū discedens ad locū pfi
ciscitur vt dijs solēpne sacrificiū inolet putans ob b̄ obtri
nere ab ipis vt ipe et vxores ei⁹ et animalia cūcta q̄ possi
bent obſeuentur **H**abet aut̄ rex armēta magna equoz al
borum in quib; habet equas albas vltra decē milia **I**pse
aut̄ in die festiuitatis equaz fac in copia maxiā in pascuo

bilibz ipso pparatur et ipse rex manibz ppijs militum lactis
huc illucqz diffundit et p bonore suoz deoz dicuntqz magi
q diu bibunt lac effusū et ppter hui⁹ sacrificiū cuncta que ad
eum pueniunt conseruant et augent. Post sacrificiū nepbā
dum bibit rex de lacte albay equaru nulliqz alteri illa die
pmittitur bibere nisi hijs qui de pgenie ei⁹ sunt et vni illi
us regionis pplo qui dicit^r oriatb cui huiusmodi pūlegium
a chynchis ipi kaā magno fuit concessū in bonore cuiusdā
magne victorie quā pplis ille obrimuit p bonoē. **A**ynchis
hic igit^r ritus die xviij augusti in pperuum obsuat. **A** qui
at illi cū eqbz albis in tāta reuerēcia bñtur a pplo vt quā
do p cāpestria mīsbūt vbi eoz sunt pascua null⁹ iter in fa
ciens presuāt mīltre donec oīa arma mīserūt. **N**ota i
bac pūincia pmedūtur boiū carnes qui sunt a iusticia pū
lica infecti. **E**oz aut^m qui ex infirmitate discebūt carnes co
medere nolunt. **H**abet magn⁹ kaam magos qui dyaboli
ca arte faciunt mībras i aere apparere sup palaciū reg^{is} lux
est. faciunt ecīā sepe dū rex est ad mēsam vt cyphy ei⁹ au
rei arte demonū de mēsa que i medio aule est eleuāt et nū
lo coopante boiē an ipm in ei⁹ mensa ponūtur dicunt at B
se facere posse ex vītute scitatis eoz. **Q**uā vero hī magi fesi
ta suis ydolis faciunt recipiūt a rege arietes habentes ca
pita nigra. lignaz aloes et ibus vt dijs suis odoriferū sacri
ficiū offerat et coctas carnes offerunt ydolis cū cātū et le
ticia maxima aquā rō decoctionis carniū an ipm diffun
dunt sicqz offerunt deoz suorum clemēciā inclinari vt ter
ris fertilitatem prebere digniūt^r:

De mōchis quibus oīa ydolatriis. Caplm lxxij.

In regione illa multi sunt monachi ydoloꝝ cultui de
purati. **E**st at ibi monasteriū magnū valde qd pte sua mē
nitudine videtur esse qdā ciuitas pua in quo sunt circa du
amila monachoz seruenciū ydolis qui ppter p̄suetudinē

laycoꝝ capita barbasqꝛadunt et religiosoribꝫ vestibꝫ in
duūtur **N**ij in festiuitatibꝫ suoꝝ ydolorum faciunt cantꝫ
maximos et accendūt in templo suo pꝛphano lūāria mul-
ta **S**unt et alibi in regione ipā alij monachi pꝛter illos mlti
et varij ydolatre / quoꝝ quidā mltas hnt vxores / quidā
autē caste viuūt pꝛ suorum deoꝝ honore vitam aspram
seruant nec pꝛcedunt nisi fursur aqua mixtū . vestiūtūr atꝫ
pauis rudissimis et asprimis coloris nigri et sup durissia
stramenta dormiunt **S**ūt etiam alij monachi ydolatre qꝫ
laxiores obseruācias tenēt hos mōchos ydolatras sic du-
re viuentes hereticos reputant dicētes eos nō secundum
formam debitam colere deos suos

Explīcit liber primus

Incipiunt capitula libri secundi

Primū caplm continet de potēcia et magni-
ficēcia regꝫ cublay maximi tartaroꝝ
Secundū qualiter nayam contra regem cub-
lay pꝛsumpsit insurgere
Tercium quō rex **A**ublay se pꝛparauit ad obuiandū illi
Quartū qꝫ pugnauerunt fil' e quō deuictꝫ est nayam
Quintum pꝛinet de morte nayam
Sextum qualitꝫ cublay rex iposuit silenciū indeis qui sa-
lufere crucis vexillo ex pꝛbare pꝛsumperunt
Septimū qꝫ remunerat magnus kaā milites suos quan-
do victoriā obtinent
Octauum de forma cublay regis et vxorum et de filiis et a-
cillis
Nonum de mirabili pallacio eiꝫ quod est in cābalu et de
mira eiꝫ amenitate

Decimū continet descriptionē de citate cambalu
Undeci^m de suburbij et maxis marcacōibz citatē cābalu :
Duodecimū q̄li^m p̄sona kaam magnifice cultobitur
Decimumterciū de magnificēcia puuioz ei⁹
Decimumquartū de festo mag⁹ natal reg⁹ et de magnificē
cia vestium militum curie ei⁹
Decimumquintū de festo alio mag⁹ q̄n sit in kl februarij
Decimumsextū de aiālibz siluestribz q̄a venatoribz cer
to tpe āni ad curiā reg⁹ magni mittantur
Decimuseptimū de leonibz leop̄bis linceis aq̄il⁹ ad venā
dum cū homibz assuetis
Decimumoctauū de magnifica venaciōē ad bestias
Decimūnonū de aucupio siue venacione ei⁹ ad aues
Vicesimū de mirabilibus tentorijs ei⁹
Vicesimūprimū de moneta magni kaam ⁊ de inexistima
bili copia triviciay eius
Vicesimūsecundū de jz p̄fectis puuiciay et de officio et
palacio eoz
Vicesimūterciū de cursoribz magni kaam ⁊ de multitudiē
et ordine māsonū p̄ip̄bz receptione
Vicesimūquartū de puidencia reg⁹ ad obuiādū sterilita
ti et caristie tpibz et de pietate e⁹ ad s̄bitos egentes
Vicesimūquintū de portioē q̄ loco vini fu i puicia cathay
Vicesimūsextū de lapidib⁹ qui ardent vt ligna
Vicesimūseptimū de fluic magno pullaciū ⁊ pulkberriō
ponte ei⁹
Vicesimūoct^m de b⁹ ui q̄dā d̄scriptioē ptis vni⁹ puicie cathay
Vicesimūnonū cōtinet de regione tanfu
Tricesimū de castro caycui ⁊ qualiter rex ei⁹ p̄ditorie cap
tus fuit et oblatu hosti suo qui dicit p̄sbyter iobānes
Trice^mprimū de fluic magno coromora et de circūiacēte re
Tricesimūsecundū de ciuitate quingyansu gione
Tricesimūterciū de puincia chūc hyin

Tricesimūquartum de puincia alchalech
 Tricesimūquintum de puincia sindia
 Tricesimūsextum de puincia thebeth
 Tricesimūseptimū de regione alia puicie thiber et quadā
 ei⁹ turpicōsuetudine
 Tricesimūoctauū de puincia cayndu
 Tricesimūnonū de puincia cāmam
 Quadragesimū de regione quadā puicie tormā in q̄ co
 lubri magni sunt
 Quadragesimūprimū de puincia arbandan
 Quadragesimūscōz de plio magno qd̄ fuit int̄ tartaros et
 et regē myen et de victoria tartaroz
 Quadragesimūterciū de regione quadā siluestri et puin
 cia myen et de sepulchro pulcherrimo regis
 Quadragesimūquartū de puincia bangala
 Quadragesimūquintū de puincia tangiga
 Quadragesimūsextum de puincia amu
 Quadragesimūseptimū de puincia tolomā
 Quadragesimūoctauū de puincia cynguy
 Quadragesimūnonū de ciuitatibz chancansu chyan
 glu cyangli
 Quinquagesimū de citate tadisu et syngurnatu
 Quinquagesimūprimū de magno flumiē caromā et de
 ciuitatibz coygam et caygin
 Quinquagesimūsecūdu de nobilissā puincia māgy et p
 mo de pietate et iusticia ei⁹ regis
 Quinquagesimūterciū qualic̄ boiam princeps magni keam
 exercitus deuicit puincia mangy et eā suo dñio ibingauit
 Quinquagesimūquartum de ciuitate chozgungu
 Quinquagesimūquintū de ciuitatibz pantby et chayn
 Quinquagesimūsextū de ciuitatibz tyngu et yangui
 Quinquagesimūseptimū qualic̄ ciuitas stanfu cū machinis
 capta fuit

Quinquagesimū octauū de ciuitate syngui et de fluē mā
 no quyam et de innumerabili multitudine nauū et qualiter
 cines ei⁹ occisi sunt oīis qui occiderit tartaroz exercitum
 Quinquagesimum nonū de ciuitate cyagin dormiētē
 Sexagesimum de ciuitate cygtaisu
 Sexagesimū pmi de ciuitate chyngingui
 Sexagesimū secundū de nobili ciuitate syngui
 Sexagesimū tciū de nobilissā citate quynsay
 Sexagesimū quartū de puentibz quos recipit magn⁹
 kaam de quynsay et de puincia māgu
 Sexagesimū quintū de ciuitate tāpigui et de alijs ciui
 tatibz plurimis
 Sexagesimū sextū de regno synguy
 Sexagesimū septimū de ciuitatibz quesymfu et vñq⁹
 Sexagesimū octauū de ciuitate fuguy
 Sexagesimū nonū de ciuitate chayren et nobilissīmo
 portu ei⁹ et de ciuitate tyguy

¶ Explicit tabula secundi libri

¶ Incipit feliciter secundo⁹ liber de potencia cublay et reg
 maximi tartaroz Capitulū primum

In libri hui⁹ secundi psequēciamōstrare cu
 rabo magnificenciā cublay regl maximi tar
 taroz qui vsqz ad tēp⁹ opilationis hui⁹ libri
 regnare diuoluit. Qui⁹ potencia maior appa
 ret ee in diuicijs in dñacione tērarum et in pñdencia multi
 tudinis cum psonaz q⁹ cuiuscūqz alteri⁹ regl vel principis
 cunctis retro tēporibz referat sicut manifeste in caplis se
 quentibz apparebit. Est āt hic cublay kaam .i. dñancium
 dñs de pgenie cynchis regl et sext⁹ est kaam vt ex sup⁹ dīc
 tis apparet. Sepit āt regnare āno dñi mī ihu xpi m. cc lvi.
 et sapiā et pbitate sua regnum obtinuit. Nā quidā ex fra
 tribus et consāguineis ei⁹ ipz ne regnarz et conati sunt im

pedire sibi at de iure regnū debat. Est at in armis strenu-
us virute robustus filio polleus et in exercit^o ac ppli gubna-
cione prou^o ac discretus. Quā aqz regni coronā acciperet
sepe egrediebatur ad bella et in oibz pbriter se gerbat ex
quo at obtinuit non nisi se pccit ad bellum filios suos
dirigit vel barones.

Qualiter nayam p cublay psumpsit insurgere. Caplm³ scdm
Musa at hec est ppter qd sel ex quo egress^o ad pug-
nam anno dñi .m^o. cc^o. lxxvi^o patrū^o suus quidā no-
mine nayam etat^o ānoz triginta militis regionibz et pplis p-
erat cogitauit iuuenili etate pmo^o p alium dñz cublay sub-
ito cū exercitu maxio. Ad B at requisit^o regem noie cay-
du qui nepos erat cublay reg^{is} h ipm exosū hēbat qui rebel-
liom psumum adhibens pmiit se psonaliter irex cum illo cū
centum milibz militū. Et cōdixerunt iuice in qdam plani-
cie cum suis exercitibus puenire vt fil postmobū sbito ter-
ras reg^{is} inuaderent. Nayam at cōgregatis qtuorcentū mi-
libus militum ad designatum venit locū et ibi cayduz pces-
tolabatur reg^{is} aduentum.

Qualiter cuolay ad obuiādū illi se pparauit. Caplm³
Rterea cublay rex cuncta didicit q p illos oromata
fuerant et in illo sup huiusmodi cōspiraciōe in nullo p-
tetratus. Iurauit se nunq coronā delatur nisi de illa se p-
dicoē et audacia vindicaret. In viginti duobz diebz con-
gregauit ecc. et lx milia militū et pedinū cētū milia de his
qui vicini erant in ciuitate camblau. Cā at hec fuit quare
maiores n pūcauit exercitū q sbito voluit ex desperato
irruere vel h omes^o fuissent in cōgregacione aplionis exer-
citus inorati ad nayam noticiā puenisset ex B forte retro-
cessissent omes aut ad inciora loca suum exercitū mīlulūz.
Voco. p noluit exercit^o suos quo ad expugnandū diūsas
ciuitates et prouincias vocare. Nam tantum posset mili-
ciam et pedinū multitudinem in paucis mensibus congre-

gare. Et preſuppoſe gētis innumere quaſi credibile videretur. Interim rex mādanit vias om̄s tāta diligencia cuſtodiri vt nayam ipi⁹ p̄pacionē et aduentū oīno p̄ſcire non poſſet. Eūtes em̄ et redeuntes a regis cuſtodiibz tenebātur p̄pter quod nayam de ei⁹ occuſu p̄ſcius eſſe non potuit. Aſoluit aut̄ rex cublay aſi rologos ſup̄ exitū vie ſue qui om̄s de cōi iudicio n̄derūt q̄ honorabiliter de hoſtibz triūpharet.

Qualiter pugnaverunt ſil et deuict⁹ ē nayam. **A**plz iij. **S**itur cublay cōgregato exercitu ſuo caſtra mouit et in diebz viginti puenit ad planiciem vbi nayam et caydu regis exercitus expectabat. Nocte aut̄ iuxta collem quādam qui erat exercit⁹ pplis vō nayā p̄ planiciem diſſul⁹ in ermis erat ſolacijs vacans et neq̄q̄ de periculo ſe preuidebat maneāt facto cublay rex aſcendit in collē cunctoſq̄ exercitus ſui milites diſſixit in xij acies ita vt quelibet acies triginta milia militū contineret pedites iuxta milites tali ordine collocauit vt in quibuſlibet aciebz duo pedites tenentes lanceas bincinde ad vni⁹ milia latera ponerentur donec peditū numer⁹ cōpleret. Rex at̄ in mirabili caſtro ligneo erat qđ ab elephantibz quatuor portabaſ vbi erat regale vexillum cum aut̄ exercit⁹ nayam viſiſſet inſignia et exercitum cublay vehementer expauit nondū em̄ venerat exercit⁹ Caydu. Nayam vō ſb tentorio cū cōcubina quā ſecū adduxerat dormiebat. Excitat⁹ a ſuis modicū timuit Nichilomī⁹ tñ q̄ cito potuit dū deſcenderūt illi tpe ſuſas acies ordinauit. Cublay incircuitū exercit⁹ diſponit acies. Eſt at̄ cōſuetudo oīm tartaroz tubis p̄mit⁹ clangere et tangere cūcta inſtrumēta ac alta voce clamare. Et poſtea ad ſonitum nataxonū p̄ncipis inchoare bellū tminad vtriuſq̄ exercit⁹ cantelenis regi cublay naccara ſonarunt et tēpres contra ſe iuicem irruētes in plū. Erat at̄ in acre ſagit

tarum tā inextimabilis multitudo vt ymbres poti⁹ q̄ sagi-
te viderent : Quibz effulis cū gladijs et lanceis et clavis
pugnare ceperunt Erat nayam p̄fessione xpian⁹ s̄ non o-
perum fidei imitator et in suo principali vexillo crucis de-
scribebat signum multos qz xpianos secū habebat a mane at
vsqz ad meridiē missum ē plium ⁊ multi ex viroqz plio cor-
ruerunt Adem deficiente ac eguitate pplo nayam cublay
victor extitit et in fuga ipsa multitudo exercit⁹ mirabilis ē
occisa Nayā vero capt⁹ est et regi oblat⁹

De morte nayam Capl⁹ quintum

Rex vero cublay p̄cepit vt cōfessim nayam occideret
sicut dñi sui p̄ditor et rebellis s̄ qz de p̄genie ei⁹ fuit
noluit vt sanguis stirpis sue regie funderet ne terra lāgu-
nem regium biberet aut sol vel aer quit⁹ de regali p̄lapi-
a videret occidi fecitqz eū in tapeto inuolui et inuolutū liga-
ri ligatūqz tā diu huc illucqz de duci et agitari donec sebu-
lo anbelitu necaret ⁊ mortuo aut nayā cuncti barones e⁹
et principes et populi qui potuerunt enabere iter quos su-
erunt xpianimulū et regi Cublay dñio se totaliter s̄b dide-
runt Quatuor igitur tūc puincias obtinuit rex cublay qz
rum ista noīa sūt sciz futorcia Auly Malcol et sūchitra

Qualitē rex cublay silenciū sarracenis et iudeis imponit
qui salutifere crucis vexillo exprobare presumpserant

Capitulum sextum

Iudei vō et sarraceni qui in exercitu cublay fuerant
ceperunt xpianis qui cū nayam venerant ex p̄bare qz
xps suus e⁹ crucem nayā habuerat in vexillo ei⁹ et suis aux-
iliari non potuit ⁊ sic cotidie xpī non verentes irridere po-
tenciam xpianis tedium inferebāt xpiani vero quia d re-
gis obedienciam venerāt ei super b de molestia querimō-
nia tam obtulerunt Qui cum xpianis iut eos et sarrace-

nos aduocās xpianis sic ait **S**i de^o vester et ei⁹ crux noluit
Rayā ferre p̄sidiū nolite erubescere qm̄ de^o bonus iust
icie et iniquitati non debet p̄ocinari **R**ayā dñi sui p̄o
tor extitit et iusticie rebellis et dei vñ in sua malicia iplo
rabat auxilia. deus aut̄ vester qui bon⁹ enoluit ei⁹ fauere
crimibus p̄pter qđ iudicis omnibz et sarracenis m̄do vt
nullus p̄ hac re dñi crucem vel deū vestz blasphemare p̄
sumat **S**icqz scñ est vt illi deinceps ab hñ⁹ ex p̄bracione
cessarent **S**ublay at rex victor ad ciuitatē suā cābalu ē re
uersus neqz de cēto ampli⁹ est cū exercitu contra hostes e
gressus ē filios suos vel barones quocūqz est necē cum ex
ercitibus mittit

Qualiter chaam magn⁹ rex milites suos qñ victoriā ob
tinent remunerat. **C**aplm̄ septimum

Pfectos at̄ suoz exercituum qñ victoriā in b. llo
obtinēt hoc mō honorat **A**nni enī qui p̄erat centū
militibz mille militibz p̄ficat et sic q̄oatū reliquos p̄mo
nit donat. p̄ illis dona aurea et argentea vasa atqz tabulas
p̄m̄legioz et grāz aureas vel argenteas **Q**uo illis con
cedatur in f. n̄lptura ip̄ressa tabule p̄uincies **N**am ex v
no latere trē bui⁹ tenoris sunt p̄pter dei magni v̄tutem et
p̄pter q̄ciam magnā quā nrō imp̄atori cōtulit nomē mag
ni kaamit n̄dictum sit **I**n alio vō latere inculpta est yma
go leonis cū sole et luna vel ymago gyrfalchi aut aialium
diuersoz **Q**uicūqz enī habet ymaginē leonis cū sole et lu
na in tabula qñ in publico p̄cedit defertur pallium super
cū in signū auctoritatis magne **Q**ui at̄ gyrfalchi ymaginē
pōt secū ducere de loco ad locū vniuersa vel p̄ncipis mili
ciam sicqz optimo modo cūcta v̄llimēta sunt quibz habē
tibus tabulæ debeat obediri **S**i quis aut̄ nō ad omnia se
condū volūtatem hñi tabulas nō obediret p̄ut scz requi
rit ei⁹ aū. tast. p̄ rebellis magni kaam morte morietur

De forma regis cublay et de vxoribz et filiis et ancillis. **Sa-**
pitulum octauum

Rex magnus cublay pulcher e valde in statura medi
bris rotunda et candida et oculos nigros nasum pulcherri
mum atqz per singula corporis sui membra pportionis e op
timel. Habet at vxores quatuor qs vocat legitimas. **P**ri
mogenitus ei ex prima det in regno succedere. **Q**uecunqz
at harum quatuor curia p se regalem habet in palacio suo
pprio habet eni unaqz illaz ancillas trecentas electas mi
tosqz mistros euechos aliosqz familiares innumeros adeo
vt in cuiuslibet ipaz familia viri et mulieres sint circa de
cem milia. **I**n sup habet rex concubinas milias. **A**l ei inf
tartaros natio una que dr vinctas mulieres habere valde
decoras et moribz optimis adornatas de quibz tenet i pa
lacio vno numero centu que sunt sb cura nobilium matro
narum que circa custodia cura bnt diligente et oqz vt vide
ant si infirmitate vel macula bnt que aut bnt defectu cor
poris carent pro rege seruatur. **S**ex at ex ipis tribz diebz
regalia camere custodia bnt. **A**t du rex ingreditur ad qui
et em et qn surgit ei assistunt et in eius cubiculo dormiunt.
Quarta vo die sex alie primis succedunt et tribz diebus ac
noctibus in simili misterio occupant et sic alternatim i terci
um sex alie pcedentibz succedunt alie. et sic successine succe
dunt donec numerus .c. copleat. **D**e qtuor vo pfatis vxori
bus habet rex filios xxiij. primogenitus at prime vxoris vo
catur chynchys qui succedere imperio debuerat s qz pre
mortus est patri filio ei. **O**beunt debet successio qz fili
primogeniti est. **E**st at obeunt probz et strenu et prudens
valde pluresqz ia victorias obtinuit. **D**e ancillis at habet
cublay rex filios xxv. p hos valde quoniam magni baro
nes sunt. **D**e pallacio ei mirabili quod est in
cavalu et de mira loci illi amenitate. **A**plm nonum —

Cibnis mēfibz scz decēbri ianuario et februario cu-
blay rex in regali ciuitate cōtinere immorā. In q̄ ē
hūmmodi regate palacium priō rōcius palacij ambir^o cō-
tinet miliaria quatuor. Ita vt quadratura quelibet vnum
miliare cōtinet. Est aut mur^o pallacij gross^o valde bñs al-
ritudinis passus decē c^o tota exterior facies vndiqz colore
albo et rubeo depicta est. In vnoquoqz muri angulo pal-
lacium vnu magnum et pulchz habet et similiē in me^o cui^o
libet faciei muroz principaliū est vnu pallacium. Suntqz
in hunc modū in circuitu pallacia octo. In hīs seruantur
vasa et arma bellica scz arcus sagitte phararie calcaria sel-
le frena funiculi arcuū et cetera oportuna pro bell^o. In vno
quoqz aut pallacio solūmō vnl^o maneriei arma seruāt. Sa-
cies vero pallacij que meridiē respicit bz portas quinqz q̄
rum media maior est oibz et nunq̄ apitur nisi p̄ regis itro-
itum vel eciā per exitum apitur. Nulli p̄eam nisi soli regi
patet ingressus habet at duas minores portas collatera-
les per quas qui cū rege sunt transeunt. Quelibet at reli-
quarū faciez trium vnicā portā habet i medio per quā cui
libet licite patet ingressus. Intra pallacia vō p̄dicta q̄ in
faciebz ponis sunt in distācia cōgrua ē alius mur^o ad mo-
dum alteri^o qui simili mō octo pallacia continet. In qui-
bus seruantur alia vasa et vtenfilia p̄ciosa et regalia mag-
ni reg^{is}. In spaciol^o medio interiori est regale pallaciū so-
laria caret pavimētū vō ei^o exteriori fundo p̄cedunt et pal-
mis decem. Rectū ei^o altum est valde et optime pictū pari-
etes aulaz et cameraz oīms auro vel argento sup̄tecti sunt.
Vbiqz sūt picture pulchre et bystorie belloz depiete p̄p̄
hui^o aut ornament^o: atz picturas pallacium est valde splē-
didū. In aula maiori sedent ad mensas simul et sel cir-
ca sex milia hominū. Intra muros vō p̄fatos et inf̄ p̄cā pal-
lacia sūt vidaria pulchra i qbz prata sūt et lig siluestria poi-
fera et optiā i his vidarijs sūt aia^o siluestria mlti scz cerui albi

q̄ alia illa in quibz muscatū inuenit̄ de quibz in p̄mo libro
dñi ē capre dāmule varij et alia animalia m̄ta valde **E**x
p̄te aule in aquilonari in x̄ra pallaciū habet lacunā in q̄ p̄f
ces nutritur m̄ti et optimi qui aliū de deferuntur illuc de q̄
bus piscibz copiam habet rex p̄ suo libito voluntatis **I**n
lacuna aut̄ ingreditur flum̄ in cui⁹ introit⁹ et exitu posita
sunt ferrea rechia ne pisces egredi valeant **E**xtra pallaci
um ad leucā viam mōticul⁹ quidā est altitudinis centum
passuū in circuitu cōtinens viū miliare arboribz constus
que folia bñt sp̄ virēcia **S**icubi audit rex arborē pulchrā
esse facit eā illuc sup̄ elephātes cū radicibz deferri eciā a r̄
motis ibiqz transplātari iubet **I**ō qz sunt ibi arbores pul
cherrime sup̄ modū **T**otus at̄ mons amen⁹ est et coop⁹
herba virenti **E**t qz ibi virencia oīa sunt **I**ō viridis mōs
vocatur **I**n cacumē aut̄ ei⁹ est pallaciū quoddā picnū co
lore viridi **I**n B monticulo sepe rex kuā delectabilē fere
atur **I**uxta pallaciū p̄ciū fecit rex cublay pallaciū p̄ oīa
simile illi in quo habitat̄ ibemur qui p̄ cū regnatur⁹ ē qui
curiam regalem tenet magnificā valde habet qz bullas im
periales et signum impiale non tñ ita integraliter sic mag
nus kaam

Descriptio ciuitatis cābalu **A**plm decimum:

Cuitas cābalu sup̄ magnū flumen est i provincia ca
thay q̄ olim nobil̄ fuit et regal̄ **A**mbalu enī in nos
tra lingua sonat ciuitas dñi. hanc magn⁹ kaam ad aliā p̄
tem fluminis trāstulit qz ab astrologi dīoicerat qz imperio
ip̄i futuro rebellis erit **C**uitas hec q̄orata ē et p̄ xx. mili
aria p̄tenditur **E**t cuiuslibet quadrature facies sex milia
ria longitudinis muros de fra habet dealbatos exterius
altitudinis passuū viginti latitudo quoz habet inferi⁹ pas
sus decem **S**i qd̄ superi⁹ ascenditur s̄tiliores sūt adeo vt
sumitas solumodo passus tres habet latitudinis habet ē

ciam portas principales xij. In qualibet scz quadratura
tres et super singulas portas singula pallacia sunt. Et i oibz
muroz angul similis pallacia sunt i quibus sunt aule pluri
me vbi suatur arma custodiū ciuitatis. Habet insup citas
muros latos et rectos adeo vt ab vna porta ppter vic rec
titudinē porta alia sibi p directū oppoita videtur. Intra
vero multa et pulchra pallacia sunt valde. In medio at ci
uitatis pallacium magnū est vbi ē campana pgrādis cum
q tria signa omni sero sunt postq nulli licz domū ingredi
nisi ppter infirmi vel parientis mulieris necessitatē. Spor
tet at omīs de nocte per ciuitatē cūtes lumē deferre. Queli
bet vero ciuitas postea seu porta noctibz singula mille ho
minibz custoditur non quidē ppter timorē hostium s latro
num. Sūmum enī studiū adhibet rex vt arceantur fures

Demarcationibz maximis cābalu. Caplm vndecimū:
Extra ciuitatem cābalu sunt xij. suburbia magna val
de an singulas portas quibz mercatores et viatores
quicūqz recipiuntur. multus enī populus cōtinue ad ciuita
tem pfluat ppter curiā regis et marcacoēs innumeras q de
feruntur illuc. In subrbijs illis bitat multitudo maxima
populor. Suntqz ibi pallacia tā pulchra et magna vt iteri
ora sunt excepto regali pallacio. In hac ciuitate null^o mor
tuus sepelitur. Omīs enim ydolatre sunt ex suburbia pbu
runtur. Morum aut corpora q cōburi nē deūt sepeliuntur
extra suburbia. ppter multitudinem vō extrancoz qui ad
ciuitatem veniunt. sunt ibi merescum circa viginti milia
que in subrbijs pmozanantur. Nā intra muros citatis nulla
eaz habitare pmittitur. Ad hāc ciuitatē vel vbi ē marcacoēs
tā multe et maxie referuntur vt quolibet toti^o vrbis ciui
tatem in quatitate negociacioni excedat. Defertur aut
illuc lapides preciosi et margarite et serici et aromata pci
osa in copia maxia de india magna et cathay et de alijs re

gionibz infinitis. Est eni in situ optimo posita et ad ipam
de facili pcurſu habent finitime regiones. Et eni in medi
tullio puanciay multay diligēti habita extrinacoē per ne
gociatores tre. Non eni est i anno dies in quo vltra mille
carrucas de serico negociatores extranei illuc non defeit
Sunt eni ibi de auro et serico opa infinita

Qualiter psona magni kaam custoditur. Saplin xij.

Magna ar kaam in sua curia stipendiarioz equitū xij
milia tenet qui dāt queſarant id ē fideles milites dñi
Istis militibz quatuor duces sūt pfecti quoz quilibet tri
bus milibz pceit bonū officiū est psonā magni kaam cus
todire die ac nocte et a curia regē ipensas recipiūt. Aullo
dias ar suas tali condunt ordinē: Dux vii^o cū tribz suis mi
libus tribz diebus et tribz noctibz intra palatium habitat
ad regē custodiā alijsqz quiescūt. Post tres dies succedunt
alijs suas custodias seruātes ac seruaturi et sic alternati to
to anno custodiunt. Sit ar hec custodia propē regal mag
nificencie honorē non ar qz rex aliquem metuat

De solēpnitate cōuiuioz eius. Cap xij.

Solēpnitas que seruatur in puinijs regē est talis. Cū
ar rex ppter festum aut cām aliā i aula magna vult te
nere puuium. curia tali ordie sedet ad mensā. Primo nā
qz regis mensa ceteris emminencio: sic locatur. vt rex in sep
temtrionali pre aule sedens faciem vsus meridiem teneat
Ad sinistram ar eius scz iuxta eum sedet regina maior: pma
scilz eius vxor. Ad dexteram vō ipius sedent filij e nepo
tes et qui de imperiali ei^o pſapia sūt sed eorum tantū sunt
inferius posite a regali mensa vt eoz capita ad regis mag
ni pedes attingant. Reliqui vō barones et milites filie in
mēs adhuc inferioribz collocāt. eodē etiā ordie a sinistris
sedēt fēgic reliqet vxores nobiliū baronū. glibz ei pnceps

vel baro sui gēbus ordinē tenet sūt et vxores eorū: **O**mnes
enī nobilēs qui in curia comedunt in solēpnitatibz regi vxo
res suas ad cōiūtiū ducunt. Quis autē mense talis disposi
te sunt vt magn^o kaam de loco suo ciuctos simul recubētes
videat sp̄ at in solēpnitatibz buiusmōi cōuenit mag^o mul
titudine. **E**xtra vō aulā regiā aule alie collaterales sūt ī qui
bus in solēpnitatibz regi comedunt qñqz xl. milia preter
eos qui de curia regi sunt qm̄ multi ex hijs qui feuda tenēt
ab eo fraz regionū et ioculatores inumeri. **E**t hij ecia qui
iocalia deferunt et res nouas varias et diūsas veniunt ad re
gia curiā in buiusmōi festis. **I**n medio vō aule regie quod
dā vas aureum ponitur vino plenū vl̄ p̄ciosa alia pocione
vini^o vegeti seu dolij vel curr^o mēsurā capies. **I**uxta qd sūt
hinc inde qtuor dolia magna de auro purissimo miōra ali
quātulum vase illo in quibz vinū defluit de vase minori de
quibz vas vinum hauritur in vases aureos qui inter bu
os ponūtur in mēsis cunctoz discubencium in regali cōui
uio quoz quilibet est tāte magnitudis vt vini p octo l̄ de
cem capiat homibz quilibz ecia ī magno vase cypho au
reo hntem pedē et stipitē aureū. **S**unt viniūsa vasa hec va
loris maximī. **E**t ecia alia tanta innumerabil^o et inextimabil^o
vasoz aureoz et argenteoz copia que in curia regi sunt vt
cuncti vidētes stupeāt et qui non vidēt vix possunt arrā
tibus credere. **S**eruitores vō qui regi ministrāt dū come
dūt magni barones sunt quoz quilibet os suum cooptum
habz cū delicatissio pāno serico ne seruiētis fiat^o cibū vl̄
potū contingere possit. **A**um at rex cibū tenet vel bibit
cuncti qui tenēt instrumēta musica assistentes regi oīa tan
gunt om̄sqz barones ministri qui in aula seruiūt genu flec
tunt. **D**e cibis at qui deferūtur ad mensā explicare nō ex
pedi qm̄ vñ^o quisqz p se cogitare p̄t q^o vitam magnificā
curia laute et magnifice pparetur. **T**ermināto prandio sur
gunt cytbaredi omnes et suaves faciūt melodias et p iocu

latores et histriones ac nigromáticos ioci et solacia magna
fiunt corā rege et corā alijs qui in eius curia cōedunt

De festo magno natalis regis et de magnificencia militū
curie eius. **Capitulū xiiij.**

Mens est omniū tartarorū diem natiuitatis regis solēp
niter celebrare. Festū aut magni kaam est die. xxvij.
mensis septembris quo die maiorē solempnitatem agit q̄
alio die anni excepta festiuitate kalendis februarij quam
diem tanq̄ anni colūt inīciū. Mensis est etiā februarius
apud eos primus in mensibus anni. In festo igit natiuita
tis sui regis rex magnus kaam induitur veste preciosa au
rea q̄ preciosa est vltra modū. habet aut in sua curia baro
nes et milites numero xij. milia qui dicūtur p̄ximi fideles
dñi hos oēs simul vestit secū quocienscūq; festa celebrat q̄
sunt in āno tredecim. Quib⁹ etiā donat singulis festis pre
dictis zonas aureas magni valoris et calciamenta ex camu
to filo confuta argentea valde subtiliter ita q̄ quilibet eorū
i hoc regio apparatu rex magn⁹ esse videt. Quis aut vestis
regia preciosior sit vestes tñ aliorū militū sic sūt p̄ciose q̄ ex
eis mltē excedūt valorē decē miliū bifanciū aureorū. Hoc
igitur modo dat amari suis militibus in vniuerso p̄ciosas
vestes ornatas auro et margaritis et alijs lapidibus preci
osis cū zonas et calciamentis prefatis numero. c. lvi. milia.
Sunt aut militū p̄dictorū eiusdē coloris cui⁹ est vestis m̄g
ni kaam. In festo at natiuitatis magni kaam oēs reges p̄u
cipes barones qui eius sūt iurisdictioni subiecti donaria
regi mittūt. Qui at volūt gr̄as vel officia petere pericōes
xij. baronibus porrigūt qui sūt ad officiū deputari p̄ quos
ad oia responderetur. Oportet etiā vt oēs populi ciuileūq;
sint fidei siue xpiani siue indei siue sarraceni ceteriq; paga
ni deos suos solempniter innocēt. p̄ vita et incolumitate
et p̄speritate magni kaam

De festo alio magno qđ sit in kalendis februaryj. **C**api-
tulū xv.

In primo vero die. s. kalendis februaryj die. s. pmo ā
ni scđm putacionē tartaroz magi kaam et omēs tar-
tari vbiq; sunt festū maximū faciūt. **R**ex aut et barones
ac milites eius necnon et reliqui tartari marces et semine si
possint die illo albis vestibus induūt et vocant illius di-
ci solempnitate albā dicūtq; vestem albā bonū habere fa-
tum et qđ ex hoc illo anno fortunā bonā habituri sunt hac
die cūcti terrarū dñi et rcōres qui prefecturas tenēt a rege
offerunt illi munera auri et argēti et margaritas et gēmas
vel pānos pulcherrimos albi coloris aut equos albos pul-
cherrimos qñq; sūt regi oblati albi equi numero centū mi-
lia. **S**imiliter enī ceteri tartari hac die sibi iuuicē dona tñs
mittūt et multū letant ad iuuicē vt ex hoc ipso āno postmo-
dū leti viuant. **I**n hoc ecīā festo oēs elephantes regis ad
curiā ducūtur qui sūt numero circa quīq; milia qđ omēs sup
vestiti sunt coopura pulcherrima et varia sup quā consu-
te sunt de pāno ymaginez bestiarū et auiū deferunt aut qlibz
elephas duas maximas ac pulcherrimas capsas in quibz
sunt aurea et argentea vasa regis aliaq; multa pro festo al-
bo necessaria. **C**ontri ecīā cameli coepti ducūtur illuc qui
multa pro festo deferūt necessaria. **O**mnia āt animalia cor-
rā rege ducūtur qñ videre hec omnia est admirabile et io-
cundū. **E**dane aut. s. die festi albi qñq; mense parentur oēs
reges duces barones milites medici astrologi pfecti offi-
ciales ad imaginē regis aulā cōueniūt et qui in ea locari pre-
multitudine nequūt in aulis collateralibus congregantur
vbi a rege qui in throno residet videri optime possent. **S**e-
dentq; singuli ordine debito iuxta sui gradus et officij dig-
nitatem. **T**ūc surgēs vnus in medio clamat voce altissima
inclinate et orate. **F**acta aut hac voce cōsurgūt celebriter
oēs et genu flectūt et fronte ad terrā diuilla regem quasi

deū adorant et hoc quatuor vicibus faciūt scā adoracione
vadunt omnes ad altare suo ordine qđ in aula positū est su
per qđ tabula vna est rubro colore depicta in qua scriptū ē
nomē magni kaam et thuribulū pulcherrimū ibi pparatū
accipiunt in quo reholencia thura sūt et ad bonore magni
kaam cū multa reuerencia thurificant tabulā et ad sua re
deūt loca hac nepbaria thurificatione cōpleta quislibet in
p̄p̄cū regis p̄pria cuxenia offert de quib⁹ est supradictū
Post B̄ mēse parant̄ et sit solēpnissimū prandiū cū magna
leticia Post prādiū aut̄ p̄iocularores solacia magna sūt.
In huiusmodi etiā festis leo vnus domesticus ante regē
adducitur qui ad pedes eius mansuetus iacet vt catalus
quia eū pro domino recognoscit

De leonibus leopordis linceis et aquilis ad venandū cū ho
minibus assuetis. Capitulū xvi.

Mensib⁹ ib⁹ quib⁹ magn⁹ kaā morat̄ i Sābalu scz de
Febri ianuario et februario ex statuto regis p̄lx. dietas
vndiqz iux̄ puinciā Karbay deñt venatores puinciāz ve
nacōi itēdere et oēs bestias gñdos. sc. ceruos vsqz capolos
apros et dāmulas zc hui⁹ moi dñt suis dñis p̄ntare gtenē
si a curia regis distāt ēginta dieē aut isra abstractis iteriorib⁹
b⁹ bestiaz mittere m̄gno kaā i caruca l' nani Qui vō vltra
xxx dietas r̄moti sūt a curia solūm ō p̄gata q̄ p̄ armis necia
sūt

De aialibus siluestribus q̄ a venatorib⁹ certo tpe āni m̄p
tuntur ad curiā. Capitulum xvij

Habet magnus kaam pro suo solacio venacionis sola
cium leopordos multos domesticos qui ad venacōes
cū hominibus assueti sūt et p̄ b⁹ moi venacōe opti sūt mul
tas qz bestias capiunt leones filr bz ad venandū industrio
sos habet etiam leones optimos et pulcherrimos maio
res illis qui in babilonia sunt qui in pilis pellium vngu

las hñt p longū coloris varij scz nigri coloris albi et rubei
qui similiter sunt docti cū hominib⁹ venari et apros vřfos
ceruos capreas omagros bouesqz siluestres cū venatorib⁹
cape. Qñ volūt venatores regis leones secū ad venacōez
ducere duos ex eis in carruca deferunt quorū quilibet co-
mitem habet puulū. Simili mō habet rex aquilas multas
domesticas q̄ adeo fortes sūt vt leporēs capreas damulas
et vřpes capiāt inter quas plime tante audacie sūt vt ipe-
tu magno in lupos insiliant nec ab earū se possunt lupi vir-
tute defendere quin capiantur ab eis.

De magnifica venacione ipsius kaam. **Capitulū xviiij**
No barones magni kaam qui germāni sūt quoz vn⁹
oicir bayan alter mugan venacione regis sūt hoc mō
pfecti. Quilibet enī iporū decē milibus boim p̄est qui ca-
nes magnos nutriūt quos mastiuos dicimus ppter qđ vo-
cantur in lingua tartarea. Cymeī hoc est canū maiorū p̄e-
fecti. Cū aut magnus kaam vlt in venacione sua solēpniē
belcāri duo p̄efati barōnes ducūt secū xx. milia venatorū
cū canibus qui sūt numero. v. milia. Cū aut cū rege ad cā-
pestria pueniunt vbi fieri debet venacio. Rex magnus se
ponit in medio cū suis baronibus vnus aut illorū p̄fectoz
vadit ad regis dextrā cū suis. x. milibus alius vero cū suis
x. milibus ad sinistrā vnuerſi vero venatores sic abinuiē
discernūtur qđ decem milia induti sūt vestibis rubeis alij
vero colore aeris quē nos vlgariter dicim⁹ colorē celestē
faciunt aut aciem longā vt vnus iuxta vñū p. camporū lō-
gitudinē situant terrā vero sic hinc inde capiūt in plano fe-
re ad dicte mensurā. Canes vero suos secū habent. Cū at
in p̄edcō loco sunt locati sic et sic venando p̄cedunt canes
quos tenent lassant ad bestias siluestres quaz ibi est max-
ima multitudo. Pauce igitur bestie illorū manus p̄nt eua-
dere p̄e multitudinē canū et industria venatorū b videre

iocundū valde est hīs qui venacōib⁹ huiusmōi delectant^r

De aucupio eius seu de venacione eius ad aues **Ca**
pitulū xix

In mense marcij descendens magnus kaam de ciuitate Cambalu pcedit ad cāpestria vsqz ad mare oceanu cū falconerijs suis Talis autē solempnitas in huiusmodi venacōe fuitur Agrediūtur cū illo falconerij numero xx milia qui falcones pegrinos et sagros hnt innumeros austures vero multos ac gyrfalcos hnt iuxta aut circa qui genta hij oēs p regiones huc illuc qz se diffundūt & cū viderint aues quarū ibi est multitudo magna laxant gyrfalcos austures et falcones in capturā **H**ues autē q̄ capiunt p maiori pte referūtur ad regem **R**ex autē psonaliter pcedit cū illis ledēs in pulcherrima camera ex lignis optime fabricata q̄ sup̄ q̄tuor elephātes est artificiose pposita foris quidē pelib⁹ leonū coopra intus vero totalit^r decorata et deaurata i qua tenet p suo solacio barones aliquos secū et gyrfalcos xij elcōs **E**st autē camera pānis aureis et sericis cooperta iuxta elephātes q̄ camerā deferūt mlti barones et milites equitant qui nō discedūt a rege qui cū vidēt falliarios vel grues aut aues aliūde trāsire falconerijs q̄ cū rege sūt indicāt qui statim regi notificant **I**pse autē discopiri faciens camerā gyrfalcos quos vlt emitti iubet ad aues et ipse in sede residens ludū auiū intuet insup̄ hz secū decem milia hominū qui in huiusmōi venacōe bini huc illucqz p illa cāpestria diffundunt quoz est officiū falcones et astures et gyrfalcos quo volant p̄siderare & eis si fuerit op⁹ succurrere vocāt aut lingua tartarica restaor. i. custodes hz enī quilibet eoz p auib⁹ reclamatoriū et capellū vt aues vocare et tenere valeat nec expedit q̄ ille qui aue dimisit seq̄tur illū qm̄ hij sūt intenti et solliciti ne leuant aues et pōāt qui enī proximiores sūt ei & cū necē fuerit tenēt sbuenire **Q**uilibet

nūc amīs cuiuscūq; fuerit tabulā puissimā habet ad pedes
cū signo dñi sui aut falconerij vt si fuit dimissa dño suo res-
titui valeat. Cū at signū nō fuerit cognitū sic desert ad ba-
ronē quendā ad hoc officiū constitutū qui dñi lingargue. i.
custos pōcārū rerū. Dñs emī auct sibi oblatas obfuar fide-
liter donec a dño suo fuerint repetite qđ similiter de equis
fit. Quicūq; ergo autē aliquā i hac venacōe pōiderit recur-
rit ad istū et sic nichil pōt ibi amitti. Qđ diu ille rē tenuerit
curā de ea optimā haberi facit. Si quis vō inuentā rē non
stati restituerit dño suo aut officiali pōcō bētur vt fur. Il-
le at locū sibi eminenciorē eligit ad manendū suūq; vexillū
in eminēti ponit vt iueniri facilliter possit ab hijs qui rem p-
ditam vel inuentā vel resignare vel repetere volunt.

De mirabilib⁹ tentorij. Capitulū xx.

Post hec si in auib⁹ ludendo venis ad magnā planiciē
Cyamordiū vbi sunt tentoria regis et curie pparata
Sūt at tentoria hec vltra x milia pulchra valde. Tentoria
at magni kaam huiusmōi sūt. Primo ē tentoriū vniū mag-
nū sub quo manere pūt milites circa mille et portā habet v-
sus meridiē sub quo resident milites ⁊ barones iuxta ipin
ad occidentalem plagā est tentoriū aliud in quo aula regis
magna est vbi cōsistoriū est qñ vlt cū aliquibus loqui. Ca-
mera aut huius aule adiūcta est in pte altera vbi dormit qui-
bus rigue sūt aule et camere. Due vero aule pcedē. Lau-
la militū et consistoriū regis ac camera eius huiusmōi sunt.
Sustentant quelibet ipay triū tribus colūpnis de lignis
aromaticis q̄ sculpta sunt pulcherrimis cellaturis optime
figuratis. Exterius coopte sunt vndiq; pellibus leonīs va-
rij coloris albi nigri et rubei qui colores naturales sunt mī-
ti enim sic colerati hñtur in regione illa. Vento aut aut plu-
uia sic leoi nō possunt tentoria pro eo qđ sint tā solido corio
coopta. Intus vero cānus aulatū et camere cooptus ē pel-

libus barmelinorū et zambellinorū que sūt nobilissime pel
les **A**n̄ta est enī ibi quantitas pelliū zambellinorū q̄ p̄ o
integra veste militis iusticeret et ascendunt duorū miliū bi
sanciū aureorū it̄ de pellibus vestis facta est **S**i aut̄ de cor
ascendit ad valorem mille bifanciū **A**n̄imalia illa a quib⁹
hec pelles hñtur dñtur rōndes et sūt magnitudinis vnius
fayne **S**ūt aut̄ pelles ille sic artificiose p̄posite et diuersis
diuisionib⁹ ordinate vt valde mirabile et delectabile sit vi
dere funes quibus hec tria tentoria sustentant sunt de serico
Iuxta p̄cedēta tentoria sunt tentoria vxorū filiorū et an
cillarū regis pulchra valde **A**n̄ta est etiā bñutmoī tento
riorū multitudo vt ibi ciuitas maxima videat̄ vñdīq; enī
ad hoc solaciū maxima confluit multitudo. **S**unt etiā ibi
regis medici astrologi falconerij ceteriq; officiales ita dis
positi locati et ordinati sicut in magna ciuitate **S**ambalu.
In hac enī planicie moratur rex p̄ totū mensem marcij
continando sic p̄dicta solacia multa enī animalia i bu
iusmodi venacionibus capiunt et infinite aues qñ ex sta
tuto regis in omnibus p̄uincijs circa p̄uinciā cathay ad
viginti dictas nulli marcatōi artifice populari ciui aut rus
tico venaticos canes aut aues venaticas licitū est tenere.
Insup nulli magno aut p̄uo venari licet a principio mar
cij vsq; ad mensem octobris neq; mō aliquo vel ingenio li
cet eis capere capreas dāmulas ceruos aut lepores vel bu
iusmodi animalia siluestria **S**i quis autem contrariū p̄e
sumeret puniretur p̄pter qđ sepe lepores dāmule aut alia
animalia huiusmodi iuxta homines transeunt et nullus ca
pere audet **P**oll hec reuertit̄ rex cum vniuerso comitatu
suo ad ciuitatē. **S**ambalu p̄ eandē viam vñde ad planiciē
iuerat aues et animalia capiendo **E**t cū ad ciuitatem p̄ue
nerit curiam maximā et iocundissimam tenet in suo regali
pallacio **D**einde quia ad hoc vocati fuerūt ad p̄pria reuer
tuntur.

De moneta magni kaam inextimabili copia diuiciarū
Capitulu xxj

Moneta magni kaam hoc mó fit de corticibus arboris
mori accipiunt cortices medianos qui cōficiunt et con
solidatur vt folia de papiro deinde p pticulas magnas et p
uas ad denarioꝝ similitudinē incidit et imprimi eis signa
varia iuxta q̄ huiusmodi pecunia ē valitura valet at p uas
denarius ad valorē vel p̄ciū pui turonenſ alius maior ad
valorē diuioij grossi Tercius ascendit ad duos venetos.
Alius ad quinqꝫ alius vō ad decē De hac igit pecunia fa
cit rex fieri in copia maxima in citate Cambalu Nulliqꝫ
pena mortis in omnib⁹ fere regnis sue iurisdictioni subdi
tis monetā aliā facere aut expendere licitū est aut hāc feci
sare Nullus etiā de alijs regnis intra terras magni kaam
monetā aliā potest expēdere Soli aut regis officiales mo
netā hanc faciunt de regis mādato Sepillime vero nego
ciatores de diūſis regionibus venientes Abalu deferunt
aurū et argentū margaritas et lapides p̄ciosas q̄ oia rex p
suos officiales emi facit et de sua moneta solui facit Si at
negociatores sūt de extraneis regionib⁹ vbi hec nō currit
moneta quātocius cōmūtāt in marcancias alias et ad suas
deferunt regiones ppter qd̄ ipa moneta a nullis marcato
ribus recusat Insu peciā sepe ipe rex mandat in Abalu
vt quicūqꝫ aurū et argentū et lapides p̄ciosos habent su
is officialibus p̄cicius habere studeant et eis de moneta
illa secundū extimacionē debirā prouideatur q̄ absqꝫ dila
tione sine eoz detrimento sit sicqꝫ indemnitati cauetur.
Et rex potest p hunc modū thezauros infinitos et mirabi
les cōgregare De hac pecunia suis officialibus stipendia
tribuit et quicquid pro curia necessariū emitur Insu etiā
ergo pecuniā pro nichilo habeat et in hunc modū manifest
te apparet q̄ magnus kaam in expensis diuicijs et thesau
ris vniuersos mundi principes supare potest Nam opoz

ret oēs a curia eius monetā emere q̄ ita cōtinue custoditur
vt indeficienter ad omnes qui eam emere volunt habun-
tantissime diffundatur

De xij. p̄fectis puinciarū et officio ac pallacio eorum

Capitulū xxij

Habet magn^o kaam barones duodecim qui xxiiij. p̄-
uincijs sūt p̄fecti quoz est officiū eligere dños rēores
et officiales in puincijs memoratis et earū ciuitatib⁹ **H**ab-
bet etiā reges q̄ exercitib⁹ de locis vbi bitare annuatī debe-
ant p̄uidentes oīa q̄ disponūt regi insinuare dñt et ille sua
aūcte p̄firmat que illi dixerūt statuent vocāt enī seycug. i. of-
ficiales curie maioris hī multas grās multaq; bñficia ml-
tis p̄ferre pñt p̄pter qd̄ in magno bōre bñtur a pplis **H**oz
bitacio in magno pallacio ē in citate. **C**ābalu eoz officio
deputata vbi sūt p̄ eis et officialibus ac eozū mīstris aule
camere et cetera p̄ eozū cōmodo et officio **H**abent autē as-
sessores iudices et notarios et in consulendo et scribendo
eozū mandatis et officio suffragāt

De cursoribus magni kaā et de multitudine et ordine mā-
sionū p̄ ipoz receptione **Capitulū xxiiij**

Habet xiiij. citatis **C**ābalu sūt vniq; vie multe p̄ quas
sūt ad puincias puincias **I**n vnaq; via regia ad xxv
militaria inueit vna māsio in q̄ pallacia p̄ima sūt vbi recep-
tant nūcij magni kaā inde tñsitū facientes vocāt āt māsio-
nes iste laubi. i. māsiones equoz **I**n illis hospicijs lecti sūt
et cūcta q̄ p̄ recepcoe viatoz oportua sūt **S**ūt etiā ibi equi
regis tricenti aut. cccc. qui p̄ regis mīcījs pati sūt **S**ic igit̄
p̄ oēs vias regias inueit vsq; i vltimos fines puinciarū cō-
finū ita q̄ in vniuerso sūt pallacia et hospicia buiusmōi cir-
ca. x. milia **E**qui āt hīs māsionib⁹ deputata sunt vltra. cc.
milia **I**n multis etiā locis siluestrib⁹ vbi non ē habitacio

dominū sūt māssiones huiusmodi quarū vna ibi altera p-
ima est ad miliaria xxxv. aut quadraginta cū omnibus aut
equis et custodibus ad hoc deputatis De aimona et expē-
sis omnibus p ciuitates et castra in quorū sunt confinio in-
tegraliter puidetur hijs et q̄ sunt in māssionibus cuiuscūqz
deserti p regis curiā puidet Igitur nūcij qui in equis cur-
runt ad regis imperiū ad noua aliqua deferenda currunt
in die p miliaria ducenta aut tricenta hoc mō duo simul in
equis currūt qui fortiter sibi ventrē et capita ligāt cursūqz
primū quantū pnt equi pburare Et cū pueniunt ad ali-
quā de mansionibus predictis equos alios sibi recipiunt
fessosqz dimittūt statimqz cū equis alijs velociē currūt et
sic equos alternati oī custodia et tota die cursū primāt. Et
sic ad magnū itera remotis trib⁹ velociē deferūt et māda-
ta eius ad remota loca cū magna festinacōe portant In-
ter māssiones at pōcās sūt biraciones alie spacio triū milia-
riorū distantes ad inuicē vbi sūt dom⁹ pauce i quibus cur-
sores pedites inoranē quoz quilibet bz cinctoriū grossis
bullis. i. sonalys sonātib⁹ circūquaqz repletū quas bullas
sonacula vel sonalia dicim⁹ Quū igit vlt lrās mittere p cur-
sores dant lrē vni ex hijs cursoribus qui velociē currit ad
mansionē primā vbi sūt cursores alij pparati Quū at qui i
vicina custodia sūt venientis cursoris sonitū audiūt vni⁹ eo-
rū se sine mora pparat et de manu venientis lrās accipit et
a notario loci testimoniale signū in cedula et currit vt pri⁹
vsqz ad alterā mansionē sicqz cursores alternant p loca sin-
gula vsqz ad locū quo sūt regl lrē deferende In hūc igitur
modū ibreui tpe magni itineris spaciū expedit Quāqz eci-
am rex infra diē et noctē noua et recētes frūs de spacio di-
erū decē recipit Quēs at pnoiati cursores exempti sunt p re-
gē ab omni solucione tributi et insup a regis curiā optimā
mercedem recipiunt

De puidencia regia ad obuiādū sterilitatis et carissime tē-
porib⁹ et de pietate ei⁹ ad sūditos egētes. **C**aplm xxiii

Engulis ānis kaam suos nūcios puincijs sūiectis si
bi dirigit vt inquirat si qua regio occasione locustaz
vermiū seu cuiuscūq; sterilitatis aut pestis illo āno pōit
blada sua. Cū āt rex decēmentū huiusmōi ex puincia vel ci-
tate aliq; sibi fuerit intimatū illi regioni āni illius tūta re-
mittit facit etiā illuc de suis horreis blada deferri q̄tū est
necessariū p victualib⁹ et semeto. **P**ib⁹ vberratis magne
emittit rex copiosissimē blada multa que i suis horreis p ānos
tres vel quātor fuāt. puidet ne putrescāt sic q; de oi alio bla-
do sollicite puidet vt sp regi horrea plena sint vt possit ioi
gentib⁹ sterilitatis tpe puidere. Cū āt blada regis in sca-
lu vendūt tū pciūt de quāor mēsuris ab emētib⁹ q̄tū ab a-
lijs vendētib⁹ de areci mēsurā accipiūt. **S**ilicet āt qn episcopi
a fuerit aliū remittit. **Q**uiusmōi dāpna patientib⁹ āni ē-
butū maius aut min⁹ iux qd fuerit detrimentū quib⁹ etiā
vendi facit de suis gregib⁹ ac armēis. **I**n principaliorib⁹
vijs p puincia carbay et p puicias adiacētes facit rex plā-
tare arbores i distācia modica ab invicē vt ne viatores a via
rē aberrare ptingat. **N**ā p metas huiusmōi dirigūt. **F**acit
etiā op⁹ aliō laude nō modica dignū. **N**otariq; scit numez
familiariū et noia eoz i citate. **A**balu q blada nō colligit
nec sibi emere pnt q sūt mlti valde quib⁹ oib⁹ blada p totū
ānū nēcia de suis horreis dari scit ānis singul⁹. **P**anis etiā
nulli perēti i sua curia denegat. **N**eq; i toto āno dies ē in q
ad petendū panē mares et scie paupes vltra .xxx. milia no
accedāt. **E**t q; nulli paup negat panis magn⁹ kaā q; dā a
paupib⁹ bōratur.

De pocōe que i puincia carbay sit loco vini. **C**aplm xxv
In puincia Carbay loco vinū sit pocio de riso et de di-
ūtis aromatib⁹ que clara ē valde et vini suauitate ex-
cedit facitq; bibentes ex ea facilius iebriari q̄ vinū.

De lapideibus gardent vt ligna **Capitulū xxvi**

Per totā puinciā Cathay iueniūt quidā lapides nigri qui de motib⁹ exiibūt et missi i ignē ardet vt ligna omnis ignē fuāt cū accensi fuerit. Nā si accendāt sero pro tā nocte ignē fuabūt et quīs i ipsa puincia ligna multa sūt multi tñ illis vtunt^r lapideibus qz ligna cariora sunt.

De flumie magno pulchanchymet et de pulcherrimo pōte **Capitulū xxvij**

Expeditis hijs que de puincia Cathay et citate Mābula atz de magni kaam magnificēcia ad pñs curani describere. Nūc ad describendas regiones finitiuas accedam^r breuit^r. Quodā tpe mgn⁹ rex kaā me marcū ad ptes remotas p quodā sui iperij negocio destinauit. Ego at de citate Cābalu iter arripicns mensib⁹ aliquib⁹ i itinere fui. Vdo que i via illa cūdo et i deūdo reppi declarabo. Post recessū a cābalu p miliaria decē quidā magn⁹ flumi⁹ iuenit^r qz de pulfanchin⁹ qz ad mare oceanū tminat^r. Per hūc flumi⁹ naues multe cū maracōib⁹ maris reducūt. Ibi est pōs marmore⁹ valde pulcher hñs i longitudie passus.ccc et latitudis magne p quā milites collaterales decē ire siml^r pūt p ipius latū. Vdo pōs arc⁹ xxiiij et in aq⁹ totidē pilas marmoreas. Cortina vdo pōtis siue mur⁹ in latere talis est. In pōtis capite ex latere ē colūpna vna marmorea hñs p vase leonē vñū marmoreū vltra quā colūpnā ad spaciū passus viii⁹ ē colūpna alia duos similiter leones marmoreos hñs vt p⁹. Iñt colūpnas vdo duas cortina marmorea ē coloris grisei et sic pcedit ex ābabus laterib⁹ pōtis a pncipio vsqz ad finē ei⁹. Ita vt p hūc modū sint ibi leones marmorei vñiqz mille cc ppter qd pōs ille pulcher ē et sūptuosus vltra modū.

Quedā descriptō pñs puicie cathay **Capitulū xxviii**

Dum vero pontē pceditur p miliaria xxx. inueniūt
 continue pallacia pulchra multa et alie dom⁹ pulchre et
 agrifertiles Terminatis xxx. miliaribus inuenit ciuitas
 gyn magna et pulchra Vbi multa sunt monasteria ydolo
 rū Vbi etiā fuit pāni optimi aurei et serici et syndones op
 timi Sūt etiā ibi p viatoribus hospicia cōmunia multa.
 Cines cōiter artifices et mercatores sunt Altra ciuitatē
 hanc ad unū miliare due vie sunt quarū vna transit p, pu
 ciā Catbay. altera vero ad circiū sita ducit ad mare p regi
 onē mangu Per puinciā aut Catbay itur p plagā aliam
 p dietas decem et cōtinue repūntur ciuitates et castra Vbi
 multi sūt agri optimi et viridaria pulchra valde multiq; ne
 gociatores sūt ibi et artifices. homines at regionis illius
 domestici sūt valde et affabiles

De regno Canfu Capitulū xxix

Pest dietas decē a ciuitate gyn inuenit regnū Canfu
 magnū et pulchrū vbi vince multe sunt In tota pu
 cia catbay vinū non crescit sed de hac regione fertur illuc
 ibi sūt mora multa ppter sericū de quo copia maxima ibi
 est Vbi marcaciones magne fiunt multi artifices ibi sunt
 fuitq; ibi arma multa p exercitib⁹ magni kaam Inde rō
 pgreidentes p septē dietas ad occidentalē plagā inuenit
 cōtinue regio pulchra castra multa et pulcherrime citates
 Vbi negociacōes fiūt maxime vltra septē dietas p dietas
 inuenit ciuitas pyanfu grandis valde et magnarū opium
 vbi est serici maxima copia

**De castro Caycui et qliter rex eius est captus et pditione
 fuit oblatu hosti suo qui dicit pibiter iobēs Capitū
 lum xxx**

Atra vero ciuitatē pyanfu ad dietas duas est castrū
 pulcherrimū Caycui qd edificauit quidā bari⁹ noie

qui hostis fuit magni regis qui presbiter iohannes dicebat
 ppter loci fortitudinē a rege illo parū dampnificari pote-
 rat darius rex ille sup quo presbiter iohēs rebemēter tris-
 rabatur q̄ p vin illū regē supare nō poterat **I**n curia āt
 ip̄ius inuēti sūt iuvenes septē qui ex cōdicto p̄miserunt se
 ad eū captiūū dariū regē supra dictū adducere quibus ip̄e
 magna p̄misit si promissa producerent ad effent. **Q**ui su-
 mulata cā discedentes ab eo darij curiā accesserūt eius se
 obsequijs offerētes qui eorū calliditati aduertere nesciēs
 in sui eos suscepit obsequiū & p̄ duos ānos cordis maliciā
 nequiuērūt pficere. **Q**uā igitur rex de ip̄is iā cōlueret qua-
 dā die illis allūptis cu paucis alijs extra castra p̄ militare v-
 nū solacij grā equitauit tūcq̄ p̄uiores illi hora aduenisse
 cernētes excogitare malicie euaginatīs sup eū gladijs ip̄z
 ceperūt et captiūū duxerūt ad presbiterū iohānē vt ei frau-
 dulenta fide p̄miserūt qui letatus est valde et in sue mag-
 nificencie signū fecit eū ad aialiū custodiā deputari et opti-
 me custodiri. **P**ost duos āt annos quibus cū pastoribus
 fuerat insit eū rex corā se adduci i regio apparatu dixitq̄
 illi. **N**ūc exp̄imento discere potuisti q̄ tua potēcia nil est
 q̄n te in tuo regno capi feci et p̄ duos annos te cū p̄conibz
 deputari possemq̄ te si vellem occidere nullus q̄ mortali-
 um de manu mea te posset eripere. **I**lle aut̄ hec oīa est cō-
 fessus. **T**ūc rex iohēs ait. **E**x quo respēū mei te nil cē p̄po-
 ore cōfiteris et nūc volo te amicū brē et p̄ victoria sumicit
 in q̄ te occidere potuissē. **T**radiditq̄ illi equos et socios
 qui eū ad suū castrū cū hōre duxerūt. **I**lle autē q̄ diu vix-
 p̄leo iohāni hōrē exhibuit et i quibuscūq̄ voluit obediuit

De flumine magno Caromorā. **Capitūm xxxi**
P̄gressū āt vie vltra castrū. **E**racui ad miliaria xx
 inueni flumen Caromorā sup quo pons nullus est
 ppter nimia eius latitudinē. **E**st etiā valde p̄fundū proē

dis vero vsqz ad oceanū mare Sup flumine hoc sūt mltie
ciuitates et castra in quib' maxime mercacōes sūt In re
gione circa flumen vndiqz crescit sinziber in copia magna
Sericiū iuenit' ibi habūdantissie Tāra est eccl'ia ibi auū m'
titudo qd ē admirabile valde Ybi eni tres fastiani dātur p
mūmo argēteo vno qui ad viii' veneti valozē ascēdit Post
dieras duas vltra fluiū iuenit' nobil' citas Crāsu Abi ē
sericiū in copia maxima. sūt ibi pāni de auro et serico Dēs
aūt incole loci et totius puincie Cathay ydolatre sunt

De ciuitate quingianfu Capitulū xxxi

Deinde autē ad octo dietas inueniūt' ciuitates opida
agri pulcherrimi et viridaria multa et ppter seri: ūi
fimte arbores mori boiēs at ydolatre sūt. Venacōes ibi
sūt magne bestiarū et auū Post dietas octo iuenit' citas
magna quingianfu q est regni quingianfu caput qd regnū
fuerat oli opulentū et nobile Ybi rex est filius magni kaā
noie māgla Ybi est serici copia maxia et oia q p vita boiō
necessaria sūt Sūtqz ibi mercacōes maxie pplis at terre y
dolatre sūt Extra ciuitatē māgla est regale palaciū in pla
nicie hñs muros multos in gyro quorū circuitus p'tendit
ad miliaria quinqz intra murū illū flui lacus et fontes sūt
In platea media ciuitatis pallaciū ē pulcherrimū totū in
teri' deauratū. Circa murū p'fatū regio exercit' morat' q
circa venacōes et capturas auū i regione illa plimū delcāt

De puincia chym Capitulū xxxii.

Hoc vero scilicet a p'dicto pallacio discedentes va
dunt per pulchram planiciem tribus diebus vbi sunt
plures citates et castra et mercacōes magne sericiū at hñdā
tissie hñt Trib' vō p'dictis dieb' finiat' iuenit' regio mōtu
osa et ic mōtes valles māgne sūt vbi citates et castra mltia Si

militer et in montib⁹ ciuitates et castra Et sūt de puincia
deā Chym. homines illius regionis ydolatre sunt et terre
cultores Sūt etiā venatores magni p eo q̄ in illa regione
multa aialia siluestria sūt. s. leones vñ cerui dāmule et cap
oli et alie diuerse spēs bestiarū ptenditur aut regio p̄fata
ad xx dietas et viatores p mōtes et valles et nemora tran
seūt multe at ciuitates et bitacōes repiūt et bospicia optiā

De puincia achalech mangij Capitulū xxxiiij

Post xx dietas p̄deās inuenit ciuitas achalech mā
gij q̄ cōfinis est puincie mangij bec. puincia in trib⁹
primis dietis planiciē habet vltra quas tres dietas postea
mōtes magni sūt et valles maxime ac nemora multa. pten
ditur puincia bec ad dictas xx. bñs multas ciuitates et o
pida Incole regionis illius ydolatre sunt et negociatores
et artifices cultores terre et optimi viatores Ibi enim sūt
leones et vñ et cerui dāmule caprioli lincei et bestie ille de
quibus muscarū bētur vt supradictū est. In hac puincia
crescit in magna copia triticū Rissū ibi etiā copiosissime bēt

De puincia syndyfu Capitulū xxxv.

Conimata via dietarū xx p̄dearū inuenit in plani
cie puincia syndyfu q̄ est similiē cōfinis mangij Cu
ius principalior ciuitas dicitur syndyfu Nec ciuitas olim
magna et opulentissima fuit Qui circuitus xx. miliaria p
tinebat habebat autē regē potentē et ditissimū Cui erant
filij tres Qui patri succedētes in regno ipm trifariā diui
serunt Et ciuitatē in tres ptes diuisam ptes singulas val
lauerunt muris q̄ tñ om̄s infra p̄re continēbant murum
Magnus aut kaam ciuitatē acquisiuit et regnū p hui⁹ ci
uitatis mediū trāsit fluui⁹ quantu qui latus est p dimidiū
miliare p̄fundus est etiā valde et multi capiuntur p̄sces i
eo. Sup flumiū illū multe ciuitates sūt et opida Itā vsq̄

ad mare oceanū per xxx. dietas exēditur. **N**anum au-
tem et marcationū trāsit per cū innumera multitudo adeo vt
vix credi narrantibz queat nisi hō p̄prio cerneret intuitu
In ciuitate syndisu pons est super ipm flumē lapide⁹ cui⁹
longitudo est p̄ dimidium miliare latitudo vō ipi⁹ est oc-
to passuum. **E**st at̄ tot⁹ coopt⁹ d̄sup cooptura lignea no-
bilissime depicta que colūpnis marmoreis sustentat̄. **S**u-
per pontem hūc sunt domūcule siue staciones lignee mul-
te pro operarijs arcū diuersaz q̄ erigūtur mane sero autē
deponūtur aut applicātur. **E**st etiā dom⁹ altera maior vbi
manent regis officiales qui pedagia et vectigalia p̄ rege ī
posita recipiunt qui ascendunt diebz singulis vt fertur ad
valorem mille bisanciū aureoz hui⁹ regionis boīes ydola-
tre sunt vltērī at̄ p̄cedentes p̄ dietas quinqz p̄ quādā pla-
niciem inueniūtur castra et ville mltē vbi sūt syndones in
copia maxima. **I**bi etiam sunt aiātia siluestria multa

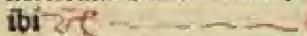
De puincia thebeth **A**plz tricesimū sextum

Confectis at̄ p̄fatis quinqz diebz inuenitur puinci-
a thebeth quā magn⁹ kaam p̄liando et expugnādo
deuastauit. **M**lte enim ciuitates sunt ibi destructe et cas-
tra dirupta p̄tenditur at̄ ī longū puincia per dietas xx.
et qz sic est ī solitudine redacta oportz vtr̄p̄ viginti dietas
viatores cū victualia secū ferant. **I**n sup qz habitatoribz
caret siluestres fere sup̄ modum ibi multiplicati sunt p̄p̄
qđ piculum magnū valde ē inde trāsītū facere ⁊ maxie de
nocte. **H**abent tñ marcatores et viatores ceteri tale reme-
dium. **R**egio illa mltas habet cānas seu arūdines quaz v-
na coir est longitudinis quiqz passuum grossicies vero ei⁹
est tribz palmis ī giro. **I**nter duos collerales nodos arū-
dinis triū palmoz distācia est. **S**i igit̄ nocte volūt qui-
escere viatores de arundinibus illis viridibz falcēs mag-
nos p̄ponunt quibz vt ardeant tota nocte ignē sbiciunt et

cū aliquātilū calefacte huc illucq; fortissimē torquentur atq;
scinduntur & sic ita fortissimē crepitant vt eoz fragor et strepi-
tus ad plura milia audiantur. Quāq; siluestres fere audiūt il-
lum terribilem sonitum tanto stupore ac pauore seu tremor-
e pauescunt qd cōsellum fugā arripiūt quousq; ad locū per-
ueniunt vbi sonitus ille terribil' ab ipsis non audit'. Sic igit'
nocte euadūt mercatores a bestijs nisi enī sibi de tali im-
perio, puidissent null' ibi posset euadere innocens p' mul-
titudine bestiarū siluestrium. Moies at' qā prius huiusmodi
strepitū audiunt mag' cōcitantur terrore. Equi vō et ani-
malia viatorū aūq; ad hūc strepitū assuescant sic vehemen-
ter timent qd statim fugā arripiunt et per hūc modū multi
mercatores min' puidi infra iam aīalia p'dicēt. Oportz igit'
vt equi prius per pedes singulos caute diligentissimē cō-
pedibus alligentur qnq; vincula rūpunt & fugiunt audito
fragore arborū nisi fuerint pus cū magna diligencia alli-
gati.

De regione alia, puincie thebeth et de quadā turpi cōsue-
tudine. Capitulum xxxviij

Post finem xx. dietarū puincie thebeth inueniūt cas-
tra multa et ville multe vbi est absurda et valde detes-
tabilis qdā abusio, pueniens ex ydolatria cecitate. In r-
gione illa nullus vir vult accipere vxorē vginē s' requirit gli-
bet in ea quā vult accipere cōiugem vt pri' a viris pluribz sit
cognita dicunt enī mulierem aliter nō esse aptam cōiugio.
Quā enī mercatores vel quicūq; alij viatores p' regionē illam
mīsitum facientes iuxta opida p'dicta aut villas sua taber-
nacula cōposuerunt mulieres que filias habent matrimo-
nio copulandas ducunt eas illac numero xx. vel xxx. aut
xl. iuxta paucitatē vel multitudinem mīcaroz rogantes vt
quilibet eoz vnam sibi de illis filiabus capiat et in suo con-
sortio teneat qd diu habeat ibi imorari. Illi at' quas volūt
eligunt sibi et secū p'iuue retinent quousq; ibi mansuri sūt.

Cum vero discedunt nullā earum secum discedere pmit-
tunt s̄ oportet vt parentibus eas restituant. Quilibet autē
puelle quā tenuit donare tenet aliqd locale vt habeat pu-
ella per huiusmodi localia euidentē argumētū q̄ viribz plu-
rimis grā extiterat vt sic posset facilius et nobili⁹ maritari.
Cum at puelle predictę in ornatu et habitu apparere vo-
lunt omnia huiusmodi localia sibi a viatoribus data ad col-
lum deferunt ac ostendūt quō viatoribus seruiūt gēiose
et que plura huiusmodi signa ad collum habent iudicantur
meliores et facili⁹ maritatur. Igitur cū nupte fuerit viris
suis fuit valde grāte non pmutatur vltēr⁹ viris alijs forē
sibus siue domesticis adherere. Multūq; cauent viri regi-
onis illius ne in hac re alterutq; offendāt se. Qui⁹ regiois
habitatores ydolatre sunt nec pecū reputāt p̄ari e latro-
cinia exercere. De fructib⁹ at̄ terre et de negociacolib⁹ vi-
uunt. In hac regione multa sūt aiālia que muscatū faciunt
et dñt gudder. Habent at̄ incole loci canes venaticos ml-
tos qui ipa aiālia capiunt ppter quod de musco hñt copi-
am induuntur corio et pelibus bestiarū aut buchirano vl̄
canapacio rubi. linguā ppriam hñt similiter et monetam.
Erad puincia theberth ptinent et sunt cōfines magnę p-
uincie mangy. Nec enī puincia theberth latissima est et in
octo regna diuiditur. Multas habet ciuitates et opida mō-
tuosa est valde et lacus habet et flumiā in quibz inuenit̄ au-
rum qđ dicitur de payollo. Vbi est corallum qđ p̄moneta
habent qđ caro p̄cio emitur eo qđ om̄s semie regionis illi⁹
corallū ad colla deferunt et oibz ydolis suis similis coral-
lum ad colla appendūt hoc enī ad magnā gloriā reputant.
In hac regioē theberth sunt canes maxi velut asini q siluef-
tres capiūt bestias aliosq; canes hñt venaticos diūsaq; ma-
nerierum falcones lanerij siue berodij multi et optimi sūt
ibi. Item in hac puincia cyna-

monum et aloë aromaticę spēs alie habent. ibi copioseq;
non deferuntur ad nos nec in nris ptibus vñe sūt. Vbi sūt
sambelotti multi alijsq; pāni de auro et serico. Tota at pro
uincia hec est subiecta magno kaam.

De puincia cayndu. Caplm xxxviii

PEr puinciam thebetib post iuenit. puincia cayndu
ad occidentem q; regē habet et est subdita magno ka-
am. Vbi sūt civitates multe et castra. Vbi est lacus i qua
margarite in copia tāta sūt q; si magnus kaam libere eas
capi et exportare pmitteret valde eaz vilesceret pciū p ml-
titudinem inenimia. Sed magnus kaam non pmittit vt libere
capiant. Si quis at sine licencia regis ad margaritas pis-
cari psumeret occideretur. In hac puincia sūt in magna
multitudine gudderi ex quibus muscatum bētur. Vbi enī
sūt pisces in maxima copia in lacu. s. vbi sūt margarite.
Vbi etiam leones multi sūt vñ cerui dāmule lincei capri-
oli in multitudine magna valde. Vbi sūt volucres in tra-
rum spēs habūdantissime. Vbi vinū non crescit nec vinee
ibi sūt s; de tritico et riso et diuersis spēbus vinū optimū faci-
unt. Vbi sūt garosili i copia maxia qui colligunt ex arbus-
culis puulis hñtibz ramusculos puulos flore albū faciunt
et puum sicut est garosali granū. Est etiā ibi zinziber ba-
bundantē valde. Similiter et cynamomū alieq; spēs multe
aromaticę ibi sūt q; ad regiones nras nō deferuntur. In
huius puincie montibz iueniuntur lapides q; thurchisi dñr
pulchri valde et in copia maxia quos sine licencia magni
kaam nulli licitum est exauare. Incole huius puincie ydo-
latre sūt. Sūt at viri a suis ydolis tōliter deamentari vt
credant se eorum geiam pmereri si vxores pphas et filias
viatoribz tradant. Nam qñ viator quicunq; p eos tñsit et
ad domū cuiusdā diuertit cōfestim dñs domi cōuocās vx-
orem filias et mulieres ceteras quas i dō habet mādāt vt
bospiri et socijs p omnia pareant scō h mandato discipit

et peregrinum illū cū socijs dimittit in domo p̄pa vt dñm
neq̄ ar̄ redire p̄sumit donec ille voluerit ibi morari. **P**ere
grin⁹ igitur ille capellum suū aut signū aliq̄d fores domus
appendit cū dñs dom⁹ redire vult putans illū forsītā dis
cellisse si signū an̄ iam viderit retrocedit statim vñ pere
grinus ille duobz vel tribus diebus in morari p̄t. **N**ec at̄ ce
ca et desertā da abulio per totā puinciā cayndū obstruat
ab om̄bz. **N**ec vllus sibi h̄ ad vituperiū reputat eo q̄ h̄ fa
ciunt p̄ tuoz deoz honore. **R**eduntqz ob hāc benignita
tem quam viatoribus exhibent a dijs suis terrenoz fruc
tum obtinere habundāciā mercant. **P**onetā vō ibunc
modum habent v̄gulas aureas s̄ certo p̄dere faciunt q̄s
pro pecunia expendunt et iuxta p̄d⁹ virgule est p̄cium e
ius et hec est moneta maior. **M**inor vō talis est. **S**at in cal
daria coquūt q̄d postea in formella proiciūt vbi cōsolidā
t̄ talem monetā expendunt. **O**ctingenta enī de hijs dena
rijs signum vnū aureum faciunt in valore. **P**ost h̄ itur ad
dictas decem et inueniuntur in via illa castra et vici multi
vbi sunt per om̄ia consuetudines puincie cayndū. **I**n hoc
flumiē inuenitur magna copia auri q̄d dicit payolo. **S**up
vero crepitudinem fluminis cynamomū copiosissime cres
cit et flumen ad mare oceanum terminatur.

De puincia carayam. **K**aplin xxxix.

Post insitum p̄dicti flum̄s statim intratur puincia
carayam q̄ p̄tinet septē regna. **E**st aut̄ subiecta dñio
magnikaam vbi ē rex fili⁹ cublay noīc. **A**scencnyr vir pru
dens et strenuus potens et ditissim⁹ et optime in suo reg
no seruat iusticiam. **H**abitatores aut̄ patrie ydolatre sunt.
Procedendo vō vlt̄ius vltraflumen p̄ dictas quinqz i
ueniuntur ciuitates multe et castra. **I**n ipa aut̄ regioē nas
cuntur equi optimi. **I**bi est lingua p̄p̄ia gravis et difficil
valde. **P**ost quinqz dictas p̄fatas inuenitur principalior

regni ciuitas noie xacij nobilis ac magna vbi negociatio
nes magne sunt et plime Vbi habitant xpiani meliorini s
pauci multi aut de hijs qui machomettu adorant ibi triticu
et risum in mag copia betur. sed triticu non comedunt pa
nem quia ibi non est san^o huiusmodi panis de risu aut panē
faciunt Faciunt etiā de diuersis spēs; potione q̄ facilius in
ebriari facit q̄ vinum Loco monete expendunt pocellanas
albas que reperiunt Detraginta at de ipis dantur pro v^o
sagio argenti qd̄ ad valorē duoz venatoz ascendit Octo
vero sagia argenti ascendunt ad valorē viii^o sagij auri In
hac ciuitate fit de aqua puteali sal i copia maxima de quo
rex magnos habet quest^o In hac at regione est locus ha
bens in giro miliaria centū in quo pisces magni et optimi
captant quos homines in regione illa hoc mō māducant
Primo eos minutatim terūt postea in sapore optime con
fectum ex alijs plurimis et optimis speciebz ponūt poste
a comedunt vt apud nos cocte comedunt

De regione qdam carayam in qua sapientes sunt **Capitulum xl.**
Est discessu a citate iacij p x. dictas pceditur ad pro
uinciam carayā vbi rex est cogatuy filius reg cublay Vbi
inuenitur multum de auro qd̄ dicitur de payolo quod dē
de flumibz In alijs at lacunis et montibz inueniūt aurum
grossi^o q̄ sit aux de payolo Datur eni de ipso viii^o auri sa
gium p sex sagia de argēto Monetā de pocellanis hnt
de quibz superius dñ est q̄ de india dferunt Adiciē illi
us regionis sunt ydolatre In hac regioē inueniunt spen
tes magni valde multi ex eis sunt decē passuū longitudis
e grossitudinis xiiij. palmoz in circuitu continent. habet at
quilibet illoz magnoz spenū iuxta caput crura duo carē
cia pedibz s iuxta pedem habet ungulā vnā ad modū leo
num unguli falconis caput valde magnū habet Sculi eius

sunt p̄grādes veluti duo panes **D**abz tante magnitudinis q̄
vinum hominē de facili deglutiret dentes habz maximos
Et quia ita friabilē serpens ille null⁹ homo est qui non pa
teat appropinquare illi & eciam aiālia q̄q̄s agrestia timent
illum **A**dod⁹ quo a venatoribz capiti talis est **S**erpēs p̄
dictus de die in cauerinis s̄terraneis latitat p̄pter ellū de
nocte v̄o egrediens circuit querēs bestias ad deuorandū
vadit ad eoz cubilia vbi leones v̄si seu animalia huiusmo
di habitant et p̄medit magnas et puas **N**am illa bestia i
sultum ei⁹ et fortitudinē sustinere p̄t post p̄uersionē reuer
titur ad cauernam p̄p̄iam **E**st at̄ ibi t̄nsitoriu zabulosum
et cū ille p̄zabulū reptat fortissime se iactat in zabula et q̄
sic ponderos⁹ est et gross⁹ fossas i zabulo adeo magnas &
grossas cū pectore & v̄tre facit vt vidētur reges magnavi
no plena per zabulum volutata . venatores igi⁹ de die sub
zabulo palos multos & fontes huc illucq̄ p̄ planiciē figunt
in quoz summitatibz sūt gladij calibz firmē infixi acuti val
de quos postmodū operiunt zabulo vt a serpente videri
non possunt **E**t igi⁹ de nocte trāsitu inde facit sup zabulū
solito more se iactat & in ferrū absconditū et acutū pectore
p̄siliens et impingēs aut statim moritur aut ḡuissime vulne
ratur tūc venatores supuenientes ipm si adhuc viuunt occi
dunt **E**t p̄mo fel ipi⁹ extrahunt quod p̄cio mag⁹ vendūt
eo q̄ est medicinale valde **S**i quis enī mor̄sū patitur ea
nis rabidi modicū de ipo bibens ad p̄odus scz vni⁹ dena
rij p̄niti plene liberabitur **M**ulier ecia in prius doloribz
constituta modicū sumens ex eo expeditur a p̄ti **Q**uia ecia
am apostema patitur aliqd quod si infirmitat locū p̄ngit i
paucis diebz p̄fecte curatur **C**arnes at̄ sp̄entis similis v̄
dunt q̄ in cibum optime sūt et libenter ab homibz p̄medū
tur **I**n hac p̄uincia multi et optimi equi nascuntur quia
negociatoribus ducuntur in indiam **V**ibz aut̄ eq̄s nobis
duos aut tres de osse caudq̄ xtrahunt ne equ⁹ currens eius

dem cauda feriat qui cum cauda huc illuc torqueat dum
currit qui hoc in equo turpissimum reputatur. Equites hu-
ius patrie sirpis vtuntur logis ad sellas vt apud nos faci-
unt gallici. In bellis vtuntur cora. i. de corio bubalorum v-
tuntur etiam scutis lanceis balistis et sagittas quas faciunt
intoxicant. Vñq. cublay magnus kaam hac puinciam ob-
tinebat viri bui. puincie huiusmodi re detestabile facie-
bant. Vñ eni vir aliquis insibat per eos alteri. patrie de-
centia apparencie et bonorum morum qui prudens in vbiis et in
actibus eius videretur si apud eos hospitabatur ipm nocte
occidebat putantes q. prudentia mores et etic et aia eius
in domo illa postea remanebat ob qua causam multi ibi oc-
cisi sunt. Et magnus kaam postq. regnum pfatum suo dñio
occupauit ac tibi subiungauit hanc impietatem et stulticia
de illa patria penit. extirpauit

De prouincia ardandam. Caplm xli.

Quamvero pceditur a puincia caraya ad dietas qui
q. inuenitur puincia ardandam q. subiecta est mag-
no kaam. Qui. nobilior vrbis dicitur vlian. In hac puin-
cia datur aurum ad pondus vicia eni sine sagum auri con-
mutatur pro quinq. vicijs siue sagijs argenteis. Ne eni i
illis regionibz inuenitur argētum vsq. ad dietas milias. Vñ
q. pueniunt illuc negotiatores qui cum eis aurum pro argēto
pmutant multuq. lucratur porcellanas etia expendunt q.
de yndia deferuntur. Riso et carnibz vescunt vt plurimu
pocione optima faciunt de riso et de aromatibus delicatis.
Viri et mulieres regionis illi. dentes cooptos deferunt. Vñ
tilibz lammit q. aurcis q. sic disposite sunt vt dentibz optie
capientur. Viri omnes militares sunt armis nimis et milicie
vacantes et venacioni bestiarum et volucrum. Mulieres at cu-
ius rei familiaris in omnibz gerunt habetq. suos empti-
cios qui eorum obsequijs macipant. In hac puincia pfuctu

do est vt qñ peperit mulier lectū q̄ cito p̄t dimittat et gub
nacioni dom⁹ intendat **Vir** at ei⁹ xl. diebz in lecto dila-
bit et nati sibi filij curā gerit m̄ aut pueri de illo nullā sol-
licitudinē habet nisi quia lac illi p̄bz **Interi** vō amici et
sanguinē viz visitant discubentem **Liunt** q̄ iō hoc faci-
unt q̄ mulier filium portās et pariens lōgo tpe et gñit la-
borauit ppter qd̄ pueniens iudicant vt diebz xl. a filij cu-
ra quiescat **Ypa** vō tñ cibum defert ad lēn **In** hac puin-
cia non sunt alia ydola nisi q̄ quelibet familia suū progeni-
torem adorat eum a quo alij de familia nati sunt **In** locis
valde siluestribus habitant vbi mōtes sunt maxi et nemo
ra magna valde **Ad** mōtes illos nō accedunt aliqui alij
de regionibz alijs q̄ ibi venire non possūt extranei ppter
corruptionem nimiam aeris lris carent s̄ contract⁹ suos i-
ciluris faciunt quoz medietatem fuit vii⁹ altus aliā q̄ p⁹
modum cōposite i minutis signis pueniunt **In** hac puin-
cia et in alijs duabus pnomiatis .s. cay:ou et caraya me-
dici non sūt s̄ qñ quis infirmatur cōuocant suos magos qui
ydola colunt quibz infirmi suas infirmitates exponit tunc
magi corcam ordinant et instrā pulsant ⁊ ad ydolorū suoz
bonorē magnas faciunt cantilenas s̄ at tam diu faciūt do-
nec arripiatur a demōe vii⁹ ex ludentibus in corca **Tunc**
corca dimissa iacentem crepticiū cōsulunt q̄ de causa ille
patiat quid p ei⁹ liberatione agendū sit **Demō** at per ar-
repticiū dat r̄nsa dicens illū infirmatū q̄ illū v̄ illum de-
um offendit magi at orant vt de⁹ ille de sanguine ppeio sa-
crificium offeret **Si** iudicat demon ex signis egritudis q̄
ille liberari non possit ait **Ille** tam gñiter deum illū offen-
dit q̄ p nulla sacrificia placari possit **Si** aut iudicat q̄ pos-
sint euadere dicit **O**porteret vt tot arietes in gra bñtes capi-
ta illi deo offerat et tales faciat petitiones ⁊ conuocet ad se
tot magos et magas totidem per quoz mai⁹ sacrificium
off. rat et sic placabitur ei deus **Tunc** sanguis ei egroti il

li oīa faciunt qđ iussit demon fieri Occiduntq; arietes & sā
guinem ipōꝝ in celum iactant **C**onuenientes vō magi cū
mulieribꝫ faciunt lūiāria mag̃ et domū totā iburificant et
fumū de lignis aloē faciunt et aquā decoctā carnū in aerē
fundūt et ptem ecīā potionū q̃ de aromaribꝫ sūt pfecte **E**t
in chorea itēꝫ saltant & cantāt reuerenciā illiꝫ ydoli p̃ bec
requirunt rursꝫ arrepticijs an per bec sit ydolo satisfactū si
iubet demon vt aliud fiat p̃festim mādatū eiꝫ abimpletur
Cū aut̃ illi satisfactū esse sciunt incātatores sedēt ad men-
sam carnes qꝫ p̃medunt ymmolatas cū leticia magna et bi-
bunt portiones q̃ ydolo sunt iniolate in sacrificio t̃minato
prandio ad p̃pria remeant **S**i aut̃ cōtingat diuina puidē-
cia vt cures leger curacionē ipiꝫ attribuit demoni cui sacri-
ficia sunt oblata **H**ac arte p̃ demoēs illudūt eoz cecitas

De plio magno qđ fuit inter tartaros et ipm regem myen
Caplin xliij.

Ocassione regni carayam superius memorati et reg-
ni vncian fuit plium magnum in regioē inmediate p̃e-
dicta **V**ino dñi .m. cc. lxiij. **M**agnus kaam misit vnū de
principibꝫ suis nolē nolcardyn qui erat vir prudēs & stren-
nuꝫ & cū illo erāt pbi milites & fortissimi bellatores **R**ex
aut̃ myen & bāgala audito eoz aduentu p̃territi sūt metue-
tes ne forte terras eoz venisset inuadere **C**ōgregātes at̃
suos exercitꝫ habuerunt equites & pedites circa lx. milia
Elephātes aut̃ cum ceteris castris bellicis circa duo mili-
a **E**t in quolibet castro erāt viri bellatores xij. xx. v. l. xvi.
Venit at̃ rex myen cū p̃cedō exercituꝫ vsus citatem vncy-
am vbierat p̃noiatꝫ exercitꝫ tartaroz quicunqꝫ cū ipō ex-
ercitu p̃dicto in cāpestribꝫ ad dietas tres vsus vncyā **V**i-
dens aut̃ bec nastardyn qꝫ puū habebat exercitū p̃tendit
tñ nichil oīno timere qꝫ secū habebat viros fortes et stren-
nuos bellatores **E**gressꝫ est obuīa illis ad planiciē bucyā

et ibi castrametatus ē iuxta nem^o quoddā magnum i quo
fuerunt arbores marie q^u sciebat q^u elephātes in nem^o illō
nullaten^o poterāt igredi **R**ex āt myen venit vt exercitum
ei^o inuaderet **T**artari vero audaciter occurrēt illis **N**ū
q^u tartari viderūt elephātes cum castris qui erāt in p^{ri}ma a-
cie constituti tanto erant terrore p^{re}territi q^u assellores eoz
nulla vi vl^l ingenio poterūt eos illis p^{ro}ximos facere tūc omⁿ
nes descendentes de equis ligauerūt eos ad arbores nemo-
ris & pedestres ad elephātiū aciem redierūt ceperūtq^{ue} in
eos sagittas indeficient^{er} iacere **P**ri^{us} āt qui in cāpestribz cū
elephātibz erant pugnabāt p^{ro} eos **S**ed tartari p^{ro}biores il-
lis erant & mag^{is} assueti ad pug^{nam} **V**ulnerauerūt q^u tartari
grauiter cū sagittis multitudinem elephātiū p^{ro}pter q^u ele-
phāntes sagittaz metu fugam arripuerūt **I**ngressi q^u sūt
omⁿes rapido cursu in nem^o p^{ro}ximū nec potuerūt ab ingres-
su nemoris a suis rectoribus p^{ro}hiberi diuisi sūt in nemore
hic illucq^{ue} et arbores nemoris oīa castra eoz lignea p^{re}re-
gerunt **Q**uā arbores magne & dense erāt videntes aut^{em} hoc
tartari cucurrerunt ad equos quibus ascensis diuisi q^u ele-
phātibz in reg^{is} acies irruerunt quos n^{on} modic^o inascerati
mor eo q^u videbant elephātiū aciem dissipatā **F**uit āt p^{re}-
lium duz valde **N**ū vero vterq^{ue} exercit^{us} sagittas suas q^uas
habebat eiecerunt arripuerūt omⁿes gladios suos **N**ū qui-
bus durissime pugnauerūt **A**dliq^{ue} vndiq^{ue} sunt occisi **K**ā-
dem āt rex myen cū suis fugā arripuit quos isequētes tar-
tari multos ex fugientibz occiderunt quibz oīno mortuis
vel fugatis redierunt ad nem^o vt caperent elephāntes sed
non poterant quēq^{ue} ex illis capere nisi inuasset eos quidā
ex hostibus quos ceperant quorum auxilio circa cc. habu-
erūt ab **B**plio in ātea cepit magn^o kaā elephāntes hab^{ere} &
p^{ro} suis exercitibz quos p^{ro}p^{ri}us p^{ro} exercitu n^{on} habebat p^{ro} **B**te

nec magn^o kaam tras reg^{is} myen et cas suo dominio sibi
gauit

De regione quadam siluestri de puincia myen Cap^o xliij
Vlt recessum de puincia carayam inuenit desertum q^{uod}
dem maximum per q^{uod} descēdim^{us} p^{er} diētas
duas et diuisionem ubi nulla est habitacio si ibi est vna lata
et spaciofa planicies in qua tribz diebus in ebdomada m^{ul}
ti cōueniunt ad nūdinās et mēcata multi de mētibz magnis
regionis illi^{us} et descēdunt aux^{us} q^{uod} pro argento p^{er}mutat^{ur} dāt^{ur}
vnam viciā auri p^{er} quinqz vicijs argēti mltiqz negociato
res de regionibz illis illuc pueniunt cū argento ad montes
illos fortissimos ubi illi p^{er} securitate sua bīant null^o acce
dit exercit^{us} q^{uod} loca valde iūta sūt neqz ex hoc sciūtur ab alijs
ubi illoz habitacio sit post hoc inuenitur p^{ro}uincia myen
que confinis est yndie ad meridiem per quā iūtur diebz xv.
ad loca siluestria et nemorosa ubi sunt mlti elephātes et v
nicornes alieqz fere agrestes innumere et nulla ibi habita
cio est

De ciuitate myen et de sepulchro pulcherrimo regis Ca
pitulum xliij.

Omnina illis dictis xv. inuenitur ciuitas q^{uod} dicitur
myen grādis et nobil^{is} q^{uod} caput est regni et est subdita
magno kaam habitatores ei^{us} p^{ro}priam linguā habēt et ydo
latre sunt In hac citate fuit rex quidā p^{ro}uinc^{is} qui moriē
mandauit sibi fieri sepulch^{um} in hunc modū In quolibet
capite monumēti iussit fieri turrim vnā marmorēam alti
tudines decem passū cui^{us} grossicies erat p^{ro}ut altitudinis
p^{ro}porcio requirebat In cacumine at^{que} rotunda erat vna ip
sar turrim erat auro coop^{ta} cui^{us} auri grossicies erat ad
viii^o dīgitū latitudis mēsurā Sup^{er} cacumē vō turris at^{que} m^{ul}
te cāpanule auree q^{uod} a vento flāte redderz sonitū Et vō tur
ris eodē mō et forma argento coop^{ta} erat b^{ea}t^{us} silif campā

las argenteas. Hoc aut sepulchz fieri iussit pro honore aie
sue et vt ei⁹ memoria nō pīret. Quod ā die inuēti sunt in
curia magni kaam ioculatores in mltitudine maxiā quos
ad se puocās r̄x ait illis ire cū duce quem pferā vobis et cū
exercitu quē vob adiungā pquiretis michi puinciā myen
qui se mādato regi volūtarios exhibētes iuerūt vt iussit et
myen puinciā debellātes ei⁹ dñio subdiderūt. Et cū p
uenerunt ad marmoreū sepulchz non illud deuastare pce
susserunt nisi magni regis requihto p̄sensu: Qñ audicō
q̄ rex p honore aie sue b̄ fecisset mādāt vt sepulchz nulla
tenus violaretur. Vos enī tartaroz est non deuastare ea
q̄ p̄tinent ad defunctos. In hac puincia sunt mlti elephā
tes et ecia boues siluestres magni et pulchri cerui et dam
nule aliaqz diuersaz speciez siluestrium aialium i mlti
tudine maxima

De puincia bangala Caplin xlv.

Bangala est ad meridiē in confinio idē quā magnus
kaam nondū subiugauerat qñ ego marc⁹ in curia ei⁹
era h̄ ad debellandū cā suos exercit⁹ miserat. Vbi āre rex
pprius ppriam linguā bñs dñs sūt ydolatre. de puinci
a ista Carnibz vescunt r̄iso similiter et lacte. bōbicis aut
est ibi copīa maxiā de qua incacoēs maxime sūt. habun
dāt ibi spice galanga zinzibere zucaro et mltis alijs spēbz
aromaticis. Elephātibz coequatur. In hac puincia mul
ti venduntur negotiatoribz quoz plurimi enuchi sūt qui
postmodū a baronibz p diuersas puincias ducuntur

De puincia canziga Caplin xlvj.

Postmodū reperitur canziga ad orientālē plagā q̄ regē
ppriū sūb̄r habet ppls ei⁹ ydolatra ē. In hac puincia
repit̄ aux in copīa maxiā et aromata multa h̄ pauce de eis
n̄caciones sūt q̄ a mari regio ipa remota ē. Vbi sunt ele
phātes mlti et venaciones maxime bestiaz boīes puinci
e carne et lacte et r̄iso vescunt viribz carēt h̄ de r̄iso et aro

manibus et speciebus delicatis portiones faciunt viri et mulieres cum acubus pingunt suas fauces collum manuum et ventrem ac crura faciuntque ibi ymagines leonum draconum et avium subtiliter valde quam etiam sic firmantur in pelle ut nunquam discedant. Qui autem plures de huiusmodi ymaginibus habet pulchrior reputatur.

De provincia amu Capitulum xlvij.

Amu vero provincia est ad orientalem plagam que magnum kaam subiecta est. Indios ydolatre sunt. Propriam linguam et animalium greges habent magnos et virtualium copiam. Equos habent multos et optimos quos negotiatores in idiam deferunt bubuli ibi multi sunt boues et vacci in magna copia et delicata viri et mulieres deferunt ad brachia monilia seu brachialia aurea et argentea magni valoris.

De provincia tholoman Capitulum xlviii.

Provincia tholoman que subiecta est domino magno kaam indios propriam linguam habent et adorant ydola. Ubi sunt viri pulchri mulieresque pulchre coloris tamen brum. Civitates ibi multe sunt et castra multa. Indios magni et fortes viri in armis strenui sunt et fortes mortuorum suorum corpora comburunt et ossa in capsula lignea ponuntur et in cavernis montium abscondunt se ne ab homine aut a bestia rapti possint. Virum est in copia magna porcellanas yndicas de quibus decem est supra loco sue monete expendunt.

De provincia cinguy Capitulum xlix.

Provincia cinguy ad orientem et itur super flumen per dietas xij. Ubi sunt civitates et castra multa. Per hoc invenitur citas sumilgu gravis et nobilis regio hec magno kaam subiecta est. Indios illius ydolatre sunt. In hac regione sunt panes pulchri valde de cor-

ricibz arborz quibz induitur in estate Viri strenui sunt et
fortes valde In hac puincia t̃ra ē multitudo leonū q̃ mul-
tus de nocte puunt ex dormire q̃ leones om̃s quos inue-
niunt deuorāt. Canes ec̃iā q̃ p̃ flumiū t̃rseunt p̃pter metū
leonum non ligant̃ ad ripā s̃ in me^o flumina q̃ leones i noc-
tibz ingrediuntur in naues abberētes ripe et quoscūqz ibi r̃-
periunt deuorāt. Licet at̃ b^o regionis leones magni et fero-
ces sint valde. Canes t̃m ibi adeo ita sunt audaces et fortes
vt leones p̃sumāt inuadere. Sportz at̃ vt duo canes cū bo-
mine sint. Cū enī quispiā homo p̃bus in equo p̃cāpestri-
a transit leonem occidit vt plurimū si duos canes magnos
secum habuerit. Nā cū leo illis a p̃pinq̃uerit statim canes
larratu magno currūt p̃ ipm leonē si vir cū equo subsequi-
tur canes leonem ipm mordent in posterioribz corpis aut
in cauda leo se stari vertit ad eos qui canes se auertere ab
eo sciunt q̃ eos ledere nō p̃t tunc leo p̃sequit̃ viā suā rur-
sumqz canes latrādo et mordendo īsequit̃ cū leo vō p̃pē
latratū canū metuit ne forte canes alij vel boiēs puocent̃
ad eum. Vōqz diuertit sine cursu. Nū vō vidit arborē gros-
sam posteriora sua ad stipitem arboris appodiat ne ibi mor-
deri possit a canibz et faciem suā ad canes dirigit. Vir at̃
qui in equo ē cū arcu sagitare nō cessat p̃pter qd̃ sepe con-
tingit q̃ leo quī vulueratur. In t̃m enī leo attendit ad ca-
nes q̃ vir libere poterit sagittare. Sic igitur leo p̃t occidi.
Nec puincia habūbat in serico et deferuntur m̃cationes
maxime per flumiū memoratum.

De ciuitatibz cancasu cyanglu cyanoli Caplm l.

Post discessū a puincia cyanguy per quatuor dietas inue-
nim^{us} plures ciuitates et castra multa. Post dietas il-
las quatuor est ciuitas cācasu que p̃inet ad prouin-
ciam cathay et est ad meridiem vbi est serici copia v-
bi panni multi d̃ auro et serico fiunt et syndones in copia

marina **A**lba hac ciuitate itur ad meridiem tribus diebus
et inuenitur citas cyanglu gñdis valde que etiā est de puin
cia cathay vbi fit sal in maxima copia est eni ibi terra salis
fima de qua mōriculos faciunt sup quos aquā picciūt pos
tea colligūt aquā q̄ erupit de sō pede monticuli quā i mag
nam ponētes caldaria ad ignem diu bulire faciunt postea
p̄gelatur in sal pulchz et albū **A**ltra vō ciuitatem cyāglu
ad quinq; dietas est citas cyanoli p cui⁹ medium tñsit flu
men magnū p qđ multe naues cū multis marcacionibz de
dicuntur

De ciuitatibus candifu sanguinatu **C**aplm li.

Oltra ciuitatē cyanglu ad dietas sex vsus meridiem ē
ciuitas magna candifu que regē bacten⁹ hēc p̄sueue
rat anq̄ sbiceretur magno kaam **H**abet at sub suo domi
nio xij. ciuitates in quibus omib⁹ viridaria sūt c̄ ibi ē fruc
tuum et serici copia **P**ursum ad meridiē ad dietas tres ē
ciuitas nobil⁹ sanguinatu **A**lō quā descendit ad meridiem
flui⁹ magnus qui ab incolis in duas ptes diuisus ē quaz
vna ad orientem vadit vs⁹ mangy **A**lia vō ad occidentem
versus cathay p quos fluuios naues mediocres innumere
tñseunt cū marcacionibus infinitis **D**e sanguinatu vō p
grediētes vs⁹ meridiem p dietas xvi repiunt citates et opi
da in quibus marcaciones maxie fiunt **O**ms at habitato
res patrie ydolatre sunt et magno kaam tō regio s̄bita ē
De flumine magno caromora et ciuitatibus cyanguī **C**a
pitulum liij.

Prefatis igit dietis xvi. tñtatis inuenit magnum flu
men caromora qđ de fr̄is illius qui dicitur p̄sbyter
iobannes fluit habet spaciū vni⁹ miliarij in latitudie su
a vō p̄fūditas tanta ē vt p eā naues magne cū suis onerib⁹
libē tñseāt p̄sces vō i eo i copia maxia capiūt. i b̄ fluiē iux

ta mare oceanū ad dictā vnā sūt naues numero xv milia
quas tenet ibi magn⁹ kaam vt pate fuit cū necitas fuerit su
os exercitus deferre ad uisulas maris sūt aut adco magnie
vt quelibet carū pontat equos xv ad regionē remotā cū eq
rīb⁹ et necio victu p equib⁹ et equis ac nautis qui sūt
in qualibet naui numero xx. **A**bi aut fruuntur naues ille in
flumine due ciuitates sūt quarū vna q̄ magna est posita est
sup crepidinē fluminis **A**lia vero ex alia pte fluminis ē
vna carū d^r. **A**oygaguy alia **A**ayguy **A**lumine igit pōcō
in facto statim ingressus patz in nobilitatē puincīā māgy
cui⁹ magnificēcia admirabilis seq^rētib⁹ caplis describer

De nobilissima puincia māgy **E**t pmo de pietate et iusti
cia eius regis **C**apitulu iij

In puincia mangy magna fuit rex quidā noīe factur
potes et diues valde nec inueniebat tpe eius pnceps
aliquis eo maior ppter magn⁹ kaam **R**egnū eius fortissi
mū erat et inexpugnabile putabatur nec quisq⁹ ipm inuade
re psumebat **I**ocoq⁹ rex et ppl⁹ regis armoru atq⁹ bello
rū exercitū no habebat vnaqueq⁹ citas pfundis foveis et
aquis plenis vallata erat quarū latitudo erat q̄ tū iacere
poterat arcus **A**rebant equis q⁹ neminē metuebāt **N**o
nichil igit vacabat rex nisi vt deliciose viueret **I**ncuria
sua domicellos et domicillas habebat circa mille et bono
rabiliter viuebat pacē et iusticiā et misericordiā diligebat
Nā et in toto regno eius pax erat maxima nullusq⁹ pri
mū psumebat offendere q⁹ rex omnib⁹ seruabat iusticiam
Sepe artificū stacōes de nocte mittebant apte nec erat q
in eis psumeret ingredi aut dāpnū aliq⁹ inferre **M**iato
res oēs nocte ac die p totū regnū securi et inoffensi libere
ābulabant. **E**rat aut rex pius et misericors ad paupes et
quosq⁹ necessitatē et penuriā patientes **M**imis singulis re
colligi faciebat pueros abiectos a matrib⁹ circa xx. milia

quos suis sup'ib' optime nutrire faciebat. In regione il
la paupes mulieres, p'ponatos abiciunt vt ab alijs colligā
tur sic eos ipe nutrire nō pnt. Illos aut puctos quos rex
colligifaciebat diuitibus regni diuidebat q' carebāt filijs
vt eos sibi adoptaret aut postq' ēnerāt pucros illos cū pu
ellis abiectis iugio sociabat et eis sufficere de necessarijs
pudebat.

Qualis bayan princeps exercitus magni kaam Kublay
deuicit, p'nuiciā māgy et eā suo domino subiugauit

Capitulū liiij

Huo dñi Mcc lxxiij magni kaam Kublay hoc mō
suo subiugauit impio. Vilis eni illic vnū ex p'cipib'
luis moie bayan chynsan qd in nostra lingua sonat q' centū
oculos hñs vnde idem sonat sicut centū oculi bayan. Cui
maximū exercitū eqnū et pedinū deputauit ac multitudinē
nauū vt mangy, p'nuiciā debellaret. Qui cū ad p'sarā, pui
ciā deuenisset p'mo habitantes ciuitatis p'me que d'r Mo
yanguy ad sui regis obedienciā requisitū quib' recusanti
bus obedire nullo insultu facto in eos, p'cessit ad ciuitatē
secūm que similiter obedire recusauit tūc, p'cessit ad terciā de
inde ad q'rtā post hec ad quicūq' a quib' oib' simile respō
sum accepit. Nō aut timebat post se ciuitates hostiū et ad
alias, p'cedere q' exercitus ei' erat magnus et optimus ba
bebatq; secū viros strenuos bellatores et magn' kaā exer
citū magnū grādemq; aliū post eū mittebat. Sextā ergo
ciuitatē ingressus ecū magna fortitudine et vi obtinuit eā
et sic p'grediens ciuitates xij in breui tempe subiugauit de
bellando tūc p'tremuerūt cōrda viroz māgy. Et bayan ad
regalem ciuitatē et maximā ciuitatē q'nsay accessit et iuxta
eā suū exercitū ordinauit. Rex at māgy auditis, p'bitantib'
et fortitudine tartaroz vehementer expauit. Et ascendens
in nauē cū comitiua magna ad quandā inexpugnabilem i
sulam se transtulit hñs secū naues circā mille. Ciuitatē at

quisay regine custodire dereliquit cū exercitu magno **R**e
gina vō prudēt se gereis in oib⁹ ad defensionē tre cū su
is baronib⁹ intēdebat sollicitē **N**ū āt audiuit q⁹ princeps
exercitus tartarorū vocabar bayan lūnsay. i. centū oculi p
oia defecit vīr⁹ eius qm̄ a suis astrologis audierat q⁹ ciui
tas quisay a nullo nūq⁹ possit expugnari nisi ab eo qui cētū
oculos haberet et qm̄ impossibile videbat oīno cētū habitur⁹
centū oculos neminē formidabat p̄cipē igit⁹ tartaro bayā
ip̄i regina ei⁹ p̄gnōie p̄gnito regnū et ciuitatē libere illi ob
tulit **Q**uo audito ciuitates oēs ad mādāta magni kaam p
uenerūt **E**xcepta ciuitate sansu que p̄ tres ānos obedire
p̄tēpsit **R**egina vō iuit ad curiā magni kaā a quo cū hōre
maximo suscepta **R**ex āt factus eius qui ad insulas fuge
rat inde in vita sua discedere noluit ibiq⁹ vitā finiuit

De ciuitate Xoyarguy Capitulū lv.

Quitas p̄ que occurrit introitib⁹ in puicia dē **X**oy
arguy q̄ magna ē et nobilis et magnarū opū **I**bi sūt
nauēs i multitudinē mariā **E**st enī sup̄fluiū **C**aromora
fit āt ibi sal in tanta opia vt ciuitatibus xl sufficiat de quo
magnus kaam magnos p̄ctus recipit **S**imiliter etiā de
mercacionib⁹ ciuitatis et portus habitatores vniuersi et p
uincie totius et hui⁹ ciuitatis mangy ydolatre sunt et com
burunt corpora mortuorū

De ciuitatib⁹ pantby et Cayn Capitulū lvi.

Determinū diete vīn⁹ adūsus syrochū vltra ciuitatē
Xoyarguy inuenit ciuitas pantby grādis et nobilis
Ibi mēacōes maxie sūt et ibi ē serici et victualū mariā co
pia **I**bi in tota regione illa expendit moneta curie magni
kaam. via autē qua iuit a ciuitate Xoyarguy ad hanc ci
uitatem. tota est lapidibus pulchris structa a dextris et a
sinistris aq̄ est magna **A**liūde āt igressus sine accessus nō

parat ad puñciā mangy nisi p viā hanc. **D**o terminū vero
diēte alterius est ciuitas nobilia Kayn. **I**bi pisces i copia
magna hñtur. **I**bi etiā venacōes sūt magne bestiarū et vo
lucrū. **S**aliam aut ibi in tanta copia sūt et p tanti argentei
pondere q̄tū vn⁹ venetus h3 denit tres optimi falsiani.

De ciuitatib⁹ tinguy et yanguy. **C**apitulū lviij
Post hoc itur ad diētā vnā et p viā inueniūt vīlle et op
tine culture terraz. **I**n fine vero diēte hñtur ciuitas
tinguy q̄ grādis nō est h victualiū h3 copiā maximā. h3 eci
am naues mltas valde. **E**st etiā iuxta mare oceanū ad di
eras tres et in illo spacio sūt multe saluie. **I**n ipso saluiarū
spacio est ciuitas vna magna q̄ dicit̄ tynguy. **P**ost recessū
a ciuitate tynguy ad plagā circij itur p diētā vnā p pulcher
rimā regiōē et etiā diēta inuenit̄ ciuitas nobilis yanguy
s̄ cui⁹ iurisdictōe sūt ciuitates numero xxviij magnaz mer
cationū. **E**go aut marcus annis tribus ex pmissione mag
ni kaam habui in ciuitate illa officiū pfecture

Qualiter ciuitas syansu cū machinis capta fuit. **C**api
tulū lvij

Hoc occidentalē plagā est vna regio in puñcia mangy
que dicit̄ Nayuguy opulenta et pulchra valde. **I**bi in
si panni sūt de auro et serico. **I**bi etiā bladorū et oīm vic
tualiū copia est. **I**bi inuenit̄ ciuitas syansu q̄ ciuitates xij.
sub suo domino pñet. **N**ec ciuitas tribus annis in rebeli
one pñit̄ inter quos debellari nō potuit ab exercitu tar
taronū qñ deuicta fuit. puñcia mangy. **N**on enī añ locari
poterat exercit⁹ nisi a pre aquilonari. **N**ā vñdigs ex pñib⁹
lacune pñude erant p quas naues ad eā ingredi velegredi
poterant et sic in victualibus nō poterat habere defectū.
Quo audito rex kaam turbatus ē supra modū. **C**ontigit
āt tūc tps dū nicholaū pñem et dñm matheū frēm ei⁹ et me

marcū cū illis in curia regis esse **A**ccedentes igitur nos si-
mul ad regē optulim⁹ nos facturos esse machinas optiōs
cū quib⁹ ciuitas oīno vinceret **N**ō enim erat vsus machi-
narū in regionib⁹ illis habebam⁹ enim nobiscū fabros lig-
narios xpianos qui fecerūt tres machinas optimas quaz
quelibet. ccc. librarū lapidē proiebat quas nauibus ipo-
sitas misit rex ad exercitū suū **C**ū āt añ ciuitatē syāsu cree-
te erant lapis primus quē machina i ciuitatē emittit sup do-
mū vñs ciuitatis et cecidit magna qz ps domus pfracta est
Quod videntes tartari qui in exercitu erant obstupuit
valde **N**ij vero qui in ciuitate erāt nimio fūore cōculsi me-
tuentes ne tanta ciuitas destrueretur a machinis et ipi oc-
ciderentur a tartariis aut sub domorū ruinis perirent statī
ad magis kaam mandata venerunt

De ciuitate cynguy nō multū grandi ⁊ de flumine magno
quyan **C**apitulū lix

Post recessū a ciuitate syāsu ad miliaria xv p syrocbū
inuenit ciuitas cynguy non multū grandis ico naues
habet in multitudine maxima **E**st enim posita sup flumē
maius qd in o:be sit qd dicitur quyan qd in latitudine bz
miliaria decē alicubi octo alicubi sex et habet lōgitudinis
vltra dieras centū **I**n hoc flumine plures naues numero
sunt qz sint citra mare et in omni mari et in fluminibus cūc-
tis plures qz marcacōes deferūt p cū qz p omnes terras ci-
tra narinas in oibus suis locis nauibus deferantur **E**go
enim marcus viōi in porta ciuitatis bui⁹ cynguy circa quī
qz milia que p hunc flumiū nauigabant **S**ingule āt naues
magne regionū illarū sūt viō solario coopte nec habet na-
uis nisi malū vinū p velo pond⁹ vero viñ ascendit vt pluri-
mū ad numerū et pond⁹ quatuor milū canturiorū aliq-
uē pond⁹ cōit xij milū canturiorū deferūt accipiendo can-
turiū iuxta modū nauū veneciarū **S**ic igitur est nauium

pōdus inter q̄tuor et xij miliū cāturiorū Inter p̄fatos nu-
meros addendo ⁊ diminuendo iuxta magnitudinē nauiſ
Xanapinis ſumbus nō vtunt niſi p̄ malonauis et velo e-
ius ſed piloreas faciūt de arundinib⁹ magnis de quib⁹ ſu-
pra ſcā eſt mencio que hnt paſſus xv lōgitudinis Cū hijs
piloreis q̄q; naues p̄ flumiū trabūt Scindunt eni aruor-
nes et ſcilſuras ligant ſimil Et huiusmodi funes longos
faciunt valde Nā aliq̄ne piloree habent longitudinē paſ-
ſuū.ccc.et ſunt forciores ſumbus canapinis

De ciuitate Tanguy Capitulū lx.

Tanguy ē ciuitas p̄ua ſupra mediatū flumē ad plagā
circij Ibi anis ſingulis ſit maxiā collō bladi ⁊ riſi et
in poſtmodū ad magnā cūriā deferūt ad ciuitatē Aā-
balu Trāſſerūt ei de loco cathay p̄ fluiā et lacunas Mag-
n⁹ ſōkāā facit fieri canalia magna et multa i locis plimis
vt poſſint naues de hoc loco ab rno fluiē trāſire ad aliud
flumē et p̄uēire ad puinciā cathay Per frā ecia in p̄t de
māgy ad cathay Curia āt magnā kā p̄ maiori pte ſufficiē
tiā hz bladi et eo qđ colligit in portu hui⁹ ciuitatis Cay-
guy Ante ciuitatē cayguy iſula vna ē in medio fluis ibi eſt
mōſteriū moāchoz ydol ſuiciū vbi ydola mltā ſūt Na-
nēq; i mōſterio ipō mōchi ydolatre ce vel vltra Et ē illō
mōſteriū caput et regula mltōz mōſterioz ydol ſuiciū

De ciuitate Sygianſu Capitulū lxi.

Sygianſu citas ē in māgy vbi multa opa de auro et ſe-
rico ſiūt vbi ſūt due eccie xpianoz neſtorinoz q̄s edi-
ficauit maſarchis neſtorin⁹ qui a magno kā in illa ciuita-
te p̄ſulatū obtinuit Anno dñi cccc et lxxij

**De ciuitate Xhyngbinguy et q̄liter ciues eius occiſi ſunt
oēs quia occiderunt tartaroz exercitū Capitulū lxij.**

Post recessū vero a ciuitate itē p dietas tres p syrochū
et p viā inueniūt ciuitates et opida magnaz mercaci
onū et arcū. Alterius ūt ad dietas tres ē ciuitas **A**hyngi
guy nobilis valde et grand. Vbi ē oīm victualū bñdancia
magna. Qñ bayan pnceps exercitus magni kaā mittebat
exercit⁹ suos ad debellandas et subiugandas ciuitates mā
gy tūc misit ad ciuitatē istā thyingiguy xpianos milites qui
dicebant alani. Cū aut ciuitatē tortillime impugnarent hij
qui i ciuitate erant virtute impugnantū deuicti citatē eis
libere tradiderūt. Cūctus igit exercitus pacifice igressus
est ciuitatē neminē offendens vltēr⁹ ex quo ad magni kaā
venire decreuerūt mādata. Inuenerūt igit pfati alani qui
deuicerāt ciuitatē vinū ibide in copia optimū de quo tā co
piose biberūt q oīs inebriati sūt de sero vino gūati tanto
sūt sōpno oppsi q dormierūt oēs simul et nullā fecerūt in
ciuitate custodiā qd videntes ciues qui illos cū pace susce
perāt irruentes in illos dormientes quos oēs totalit occi
derūt ita vt nullus oīno ex illis euaderet. Bayan vō Bau
diens misit ptra eos exercitū magnū ē ciuitate p violenciā
captā precepit vt ciues oēs in pdomis et infidelitatis illius
gladio necarent. Quod ita vt iusserat factū est.

De ciuitate Synguy Capitulū lxij.

SYNGUY aut est nobilis ciuitas cui⁹ circūnis p̄inet in
miliaria lx. Vbi est maxima multitudo populi. Sic e
nim est mangij prouincia pplosa q si pplius terre in armis
strēnuus esset totūaliū mundiū pquirere ē deuicere debu
isset s̄ mercatores et artifices multi ibi sunt ē multi medici
et pbi ibi sūt inter eos. In hac ciuitate sūt pōres lapidei
et vimilia tāte altitudinis q s̄ vnoquoqz ipoz galea libe
re transire posset vel valeat atqz s̄ multis pōciū p̄cōrum
simul possint due trāsire galee. In mōtibz ciuitatis illi⁹
crefcit rebarbarū ibi ecclā zinziber in multa copia crefcit q

p vno argenteo veneto habent octuaginta libre zingibris recetis et optimi. Hec citas sub sua iurisdicōe hz citates xvi magnarū mercacōm et arcū valde. **I**doqz mlti pāni de serico ibi sūt. **N**ocat aut synguy. i. ciuitas tre alia vō ciuitas magna dicit quynsay. i. ciuitas celi. **E**t hec obinu erūt noīa citates ille qz i orientis pñb sūt nobilissie citates.

De nobilissima citate quinsay. Capitulū lxiij

Post recessū a ciuitate syngy it p dicitas quinqz et iucū in via ciuitates plures magne vbi negociaciones maxime fiunt postmodū veniē ad ciuitatē nobilissimā quinsay qō in nrā lingua sonat ciuitas celi q maior citas orbis ē et ē principalior in puincia māgy. **E**go marcos sui i hac ciuitate et diligenter pdiciones ipius pferatus sum quas sūmatim vt reppi et breuiter enarrabo hui circuitus pñnet in gyro miliaria centū aut circa. habet vero pontes lapideos xij milia tante altitudinis vt nauis sub eis vt plurimū transire possit. **E**st at ciuitas in lacunis sicut ciuitas veneciarū. **E**t si careret pontibus de vico ad vicū nō pateret additus p terrā et ob hoc oportet vt ibi sint tot milia ponticiū. **I**n hac ciuitate sunt artes principales xij et pro qualibet iparū sunt in ciuitate xij milia stacionū in quibus ipaz arcū artifices opant. **Q**uelibet at stacio oparios habet inter mīros z milīros. x. aut. xv. siue xx. **E**t sūt qñqz in aligbus xl. **T**anta ē ibi artificū et mercacionū innumera multitudo q qui nō viderūt incredibile penit videret. **I**doqz ciuitatis hui deliciose viuūt. **E**t neqz ipi neqz vxores eorū manib ppijs opant faciūt at mīlīros alios opari. **E**x antiquo enī statuto p̄suetū ē ibi vt quilibet in dō ppria teneat stacionē et artē sicut fecit hacten pāci. **E**t si diues est nō cogit manib ppijs opari. **I**n hac ciuitate sūt mulieres formose valde cōir sūt multis delicijs emittite vsus meridiē est i ipa ciuitate lacus magna q xx miliaria i gyro

continet. In hoc circuitu super lacu sunt multa pallacia
et multe domus magne nobiliū et sunt interius et exterius
mirabiliter ordinate. Sunt et ibi eccie ydolorū. In medio
ipsius lacus due puule insule sūt in qualibet ipsarum ē pal-
laciū nobile et pulcherrū valde vbi sunt p̄pamenta et vala ne-
cessaria p̄ nuptijs et solempni cōmūio. Si quis autē vlt
in solempni loco tenere cōmūiū accedat illuc vbi potest cō-
mūiū vel nuptias cū honore tenere. In hac ciuitate quin-
say multe et pulcherrime domus sunt. Sunt etiam ibi p̄ vi-
cos eius pue lapidee turres pro cōi vsu cōtracte vt qñ for-
tuitus ignis accenditur possint cōuicini res suas ad p̄fatas
turres ne cōburant deferre quia enim i ciuitate multe do-
mus lignee sūt sepe ignis in ciuitate accendit. In hac ciui-
tate ydola adorant. X̄dēdunt autē carnes equorū et canū
et oīm animalū. Et expenditur ibi moneta magni kaam.
In hac citate custodia magna sit ex mandato magni kaā
ne vel ciuitas rebellare p̄sumat aut ne ibi furta vel homi-
cidia fiant. In quolibet enim ponte ciuitatis de die et de
nocte decē custodes sūt. In hac ciuitate mōs est sup̄ quē
est turris et sup̄ turrū tabule sunt de asseribus qñ aut ig-
nis accendit in vrbe si custodes turris hoc possint videre
cū ligneo malleo tabulas p̄cūiūt vt huiusmodi circūquaq̃
p̄ turrū enim⁹ audiat et cōcurrūt ad auxiliū conferendū.
Similiter etiā fit si p̄cā quacūq̃ p̄mocio vel turbacio ibi
in citate fiat. Alie oēs ciuitatis sūt strate lapidee. In hac ci-
uitate sūt tūne circa fa milia pulchre valde et magne i qui-
b⁹ sepe hoīes balneāt multū enī circa mūdiciā corpale intē-
dūt. Ultra ciuitatē quin say ad xxv miliaria ad plagā oriē-
talē ē mare oceanū et ibi supra mare ē ciuitas gausu vbi ē
portus optim⁹ ad quē p̄ueniūt naues in multitudiē maxiā
de yndia et de alijs regionibus de citate vsq̃ ad mare ē flu-
uius p̄ quē naues ad ciuitatē veniūt qui flui⁹ trālit p̄ plu-
rimas alias regiones. Hanc p̄uinciam diuisit magn⁹ kaā

in quatuor regna dñs regē ppriū vnicuiq; regno iuxta sue
volūtatis bñplacitū. Sūt aut hī reges oēs reges potētes
valde et subditi magno kaam et oportet eos annis singul
de oībus regnōz suoz puenitib⁹ et expensis et de regimē
suo magni kaam officialib⁹ reddere rōnem. **A**nus at illo
rū regū in ciuitate quīlay pñue morat^r qui sū ditione sua
h3c. et xl. ciuitates. **P**rouincia vero māgy h3 in vniuerso
ciuitates. m. ccc. et in singulis ipaz p magnū kaā positi sūt
custodes ne forte rebellare psumant boīn custodū multi
tudo ē stupenda et innumerabilis nō tñ sunt oēs tartari s
sūt de diuersis exercitib⁹ et stipendiariis magni kaā. **I**n
hac ciuitate quīlay et in tota māgy puincia est pñuetudo
vt cū puer nascit statim pñtes ei⁹ scribere faciūt diē et ho
rā natiuitatis ei⁹ et sub quo planeta natus ē. **I**n cūctis enī
itinerib⁹ et factis suis astrologorū regū iudicijs. **H**ocq;
scire volunt ipius ortus diē et horā. **Q**ū moritur quis ca
napius saccis cōsanguinei eius induūt et mortui cadauer
cū cantu magno et ymaginibus suoz et ancillaz et equoz
et denarioz pburūt q̄ oīa de papiro faciūt. **C**reduntq; q̄ i
vita alia talia oprinebit defunctus qualia in similitudine
sunt cōbusta. **P**ost hoc cū lericia magna tangūt musica in
strumenta dicētes q̄ dii eius cū tali honore eum suscipiāt
cū quali honore corpa cōburinī. **I**n hac ciuitate quīlay
est pallaciū mirabile in quo factus quondā rex mangy te
nebat curiā locus magnus circūcinctus est muro p quodz
altitudinis magne qui in gyro continet miliaria. x. **I**nter
quos muros sūt viridaria pulchra valde cū fructibus deli
catīs. **I**bi sunt fontes et lacune in quibus multi et optimi
pīscēs habent. **I**n medio aut interioris spacij palaciū
pulcherrimū est et maius quod sit in mundo. habet enī
aulas. xx. eiusdem magnitudinis oēs in quorū qualibet co
mederent simul decē milia hominū in multa cōmoditate
et debita congruitate cunctis discumbentibus collocatis

Sūt autē aule picte et deaurate pulcherrimo opere **S**u-
ipo eciam pallacio sunt camere mille aut circa **I**n ciuitate
quinsay sunt ignes. cc. iuxta vulgare ytalicu seu familie tot
numero q̄ ad. c. lx. romani ascendunt in cōputacione sum-
maria romani vero. x. milia continet **S**unt igitur tot fami-
lie in yniuerso vt earū numerus ad mille milia et. lx. milia
familiarū ascendat **I**n hac ciuitate pallacia multa sunt et
pulchra valde **I**n tota hac ciuitate vna sola ecclesia nesto-
riōz est xpianorum **I**n hac ciuitate et tota puincia opor-
tet vt quilibet patet familias sup hostiū domus sue scribi
faciat nomen suū et vxoris sue nomina omnia domus sue
vel de familia sua et numerū ecia equoz suozū **Q**uā autem
quis de familia moritur vel domiciliū mutat oportet vt iū
deleat nomen decedentis aut mortui et describatur ibi no-
men cuiuscūq; de nouo nascentis vel ad familiam additi
Et in hunc modū faciliter sciri pōt numerus hoīm qui in
ciuitate sunt **S**imiliter ecia stabularij et hospitiū recepto-
res scribūt in suis quaternis nomina omniū viatorū quos
in suis hospicijs recipiunt et quo mense et quo die in eius
hospiciū sunt ingressi

De puentibus quos recipit magnus kaam in quinsay et
de puincia mangy **Capitulu lxx**

Nunc dicendū est de puentibus et redditibus quos
recipit magnus kaam de ciuitate quinsay et de tota
ciuitate mangy **S**ingulis annis recipit magnus kaam de
sale qd̄ sit in citate quinsay et tis ci^o romanos aureos lxxx
Quilibet autē romanus ascendit octuaginta milia sagio-
rum auri **Q**uodlibet ūt sagiū auri plus habet de pōdere
q̄ florenus **D**e rebus aut alijs et mercacionibus sine sale
tributa maxima et incōputabilia recipit **I**n hac prouincia
plus habetur de zucaro q̄ i reliquis totius mūdi puicija
Est enim ibi copia maxima aromatu et oīm hui^o mōi spēz

De aromatib⁹ quibuscūq; recipit magnus kaam de cetū
mensuris tres et dimidia De vino at qđ sit de riso et de spē
bus diuersis et de carnibus bene magnos puent⁹ recipit
De xij artibus q̄ in quinsay fiūt et i tota pūincia magnos
habet redditus De serico vero cui⁹ est in māgy copia m̄x
ima recipit de centū mensuris decē mensuras qñ venditur
Et de multis etiā alijs rebus dantur mensure .x. p quoli
bet cētenario Ego marcus audiui cōputare redditus q̄s
magnus kaam de regno quinsay quod ē nona ps pūncie
māgy et ascendebat annuatim pūctus p̄ter sal ad xv.
miliū et .cccccc. milia sagiorū auri.

De ciuitate Tāpiguy et alijs ciuitatibus plurimis
Capitulū lxi.

Procediendo at̄ vltari⁹ a citate quinsay p syrocū cō
tinue inueniūt p dictā vnā vintaria plebra et optiā el
tura trax Post dictā vō vnā inueniūt ciuitas tā iguy que
magna et nobil et pulebra ē valde Ultra citatem tāpiguy
ad tres dietas ē citas Angi p duas dietas p syrocū inueniūt
citas et castra q̄ tāā p̄guitatē et p̄nuacōez hñt vt vide
at̄ viatori p̄citātē vnicā m̄sitū facere. Ibi ē oīm victualiū
copia maxia Ibi sūt arūduines grossiores q̄ i tota illa pū
cia hēant Ont ei latitudis palmarū q̄tuor et lōgitudis pas
suū .xv. Ultra duas dietas ē citas ghēghuy grādis et pul
ebra Postmodū it̄ p dietas q̄tuor p syrocū et inueniūt
p̄tine citates et castra In hac regione nili leones sūt se
roces et magni In hac regione et etiā i alijs pūncijs mā
gy nō sūt arietes s̄ boues capre hyrci et lues ibi sūt i copia
maxia Post alias q̄tuor dietas ē Syangyā grādis valde
q̄ i mōte sita ē qui mōs i duas ptes diuidit flumē que post
modū ad appositas sibi plagas rēdūt Rursus it̄ p dietas
tres et inueniūt citas cinguy q̄ vltima ē in dominio quinsay.

De regno suguy Capitulū lxxij

Quando descendis a ciuitate rynguy statim introit⁹ ē ad reg
em luguy et ē via p syrochū diēis sex p mōtes ⁊ valles
et inueniūt iua citates et castra et ē ibi oīm virtualiū copia
Ybi sūt venaciones maxie bestiarū et volucrū leones ibi
plūmi sūt Ybi crescit zinziber in copia maxima Na p rā
ta qūitate qm̄ est venetralis grossus darē lxxx libe zū
ziberis Ybi etiā ē flos qui assilatur croco ē tñ alterius spēi
s eiusdē valoris ē cū⁹ est crocus. In hac regione p̄ciuit
homies aude valde carnes hūanas dū homines illi p̄pā
morte nō recedāt et has carnes reputāt optimas Qū ad
bellū p̄cedūt quilibet sibi i frōte ferro calido signū ip̄nat
Nullus eorū eques vadit nisi dux exercitus lanceis vtiū
et spadis crudelissimi hoies sūt vltra modū Sū occidunt
in bello hoies corū sanguinē bibūt et carnes manducant

De ciuitatibus quelinsu et ynque Capitulū lxxiij
In medio at p̄ciūz sex dietaz est ciuitas Quelinsu
m̄gna valde ⁊ nobil⁹ et sup flumiū tres hz lapideos pō
tes marmoreis colūpnis desup ornatos q pōtes hñt lē tū
viniis octo passū ⁊ miliare hñt lōgitudis ibi ē sericū zūzi
ber et galanga i maxia copia Viri et mulieres ei⁹ valde pl̄
ebri sūt oēs nigri coloris ibi sūt gallie q̄ pēnis carēt s pilos
hñt vt gatti ⁊ sūt oēs nigri coloris Qua optiā faciūt familia
ouis gallinaz nrāz p̄pē multitudinē q̄ ibi sūt piculosū ē val
de inde transitū facere vltra vero sex dietas p̄ciās ad mi
liaria xv est ciuitas ynque Ybi est zucharū in copia maxia
et inde defertur in ciuitate Sabalu p̄uincie magni kaam

De ciuitate fuguy Capitulū lxxix
Progredicoo rō vltierius ad miliaria xv inueit⁹ citas
fuguy que caput ē in regio combay qd ē de nouē reg
nis mangy In hac vbe moratur exercitus magni kaam
pro custodia patrie vt statim currere sit paratus si ciuitas

aliqua pſumeret rebellare. Per hui⁹ ciuitatis mediū trā-
ſit flum⁹ qui vnū miliare habet in latitudoine. In ciuitate
naues multe ſiūt que p hunc fluitū nauigant ibi eſt ſin⁹zib⁹
in copia maxima. Regoriacōes eciam ibi ſunt maxime de
margaritis aut et lapidibus p̄cioſis q̄ de yndia deferūt
Eſt aut vicina maxiō mari oceano Et oim victualiu co-
piam habet.

De ciuitate zayzen et nobiliſſimo portu eius ⁊ de ciuitate
Tinguy. Capitulū lxx

Poſt tranſitū fluminis memorati itur p dietas quinqs
pſyrochū et inueniūt i via ciuitates optime et caſtra
multa et ville et nemora. In quib⁹ inueniūt arbores mul-
te. Ex quibus colligit camphora. Poſt dietas at quinqs
inuenit ciuitas zayzen que grandis eſt valde et habet no-
biliſſimū portū ad quē naues de yndia cū marcacionibus
veniūt cū multitudine maxima. Rā pro vna q̄ p p̄ſpecte va-
dit in alexandria vt deferat inde poſtmodū ad xpianorū
terras ad portū iſlū veniunt centū. Eſt enim portus ille v-
nus ex maioribus et melioribus qui in mundo ſūt ppter
multitudinē et magnitudinē marcacōm que deferūt ad ip-
ſum. Habet enī magnus kaam de portu illo puentus max-
imos q̄libz enī naus de marcacōibus ſuis oībus ſoluit
de centenario quolibet menſuras decē. Ranis vero reci-
pit a marcatoribus pro naulo de marcacionibus ſubtilib⁹
menſuras xxx. pro centenario de ligno aloes et ſandalis ⁊
de groſſis marcacionibus reliquis recipit de cētenario xl
ppter qd ſolunt negociatores in vniuerſo pputato tribu-
to regis et naulo medietatē oīm ſuarum marcacionū quas
deferūt ad portū ſupius noiātū. In hac ciuitate oīm victu-
aliū magna copia eſt. In hac regione eſt ciuitas tinguy v-
bi ſentelle pulcherrime ſunt de terra que dicitur porcella-
na in regione vna q̄ eſt de nouem p̄ribus māgy linguā pro

pria hnt hij De hoc regno habet magnus kaam eque mē
nos puenitus aut maiores sicuti de regno ginsay de alijs dī
regnis māgy obmitto scribere grā breuitatis si debere scri
bere singula regna ei⁹ nimia esset hui⁹ libri plixitas. **S**por
tet autē me transire ad yndiā vbi sui ego marcus diuicius
imoratus de quo sūt magna et innumerabilia describenda.

ExPLICIT liber secundus.

Incipiūt capla libri tercij regionis illius de corꝝ fructib⁹.

Primū capitulū cōtinet de descripciōe nauū yndic.

Secūdum de insula cyanpagu

Terciū qualiter magnus kaam misit exercitū suū vt ibi cō
quirētur insulam **C**yanpagu

Quartū qualiter cōfracte sunt naues tartarorꝝ et quomō
multi de exercitu euaserunt.

Quinū qualiter tartari sagaciter redierunt cyanpagu et
ciuitatem principalem ceperunt

Sextū qualiter obsessi fuerunt tartari et ciuitatem quā ce
perunt reddiderunt.

Septimū de ydolatria et crudelitate viroz cyanpagu

Octauū de multitudine insularū

Nonū de prouincia **C**yamba

Decimū de insula magna sana

Andecimū de prouincia sanach.

Duodecimū de insula pentayn

Decimūterciū de insula q̄ dicitur **J**ana minor

Decimūquartū de regno serlech

Decimūquintū de regno bosinan

Decimūsextū de regno samara.

Decimūseptimū de regno dragoyan.

Decimū octauū de regno lamberin
 Decimū nonū de regno saufur
 Alicefinū de insula necurā
 Alicefinū primū de insula angaman
 Alicefinū secundū de insula magna scylam
 Exiij de regno moabar qđ est in yndia maiori
 Exiij de regno nar et de erronib⁹ et de ydolatria incolaz
 Exv. de diuersis cōsuetudinibus regionis illius
 Exvi de alijs p̄suetudinib⁹ et nouitatib⁹ eiusdē patrie
 Exvij de ciuitate vbi corpus beati thome cōquiescit ⁊ de
 miraculis q̄ ibi fiunt ob merita ip̄ius
 Exviij de ydolatria paganorū regni illius
 Exix de regno murfili et q̄liter ibi inueniūt adamantes
 Exx continet de regno lach
 Exxi cōtinet de regno coylū.
 Exxij continet de regno comary
 Exxij de regno bely
 Exxiiij continet de regno meliber.
 Exxv de regno cozarath
 Exxvi de regno tana cambacth semenach et resmacoran
 Exxvij de duab⁹ insulis quarū vna inhabitāt viri sine mu-
 lieribus et de alia quā inhabitāt mulieres sine viris
 Exxviij continet de insula stoyra
 Exxix de insula maxima mādey gasar
 Cxi continet de aulb⁹ maximis q̄ dñi rutb
 Cxli de insula zamziber
 Cxliij de multitudine insularū yndie
 Cxliij de prouincia abascie
 Cxliij de quodā ep̄o xp̄iano quē solbanus circūcibi fecit et
 de vindicta magna pro hoc scelere facta.
 Cxlv de diuersitate bestiarū puincie abascie
 Cxvi de prouincia aden
 Cxvij de regione quā vbi tartari ibitant i aglonari plaga.

De fide iherosolē

Xlvij de regione alia ad qua propter lutu et glaciem difficilis est accessus.

Xlix de regione tenebraru

X de puincia rutbenoru

Expliciunt capitula libri tercij

Incipit lib tercius **Primu** capitulu pmet descripcōem nauu

Pars tertia nostri libri descripcione yndie continet s in principio incipiamus a nauibus **N**aves quibus p mare yndie nauigatur huiusmodi sunt vt plurimu de abietibus **H**abetqz navis solariu qd apud nos cooptura vocatur sup qd sunt camerule seu celle in numero xl quaz qlibet pmode recipit vnu mercatorem **H**abet ecia navis amplustre seu gubernaculu vnu als vni cu qd remon dicif in vulgari. **P**alos autem quatuor habz et vela quatuor s duo ex malis pcedis sic dispositi sunt vt de facili leuari valeant et deponi **D**ue aut tabule inuicē coelauate et firmate sūt et sic tabula sup tabula applicata **N**avis vtriusqz duplicata ē ferreis clavis firmatur navis **S**ūt ecia tabule navis intus et foris conclauate iuxta vulgare nroz nautaru **P**ice vero suplineite non sūt qz in regionibz illis pice caret **V**erūt autē cauapū minutati et ipm cu oleo quoda arborū et cu calce simul miscent et cu hac vnctione supliniūt naues **E**st autē vnctio illa tenax valde et p illo hūcio optima **N**avis autē quelibet magna ducentis marinarijs aut circa soiget ponat autē navis coir sex milia spoz ray piperis **N**avis remos magnos habet et sepe ducitur remigando **R**emus at quilibet indiget marinarijs qtuor

Habet insup naus magna duas barchas magnas quarū
vna altera maior est sed quelibet iparū pondus mille spor-
tarū pipis defert et in suo obsequio et gubernacione req-
rit marinarios xl quo sepe naucm magnā suis alligatā bar-
chis trahūt. **A**ū remis et velis ducūt barche qñ fuit opor-
tunū. Habet isup naus magna naues puas quas batellos
dicimus numero decē. ppter piscacionē et anchoras ⁊ alia
multa naui seruiencia. **D**ēs hēc naues deferunt ad exteri-
ora naus magne latera colligate et qñ opus fuerit mittun-
tur in aquā. Barche autē similiter hñt batellos. **A**ū naus
magna viā magnā p mare fecerit vel p ānū integrū naviga-
uerit vt repetitur oportet prioris q naus tabulas supponit
tercia circūquaqz et vngitur vt a principio sem fuit qd ecia
alijs vicib⁹ sit donec naus ad vltimū sex tabul⁹ supposita
sit.

De insula Cyampagu Capitulū secundū

Nunc ad describendū regiones yndie accedam⁹ ⁊ in-
cipiā ab insula Cyampagu q est insula ad orientē i al-
to mari distans a litore mangy p miliaria mille et cccc. et ē
magna valde habitatores eius sūt decentis figure ydola-
tre sunt et regē habent sed nulli alij tributarij sunt. **I**bi est
aurū in copia maxima sed rex de facili cū extra insulā por-
tari nō pmittit. ppter qd mercatores pauci vadunt illuc et
naues raro illuc ducūtur de regionibus alijs. **R**ex insule
palaciū magnū habet aūo optimo supratectū sicut apud
nos ecclie opīūtur plūbo. **F**enestre ipius palacij oēs auro
ornate sūt pauimentū aulaꝝ atqz camerarū multarū aureis
tabulis est coopertū que quidē auree tabule duoz digitorū
mensurā in grossitudine pñent. **I**bi sūt margarite in co-
pia maxima q rotūde ⁊ grosse sūt rubeiqz coloris que mar-
garitas albas p̄cio et valore p̄cellūt. multi sūt ecia ibi lapī-
des p̄ciosi ppter quod insula Cyampagu opulentissima
est valde

statim ad proprias domos omnes redeunt. Nunc ritum suum puellae
dedicare ydolis donec fuerint maritate. In hac regione
quoniam rex moritur cadauer eius perire debet ex more et milites qui
ei primae assistebant et qui cum eo equitabant omnes se viuos cum il
lo in ignem picunt ardentque cum corpore regis putantes se ex
vita alia eius sortios esse et nunquam posse se paria societate. Non
etiam viri alij moriuntur ibidem multe enim uxores cum eis sponte
in ignem perfiliunt ut cum illis ardeant quoniam eorum cadauera sunt
burenda ut sint in vita alia uxores eorum. Quae autem hoc faciunt
multum a populo commendantur. In hac regione talis est consue
tudo quoniam exigere iusticia occidi debet aliquis pro iudicio re
gis petit per gratiam ut ad honorem alicuius ydoli seipsum potest occide
re habita sibi licentia congregant ad ipsum omnes magnifici eius
et ad collum eius cultellos acutos decem vel tria ponunt ipsique
sedentes in carbedra per civitatem circumferant alta voce clamantes.
Iste talis homo pro talis dei reuerentia vult seipsum occide
re. Cum autem ad locum pervenerit ubi sit iusticia publica ille
cultellum arripit manu alta voce clamat. Ego meipsum oc
cido pro illius dei amore. Quo deo seipsum graviter vulnerat.
Et accipiens gladium secundum sibi vulnus graviter infigit et sic si
bi multiplicat vulnera ad omne vulnus mutando cultellum do
nec ex vulneribus moriatur. Con sanguine autem eius cor
pus comburunt cum leticia maxima homines huius regionis
nullam luxurie spem putant esse peccatum.

De diuisis consuetudinibus regionis illius. Capitulum xxv.
Huius regionis rex et ceteri omnes magni et parvi in terra se
det. Et si ab extraneis quicquid querat sedet ita respondet de tra
nsum deinde reuertitur et ioco terram volumus donare neco causa
despicere debet. Pro armis parum valent aut nichil. Non autem
sunt ad bella procedere armis aut vestibus non vivunt si solum secum
deferunt scuta et lanceas. Nullum autem occidunt si quoniam volunt car
nes pedere tunc faciunt ut animalia per boiem regionis alterius oc
cidant. Alii omnes et mulieres bis in die corpora sua lavant.

Quicūq; aut hoc facere obmitteret apud oēs eos sicut hereticus haberet. In hoc regno iusticia magna fit ex homicidijs et furtijs vini bibere nō presumūt. Et qui vinū bibisset deprehenderet infans esset et in causa qualibet a testimonio repelleret. Similiter etiā in testes nō recipiūt eos et esse homines in iudicijs recipiendos qui mari in nauib⁹ manibus se cōmittunt q; dicūt eos esse boīes despatos.

De alijs cōdiciombus et nouitatibus eiusdem patrie.
Capitulū vicesimūsextū.

In hoc regno nō nascūt equi ideo rex var et alij quatuor reges puincie moabar annis singulis multa in equis consumūt pecuniā. Sumunt enim prefati quicq; reges singulis annis vltra decē milia equoz. In regionibus etiā Armes et chysi et dairfar et ser et deny sunt equi optimi et multi ad regnū moabar a negociatoribus deferuntur in de dirant aut ex hoc mercatores q; equū dāt vt plurimum pro precio sagiorū quingentorū argenti qui ad centū marcarū argenti ascendūt. In ipso autē anno fere omnes equi moriuntur. Ibi enim diu viuere nequnt et ob hoc annis singulis renouant. Illi aut marscalcos equoz aut malos aut paucos habent. Et ne de alijs regionibus vadant. Per negociatores q̄tū fieri potest precauet. Ipi aut yudi p se ipos nesciūt habere curā equoz. Aer aut ille equis valde cōtrarius est. Sic qua magna ibi cōcipit ex dextrario nō parit nichilomin⁹ equū puū et nullius valoris hnt q̄s pedes tortos. Ita vt pro equitatura oīno ydoneus esse nō possit. In hac puincia dantur equis carnes cocte cū riso et multa alia cibaria cocta ministrant eis. Nullū bladū ibi nascitur nisi risū. Ibi est intensissimus calor et ideo nudi vadunt pluuiā nunq; hnt nisi in iunio iulio et augusto. Et nisi esset pluuiā triū p̄cōz mēsu q̄ aeri refrigeriū tribuit nullus ibi viuere posset p̄ caloris angustia. In hac regiōe

Qualiter magnus kaam misit exercitū suū vt cōquireret
insulā cyampagu. **C**apitulū terciū.

Magn⁹ kaā Kublay audiens a marcatoribus seu nar
rātib⁹ de diuicijs Kyāpāgu direxit illuc duos de ba
rombus suis cū exercitu maximo vt insulā ipām eius diuio
sbiugarēt. An⁹ at eoz dicebat anatar alius vō santbim g
a portu quinsay et cū multis nauib⁹ et magno equitū et pe
ditū apparatu iter arripientes puenērūt illuc et descendē
tes in terrā multa dampna villis et castris intulerūt que e
rāt in planicie. Orta est at inter eos inuidia ppter qd vn⁹
alterus volūtati acquiescere ptempnebat. Ideoq; pspice
non successit eis. Nā neq; vrbē aliquā vel castrū solū p
mo dico deuicērūt. Et q; hij q; i castris erāt mōp se eis trade
re voluerūt de mādato ipoz baronū decapitati sūt oēs pter
octo viros q; int eos iucti sūt q; gliber pciōsū lapidē plutū
bebāt i brachio int carnē et cutē de q; null⁹ abūtere potuissz
Est at bui⁹ mōi lapis nephād incātacōib⁹ dedicat⁹ ad ef
fēm bui⁹ scz vt q; talē sup se lapidē defertz ferro occidi et vl
nerari nō posset. Cū igit seriebant gladijs ledicio nō po
terant. Quo cognito mādauerūt eos ligneo fusse mactari
et sic statim mortui sūt et baroēs sibi pfatos lapides acceperūt

Qualiter cōfracte sūt naues tartaroz exercit⁹ et quō mlti
tude exercitus euaserūt. **C**apitulū quartū.

Accidit aut quādā vice vt in mari tempestas surgeret
et tartaroz naues a vi ventoz ad portā ripariā quaterent
Cōsulentibus marinarijs vt naues elōgarentur a tra vni
uersus exercitus intrauit pcella vō foxei ingruere naues
mlte pfracte sūt et qui erāt i nauib⁹ ad insulā aliā inx. Kyā
pagu ad miliaria qtuor cū lignoz fragmētis aut natādo p
uenerūt pplis at cū nauib⁹ qui potuerūt euadere ad ppha
redierūt. Qui at puenērūt ad insulā fuerūt circa tā milia s
q; naues poiderūt et multitudine socioz et q; vicine erant

insule Syampagu humano eis deficiente p̄sidio se morti
primos extimabāt in insula ad quā puenerunt nulla erat
habitatio

Qualiter tartari sagaciter redierunt et ciuitatē principā-
lem ceperunt **C**apitulu v

Maris autē tempestate cessante viri insule magne Sy-
ampagu cū multis nauibus et exercitijs magno iuerūt
ad hos uolentes eos occidere quos uidebant argumētis
et auxilio destitutos et cū relictis nauibus descenderūt ad
terrā tunc tartari sagaciter illos clongauerunt a litore et p̄
aliā viā diuerrentes subito puenerūt ad litus et oēs ascen-
derunt in naues. Postea aut sine nauibus in insula dimi-
tentes iuerūt ad insulam Syampagu et vexillis hostiū ac-
ceptis q̄ in nauibus inuenerūt iuerūt ad ciuitatē q̄ in insula
principalior erat. Qui aut in ciuitate remanserant ut uide-
rūt sue gentis vexilla putantes suos redire victores eis ob-
uiam exierunt qui statim ciuitatē uirantes mulieribus et
ceteris q̄ ibi remanserūt expulserunt.

Qualiter obsessi fuerunt tartari et ciuitatē quā ceperant
rediderunt **C**apitulu sextū

Rex uero Syampagu hijs auditis de locis alijs isule
nauibus pcuratis cū exercitu suo nauigabat. Syam-
pagu et obsedit ciuitatē quā obtinuerūt tartari. Tanta ut
diligencia omnis introitus et exitus ciuitatis custodiri le-
cit q̄ nullus unq̄ ad eos ingredi de exteriorib⁹ potuit nec
q̄ de interioribus potuit ciuitatē exire. Sicq̄ septē mensi-
bus inclusi et obsessi fuerunt ab exercitu magno q̄ magno
kaam nō potuerunt p̄ aliquē nunciū aliquid intimare. Mi-
dentes aut se p̄fidiū a suis habere nō posse saluis p̄sonis
oīm ciuitatē illi regi. Syampagu libere tradiderūt et post
modū ad p̄p̄ia redierunt. Hoc aut fuit anno dñi millesi-

De ydolatria et incredulitate viroz. **C**apitulū septimū.
In hac insula Xyampagu et in regionibus illis ydola sūt multa caput bouis habēcia qdā vero porci alia ē arctis siue canis aut alioz aialū diuersoz. Quedā etiā ydola ibi sunt habēcia quatuor facies in capite vno. Alia etiā sūt que tria capita hnt vnū scz supra collū et duo alia sup humeros hinc inde. Quedā aut hnt qtuor manus alia decē alia vero centū. Illud at ydolū qd plures man⁹ habet vl' habuit āphoriz esse vritis credit. Aū aut qritur ab incolis Xyampagu bonū causā cōiter nichil aliud mōdere sciūt nisi q sit ab eoz patrib⁹ creditū et talē ab illis credici onē hnt volūt qz imitari et credere qd imitati sūt pēs eoz. **H**abitatores vero insule Xyampagu qn boiēm extraneū capiūt si captiuus p̄t pecunia redimi illū dimittūt recepta pecunia. Si at p redemptione sua p̄ciū habere nō potest occidant illū et coctū manducant et ad huiusmodi cōuiuiū inuitant cōsanguīneos et amicos qz carnes illas libentissimē p̄medūt dicentes būanas carnes cētis carnib⁹ eē meliores.

De multitudine insularū regionis illius et de eoz fructib⁹.
Capitulū octauū.

Mare illud vbi est insula Xyampagu est oceanū. Et dicitur mare cym B est mare māgy qz puincia mangy ē in littonb⁹ eius. In h mari vbi est Xyampagu sūt insule alie plurime que cū diligēcia p̄putate a marinarijs et pedorarijs regionis illius inuēte sūt septē milia ccc. lxxviii quarū maior ps ab hominib⁹ inhabitat. In oibz at insulis p̄fatis oēs arbores odorifere sūt neqz em ibi v̄gulta crescūt qnō sunt odorifera valde et vtilia. Vbi sūt aromata insinīta. Vbi pip albissimū est vt nix de nigro est etiā ibi copia maxima. **N**egociatores at p̄ciū illarū raro accedūt illuc p

annū p̄tinuū sūt in mari q̄ in hyeme vadunt et in estate re-
deūt duo soli ventī in mari illo regnāt vnus in hyeme ali-
us in estate Est etiā hec regio multū distās a litionib⁹ yndie
de hac regione q̄ ibi nō sui narrare nichil ꝑcludo Scūta-
mur igit̄ ad portū zayzen vt in ad alias r̄giones ꝑcedam⁹.

De puincia zyamba Capitulū nonū

Post recessū igit̄ a portū zayzen nauigando ꝑ garbinū
ꝑ mille et quingēta miliaria puenit ad puinciā zyam-
ba que magna ē valde et multaz opū hec puincia ꝑp̄riam
linguā habet et ꝑp̄riū regē et sectat̄ ydolatā iā Anno dñi.
ccc lxxvij milit magn⁹ kaā Cublay vnū ex suis princi-
pibus noie tagata cum exercitu magno vt eius dñso illā ꝑ-
uinciā ibi uideret Inuenit at̄ ciuitates tā fortes et tā fortissi-
ma castra et q̄ neq̄ citates neq̄ castra capere potuit s̄ q̄
r̄giones villas arbores deuastabat ꝑmisit r̄x zyamba ānu-
ati m̄gno kaā s̄buta ꝑsoluere si cū cū pace volebat dimitte-
re cū Cōcordia discessit exercit⁹ et rex ille elephātes xx pul-
cherrimos ānis singul⁹ mittit ad regē Ego marc⁹ fui i hac
puincia vbi regē ātiquū iueni hātē vxorū multitudinē ex q̄-
bus mares et scīās habuerat ccc xxxvi et l. iā poterāt de-
ferre arma In hac regione multe infātes sūt et ligna aloē
sūt ibi i copia magna Sūt etiā ibi nemora de lignis ebanū.

De insula magna lana Capitulū decimū

Omnia puincia zyamba nauigat̄ inf̄ meridie et syro-
chū ꝑ miliaria ccccc. puenit ad magna lana q̄ in circui-
tu suo habet mensurā miliariorū triū miliū In hac insula
rex est qui nemini est tributarius Sibi est ꝑp̄is nucū mus-
catarū spice galange cubelarū gariosolorū et ceterorū aro-
matū copia maxima Negociatores multi ibi cōfluunt q̄
lucra magna ꝑcipiūt Q̄s habitatores insule ydolatre sūt
magnus kaam nondū potuit eā obtinere

De puincia laach Capitulū vndecimū.

Dissimila insula lana itur inter meridiē et garbinū per miliaria vij. et puenit ad insulas duas q̄ dicunt san-
dur et candur vltra quas ad. ccccc. miliaria est puincia
laach que grandis est et dinissima valde regē p̄p̄iū et lin-
guā p̄p̄iā habet nulli tributū reddens nisi soli p̄p̄o regi.
Est enim fortis valde et a nemine pōt inuadi Nicole p
uincie ydolatre sūt In hac puincia crescūt birci q̄ domes-
tici sūt et magni vt limiones qui valde boni sūt. Et sūt ibi
elephantes multi Et ē ibi porcellana que p̄ moneta expē-
ditur de qua dem̄ est sup̄ No hanc puincia pauci de alijs
regionibus cōfluunt q̄ regio nō est bñ domestica

De insula pentayn Capitulū duodecimū

Post discessū a laach nauigat p̄ miliaria quigēta vsus
meridiē et inueit̄ isula pētayn q̄ et regio situestris val-
de ē Ibi sūt nemora arborū odoris magni ⁊ magne utilita-
tis Inē puincia laach et pētayn p̄ miliaria xl. nō inueit̄ al-
titudo maris vltra passus quatuor p̄p̄i q̄ op̄s nautas eleua-
re gubnacula seu temones pueit̄ ad regnū malcyur vbi sūt
aromata mlt̄a ī copia maxima Est etiā ibi p̄p̄iū ydeoma

De insula q̄ dicitur iana minor Capitulū xiiij

Tra insula pentayn p̄ syrocū post miliaria Centū in-
uenit̄ insula q̄ d̄r̄ Iana minor q̄ in suo ābitu p̄tūz mī-
liaria duo Ibi sūt octo regna cū singulis regib⁹ et ē ibi p̄-
p̄ia lingua Et oēs habitatores hui⁹ insule ydolatre sunt
Ibi enim est oīm aromaturū copia quarū similitudinē nūq̄
vidimus citra mare Nec regio in tm̄ est ad meridiem posi-
ta q̄ de ip̄a polus articus videri nō poterit stella. sc̄ illa que
dicitur vulgariter tramōrana Ego āt marcus fui in sex rē-
gis huius insule. sc̄ in regno serlech bosmā dragoiā lambri
et farsur In alijs autem duobus non fui Primo igitur

dicā de regno serleeb.

De regno serleeb **Capitulū xiiij.**

Occasione sarracenorū negociatorū quorū ad regnū serleeb p̄suiuit multitudo habitatores illius regni qui habitāt in regione maritima acceperunt legē miserabilis machometti. Qui autē in montibus habitant legē non hnt sed bestialiter viuūt. Et primā rem cui⁹ occasum mane habent q̄i surgunt pro deo hnt vel adorant. Dū animalū mūdōz et imundōz et etiā hoīm carnes manducant.

De regno bosman **Capitulū xv.**

Regnū vero bosmā linguā ppriā hz boiēs enī valde bestiales sunt dicūt enī se s̄iectos esse magno kaam. sed ei nō solunt ē buta. Quēq; tñ mittunt iocalia aialū filī nestriū. Vbi sunt vnicornes magni valde qui parē mīōres sūt elephantibus. Vnicornis enī pilū hz bubali pedē autē habet ad similitudinē elephātis caput hz vt aper qd̄ semp habet incuruatū ad terrā. In luto libenter morat̄ et ē aial valde turpe. In fronte medio cornu vnicū habet grossum valde et nigrū linguā spinosā hz spinis magnis et grossis impletā cū lingua bnat et boiēs et aialia maxime ledit. In Regno synee mltē sūt diuersayz manierū q̄rū quedā p̄uile sūt hītes facies hoī sumiles et in ceteris etiā mēbris corp̄is multū hoīb⁹ silant̄ venatores eas capiūt et depilant pilos tñ in obo in barba dimittentes et in locis alijs ad similitudinē hoīs. Post h̄ eas mortuas in formulis ponūt et in sp̄ibus p̄ficiūt ne mercefcāt deīn eas desiccāt et negociatoribz vendūt qui eas p̄ diūsas mundi p̄ces deferūt et faciūt multos credere q̄ sūt boiēs ita p̄ui. In hoc etiā regno mlti inueniūt̄ anstures nigri vt corui gauce optime capiunt.

De regno samara **Capitulū xvi.**

Post regnū bosman inuenit regnū samara in eadē insula in quo regno ego marcus duob⁹ mensibus fui cū socijs imoratus qz tpe nauigationi aptū habere nō potui-
mus Descēdimus enī in terrā et ibi castra lignea cū ppug-
naculis fecim⁹ in quib⁹ maiori pre tps morabamur bestia-
lē illius patrie pplm metuentes qui libentissime pedūt car-
nes buānas In hoc regno nō apparet polus articus qui
vlgariter dicitur transmōrana nec etiā apparent stelle vsc ma-
ioris quas vulgus noiāt currū magnū habitatores regni il-
lius ydolatre sunt et valde in suis moribus bestiales et val-
de siluestres pisces optimi ibi hñt in copia maxima triticū
ibi nō crescit sed de riso panē cōficiunt Alneas nō hñt sed
vinū hoc mō faciūt Sūt ibi arbores multe pue que assiliā-
tur palmis quarū singule ramos quatuor hñt et vt plimū
certo am tpe ramos incidūt et ad singulos ramos ligāt vz
ceos singulos in quibus fluentē arboris huōrem colligūt
sicut colligit aqua vitis In tanta aut copia ille liquor ba-
būdat qz inter diē et noctē replet viceus qui ad ramū est al-
ligatus Postea rurū euacuatos viceos reponunt ad ra-
mos et sic diebus plūnis hoc vindemia durat Deū ad pe-
des arboris aquā effundūt qñ tā arbor guttas emittere de-
sinit et post modicū rurū humor fluere incipit sñ nō tā va-
loris vt prior et hoc liquore p vno vrūtur de quo copiam
hñt magnā et ē valde grati saporis Colore bz albū et rube-
um ad similitudinē vini In hac regione sūt nuces indice
in copia maxima que magne sūt et optime habitatores bu-
ina patrie omnibus indifferēt carnibus vrūt in cibū

De regno dragoyam Capitulū xvij

Regnū vero dragoya vbi colūt ydola regē ppriū hñt
et etiā ppriam linguā Ibi boies sūt valde siluestres
Est ibi pfectio talis qñ quis gūiter infirmat p sanguinei
ei⁹ magos et incātatores ad illū adducūt et interrogāt an ille

valebit liberari Illi autē scōm rīsa demonū sibi scā de illi
us malefencia vel morte rīdent Si dicūt infirmū libera
rī nō posse conuocant illos qui sciūt optime et facillime in
firmos occidere et os infirmī cōcludūt ita vt facilliter abe
litū pōant quo mortuo carnes illius incidūt et coquūt et
gregati in vinū oēs sanguinei eius illas carnes cū medull
omnibus comedūt Picūt enim q si carnes illius putresce
rent puerterent in vernies postea fame morerent Et aīa
defūcti illius ex hoc grauissime penas pateret Vssa in eadē
nismoniū sepeliūt ne possint ab hoīe vel a bestia tangi.
Quā homines regionis illius aliquē capiunt de pībus ali
enis si se pecunia nō pōt redimere ipm occidūt et comedūt

De regno lambri Capitulū xviij.

Hic p̄fate insule regnū dicitur lambri vbi sūt valde
multa aromata Ibi crescunt birci in maxima copia
Postq̄ creuerūt transplantant et tribus ānis in terra di
misiunt postea cū radicibus euellunt et de hijs bircis ego
marcus portavi mecū venecias et ibidē seminari feci s q̄
requirunt calidissimā regionē non poterant nasci Regni
hui⁹ incole ydolatre sunt In hac regione quoddā ē valde
stupendū Sūt ibi hoīes multi qui hnt caudas vt canis lō
gitudinis palme vnus hij hoīes caudati nō sunt in ciuita
tibus sed in montibus habitant. Ibi etiā sunt vnicornes
multi et alia animalia multa valde

De regno farfur Capitulū xix

Ex tū vero illius insule regnū dī farfur vbi nascitur
camphora melior q̄ alibi valeat repiri que eq̄li pōde
re p̄ paulo mutat panē de riso faciūt et tritico caret lacte
habūdāt quo vescūt vt plīmū vinū de arborib⁹ hnt de qui
b⁹ oēm cū in regno samara In hac regione sūt arbores mē
te magne grossitudinis que hnt sūtilissimū corticē sō corti

ce vero farina ē optima valde de q̄ delicata cibaria p̄parant
de quibus ego marcus pluries comedi In alijs duobus
insule regnis nō fui ideo de eis nil aliud recitabo.

De insula necuran Capitulū xx.

Post recessū de insula yana ex pte regni lambri proce-
ditur p mare ad centū et quinquaginta miliaria et in-
veniūt insule due. s. **N**ecuran et angaman **P**opulus autē
insule necuran regē nō habet bestialiter vivit valde. bui⁹
habitatores insule mares et femine inde vadūt et in nulla
pte corporis tegūt **E**t ydolatre sūt **R**emora sūt ibi arborū
sandaloy rubeorū nucū yndie et gariofolarū et habent co-
piam birtiorū et diversarū specierū aromātū

De insula angaman Capitulū xxj.

Hic insula q̄ dicitur angamā que magna ē **Q**ui⁹ pp̄ls ydo-
la venerat et bestialit̄ valde vivit **V**oces eius silves-
tres atq; crudelissimi sūt rīso lacte et carnib⁹ vescūt nullam
carnē abhoināt i cibū. hūanas ei carnes p̄medūt boīes ibi
valde deformes sūt nā caput q̄i caninū hnt et oculos canib⁹
similes **I**bi oīm aromātū copia ē **S**ūt etiā ibi fructus va-
rij et diversi circa marinas ptes s̄cribus iuris valde dissiles

De insula magna seylam Capitulū xxij.

Post recessū ab insula angaman p miliaria mille vsus
garbunū inveniūt insula seylā que vna ē de melioribus
et maioribz insulis mūdi hīs in gyro mille miliaria duo mi-
liaria et xl. **Q**uit nū aliqui maior qz sicut in illis p̄tib⁹ ē fama
cōis gyrū ei⁹ p̄bendebat aliqui mille miliaria et ccccc mi-
liaria **Q**uē⁹ at venicā vehemēs a r̄gione tūsinōtana sic for-
tis in ānis multis in insulā irruit ipetu maximo vt multis ex
marinis mōtibz cadentib⁹ multū ex insulis territorū p̄-
eliret et occuparet maxima loca terre **I**nsula hec regē dī

rissimū hz qui nulli tributari⁹ ē Moies insule ydolatre sūt
 et oēs nūde ābulant mares et femine si quibz verecūda
 opit pāno vno Nullū bladū hnt excepto riso Carnib⁹ ri
 so et lacte viuūt habūdanciā hnt seminū solūmō de quib⁹
 oleū faciūt hnt biricios meliores mūdi qui ibi crescūt Ali
 mī etiā hnt de arborib⁹ de quib⁹ oēm ē sup in regio sama
 ra In hac isula lapides p̄ciosi inueniūt qui dicūt Rubini
 qui i regionib⁹ alijs nō inueniūt vel hnt. Multi enī etiā
 saphiri et topacii et amatiste ibi sunt multiqz alij lapides p̄
 ciosi Rex huius insule habet pulchriorē rubinū qui vñq̄
 fuit visus in hoc mūdo habet enim vni⁹ palme longitudi
 né et ad mensurā grossicici brachij hoīs Est at̄ splēdō⁹
 sup modū omni macula carens adeo vt ignis ardens vide
 atur esse Magn⁹ kaam Sublay nuncios suos direxit ad
 illū rogans vt p̄fatū lapidē illi donaret et ip̄e donaret ei
 valorē vnius ciuitatis Qui rōdit qz lapis ille suoz erat añ
 cessorū nulli cū vñq̄ homini daret Mui⁹ insule hoīes bel
 licosi non sunt sed valde viles Quando autē bella cū aliq
 bus habent de alienis ptibus stipendiarios vocant et spe
 cialiter sarracenos

De regno maabar **Capitulū xxiiij.**

Quia insulā scylā ad miliaria xl inuenit maabar q̄ ma
 ior india nūcupat Nō autē ē insula s̄ terra firmā. In
 hac puincia quiqz reges sūt Pronicia ē nobilissimā et ditis
 sima sup modū In p̄mo hui⁹ puicie rex ē noīē Seudeba
 i quo regno sūt margarite i copia maxiā In mari enī hui⁹
 puicie ē maris brachiū seu sinus int̄ firmā terrā et insulā
 q̄dā vbi nō est aquarū pfūditas vltra decem vel duodeci
 passus et alicubi vltra duos Ibi inueniūt margarite sup
 oēm Mercatores enī diuersi societates adinvice faciunt z
 hnt naues magnas et puas hoīesqz cōducunt qui descen
 dūt ad pfundū aquarū et capiunt cōchilia in quibus sunt

margarite **Q**uā autē hij piscatores sustinere nō pnt ascen-
dunt rursūq; descendūt in mare et sic pagūt tota die **S**ūt
aut in sinu illo maris pisces ita grandes qui occiderēt des-
cendentes in mare sed per negociatores hoc modo illi pi-
culo puidetur cōducunt negociatores magos quosdā qui
dicūtur **A**brayama qui cū incātacionibus suis et arte dy-
abolica cogunt et stupefaciunt pisces illos ita ut neminē
possint ledere **E**t quia huiusmodi piscatio de die et nō de
nocte fit magi illi de die incātaciones faciunt ques sero p
nocte dissolunt **T**iment enim quis furtim sine negotiato-
rū licencia mare descendat et accipiat margaritas **F**ures
aut metuentes in mare ascendere nō attemptant nec aliq;
alius inuenitur qui sciat huiusmodi incantaciones facere
nisi illi abrayama qui a negociatorib; sūt cōducti **N**ec aut
piscatio in mari fit p totū mensem aprilis vsq; ad mediū mē-
sis may et tūc de margaritis illis hētur innumera multitu-
do quas negociatores post modū dissolūt p orbem **N**e-
gociatores aut qui hanc piscacionē faciūt et emunt a rege
de omnibus margaritis solūmō decimā pte solunt **I**n-
cantatoribus aut qui stupefaciunt dant de cinnib; vige-
simā ptem piscatoribus etiā optime puidetur **A** medio
vero may vlteri⁹ nō repiuntur ibidē sed in loco alio qui ab
illo pcc miliaria distat bñtur margarite in mari p totum
mēsem septēbris vsq; ad mediū mensem octobris **T**orus
huius puincie pylus omni tempore nudus incedit pāno
tū vno verecōdia opit **P**er etiā huius regni nudus vadit
vrahj sed ad collū defert torquē aureā saphiris smaragō
et rubina alijs q; preciosissimis lapidibus vndiq; coopra
q; torques est maximi pcijs supra modū **S**imiliter etiā ad
collū eius torca de serico pendet in qua sūt centū et q̄mor
lapides preciosi margarite videlicet grossissime et rubini
Oporet enim eū singulis diebus centū et quatuor ordēs
dicere de mane ad deorū suorum reuerenciā et de sero si

militer totidem. Defert aut rex tria artificia ad singula bac-
chia et ad crura quod omnia sunt lapidibus preciosis cooperta. Alio di-
gitos aut manus defert rex lapides preciosos. Valent aut
vna optima ciuitate preciosi illi lapides quos rex ille super se
perpetue defert de margaritis enim quod capiuntur ibi rex pro se me-
liores et grossiores accipit. insuper rex prefatus cccc. uxores
habet et vni de fratribus suis uxorem abstulit sed ille iram ei
metuens iniuriam dissimulauit.

De regno far et moribus et de ydolatria incolarum eius
Capitulum xxiij.

Habitatores regni far omnes ydolatre sunt multique ex eis
boues adorant dicentes boue esse re scissimam. neque aut
boue occidunt neque carnem eius ob reuerentiam pedunt. Quia aut
moriunt boues ad hypem eorum accipiunt et eo domos suas pu-
gant. Inter hos aut ydolatrias quidam alij sunt alterius secte
qui dicunt gony qui boues non occidunt sed si propria morte
decedunt aut ab alijs occidunt tunc bene comedunt carnes eo-
rum. ferunt in regione illa quod hij sunt de eorum progenie qui occi-
derunt beatum romam apostolum nullus aut ex eis ingredi potest ecclesiam
ubi est corpus eius. Decem enim boues vnum ex illis intro mitte-
re non possent in illam ecclesiam. In hac puincia sunt multi ma-
gi augurij et incantationibus et diuinationibus intendentes.
In hac puincia sunt multa monasteria ydolorum ubi multa
ydola sunt. Multi aut ydolis ad que apostolorum reuerentiam habent
filias suas offerunt. Puellae tamen habitant in domibus patrum. Quia
aut monachi volunt sollempnia festa facere vocant puellas ydo-
lis oblatas quod venientes corneas ante ydola faciunt et catinus mag-
nos sepe aut prefate puellae cibaria secum ferunt et mensam ante
ydolum faciunt et tadium ante eum dimittunt donec magnus princeps
morose possit praedere. Interi aut ante ydolum cantant atque tri-
pudiant et credunt quod tunc deus ille ius carnis pedat. Post hoc
pedunt ad mensam preparata cum magna reuerentia. In his omnibus

de conditionibus et mirabilibus regionis qui redeuntes captiuū quē q̄sierūt reduxerūt et int̄ cetera q̄ de insulis referēbāt dixerūt ap̄ros esse magnos bubali et q̄ ibi erant gyrafe et onagri copia magna et alia aiācia multa quoz ip̄os in nostris regionibus nō habemus

De insula zanzibar Capitulū xli.

Inuenit̄ postea insula zanzibar q̄ in gyro capit duo milia miliaria. **U**bi est rex p̄prius et lingua singularis. **O**ēs etiā insule habitatores ydolatre sunt. **S**ūt etiā corpe grossi sed altitudo corporis grossiciei p̄porzione debita non rīdet. **N**ā si p̄tenderet̄ in altū iuxta qd̄ grossitudo requireret̄ absq̄ dubio viderent̄ esse gygantes fortes tñ sūt valde nā vnus illoz tñ oneris desert̄ quātū sustineri possent quatuor viri de alia regione vnus etiā ex illis p̄ quinq̄ alterius regionis cibū assumit̄ oēs nigri sūt et nudi incedunt sed verenda operiūt capilloz tā densā crispitudinē hñt vt cū aqua vix possint extendi os hñt magnū valde et nars v̄sus frontē sup̄ reclinatas aures grādes et oculos hñt horribiles. **M**ulierēs v̄o eoz sili mō deformes sunt valde os magnū hñtes nars grossas et oculos peminētes man̄ v̄o grossiores hñt in q̄ruplo q̄ hñt aliarum genicū mulieres. **P**opulus hic carnib̄ lacte riso et dactilis vescit̄. **A**lineis carent̄ si pocione p̄ potu cōi optimā faciūt de riso zucchero et dactilis et alijs sp̄ibus mercacōes ibi maxime hñt et sp̄aliē de ambra et dentib̄ elephantiū. **U**bi enī elephātes sunt multi et cete grādia in mari illi in insule capiūt. **M**iri insule illi vel hui⁹ fortes sūt valde et bellicosi et de morte nō curare vidēt̄. **E**quos n̄ hñt si cū elephātib̄ et camelis ad bella p̄cedūt. **F**aciūt aut̄ sup̄ elephantes ligua castra tūte magnitudinis vt sup̄ vnu ex castris stent viri muniti ad prelū xvi vel xx cū lanceis et gladijs et lapidibus pugnant qui in hui⁹mōi castris sūt. **C**astra ut̄ illa sūt asserib̄ coop̄ta. **N**ū igit̄

tur debeant ad bella pcedere pmo elephantes potāt illa
optima pocione quā p se pplius terre bibit vt audaciores
fiant ex huiusmōi potu. In hac insula sūt leones mlti qñ
leomb' aliarū regionū valde dissimiles sūt et ibi leopbi et
leontie in multitudine magna sūt. Similiter et bestie oēs
insule hui' sūt dissimiles bestiis q' hñt in regionibus alijs
Vbi verueces albi caput nigrū hñtes et tales sunt oēs qui
hñt in insula Vbi sūt gyraffe multe collū longū hñtes pās
sibus tribus anteriora vo crura sūt longa posteriora vo sūt
breuia. Capita vō eay sūt pua et color eay vari' alb' rube
us. Nialia quidē māsueta sūt gyraffe pōc et neminē leuūt

De multitudine insularū yndie. Capitulū xliij.

Licet mlti de yndia scripserim nō tñ scripsi nisi de pu
cipalioribus insulis. Ille āt quas obmisi scribere de
scriptis insulis sūt sbiecte. Est āt tanta multitudo insularū
yndie q' viuēs homo nō posset eay pōiciones recitare. Si
cut enim allerūt marinarij et pedote magni regionū illarū
Et sicut habet ex scriptura et nota ppassuū maris yndici
In ipō mari yndie sūt insule numero. **Deccc lxxvij.** oīs
insulas vt aiūt habitatas vlt' pputādo. Descriptis igitur
sūmarie insulis pncipaliorib' et regionib' maiorib' insule
q' pcedūt a puincia moabar vt ad regnū Mesinacoron e
miōis yndie. Qui' sūt a regno. **Symbal** vsq' ad regnū
murfyl

Nūc de regionibus pncipaliorib' yndie seu mediane yndie
differam' q' speciali noie dō. **Balscia. Capitulū xliij.**

Halscia igit est puincia maxima q' in septē regna diui
dit' vbi sunt reges septē quorū vnus qui cētis pmiūz
est xpianus. Alij vō sex i duas diuisi sūt pres. Tres quidē
ex ipia xpiani sūt. Tres vō alij sarraceni. Xpiani b' pñe
signū aureū hñt in frōte i crucis modū qō eis qñ baptizāt

impium. Sarraceni vero huiusmodi signū hnt in frōte vsq; ad nasi meū. Sunt in ipsa puincia indei multi q; cū ignito ferro signati et cautulati sūt in vtraq; maxilla. Rex at maior in vtraq; puincia habitat Sarraceni vō in extrems puincie habitāt vsus puinciā aden. In puincia adē pōcauit beatus thomas apłus vbi multos populos puerit ad xpm. Postmodū se trāstulit ad regnū moabar post multorū conuersionē fuit martirio coronatus vbi etiā corpus suū sanctissimū requiescit sicut superius dcm est. In hac puincia boni milites sūt et probi et in armis strenui valde q; aut cōtinua bella hnt cū soldano de aden et cū nubianis in alijsq; infinitis multis finis cōstitutis.

De quodā epō xpiano quē soldanus aden fecit circūcidī in iniuriā fidei xpiane et regis abascie et de magna vīdīcīa.

Capitulū xliij.

Anno dñi **MCCLXXVIIJ** Rex principalior huius pñcie ahas puincie abascie voluit i ibrim visitare sepulchz dñi i ibū xpi. Cūq; ppositū sue deuocionis baronibus declarasset dissuasū illi ab oībus extitit ne psonaliter illuc iret metuet at ei ne sinistz aliquid ei i via accideret q; erat tñsiturus p terras sarracenoz infidelū. Cōsuluerūt igit vt epm quendā scm regionis illi ad venerabile sepulchru delinaret p quē illuc sue deuocōis dona tñsmitteret qui eorū acquiescēs pñlio cū oblacione solēpni pñtū illuc direxit epm. Cū at rediens p terrā tñsiret regis aden cui ic ole sarraceni sunt et hnt sūne xpianos exolos. Rex aden pñtū cepit epm audiens ipm xpianū esse et nunciū regis abascie puincie. Cūq; epus fuisset regis aspēibus pñtatus pñnat fuit rex epō valde durissime nisi abnegaret xpī nomē et legē suscipiet machometti. Epus vō constanti aio in fide dñi pñuerans voce se sponte obtulit moriturū anq; a xpī fide et caritate deficeret. Tūc soldanus aden ipm circūcidī

mādanit in despectu fidei xpiane ⁊ sui regis abascie qui xpi
amis erat Dimissus igit ep̄s circūcisus puenit ad regem a
bascie Tūc rex cū audisset q̄ circa ip̄m gesta fuerant in ira
p̄bigna cōmor⁹ exercitū magno cōgregato peditū et equi
tū et elephanti cū castris p̄tra terras regis aden mouit ex
ercitū Soldanus vō aden reges duos secū hīs occurrit il
li cū exercitū m̄gno p̄miserūt at ad inuicē plū et occisis mī
tis de exercitū regis aden Rex abascie victor extitit ⁊ rur
sum ad regis aden interiora puenit ac p̄cessit Sarraceni
āt in tribus locis illis volentes obsistere ne t̄nsiret semp fu
erūt debellati ab exercitū regis abascie Moratus ē vero
rex abascie in terris regis aden post victorias mense vno
p̄tinue deuastās regionē Post hoc cū honore magno ad
ppria redijt in unitate sceleris regis aden optime v̄dicata.

De diuinitate bestiarū regis puincie abascie **Capitū xlv.**
Abscie populus carib⁹ lacte et riso vescit et viuit
Holeo de sofina multe citates ibi sūt et op̄da multa Vbi
sūt mercacōes maxime buchiran⁹ optim⁹ et bōbacini pā
ni in copia maxima ibi sūt. Elephantes multi sūt ibi licet
non vescāt s̄ illi de alijs p̄ibus yndie deferūtur Vbi nas
cūt gyraffe multe leones leop̄di et alia aīalia multa valde
disimilia t̄n nris Vbi sūt onagri multi et aues diuersarū
sp̄ez quas in regionib⁹ nris nō bēm⁹ Vbi sūt galline pul
cherrime Vbi sūt struiones grandes vt azini papagalli si
ne ep̄machi multi et pulchri sūt ibi et diuersarū manerie
rū symee Catti pauli et catti manones qui būanas oīno ef
figies habere videntur.

De puincia aden **Capitū xlvj.**
Aden puincia regē bz quē soldanū vocāt. Incole p
uicie hui⁹ oēs sarraceni sūt et xpianos sup̄ modū hnt
exosos Vbi sūt citates multe ⁊ castra multa Vbi ē portus

optimus ad quē multe naues de yndia pfluūt aromata de
ferentes et negociatores qui emūt aromata vt in alexādrīā
ea deferant et p dictas septē sup fluuiū deducūt postmodū
sup camelū ponūt et p xxx dietas cū camelis vabūt donec
ad fluuiū alexandrie veniāt ibi ea rursū in naues alias tñs-
ferētes vsq ad alexandriā deducūt. Nec via faciliōr et bre-
uiōr ē q negociatores facere possūt qui maracōes et arō-
mata de yndia ad alexandriā deferūt p eandē cui viā equi
a marcatoribus deducūt in yndiā. Rex at aden fructus tā
magnos pcepit de mercacōib⁹ q p suū ducunt territorii q
ob puentus innumeros ipse vnus de dicionib⁹ regib⁹ ē qui
in mūdo sūt. Qñ soldanus babilonie obsedit achon et ex
pugnabat eā. Anno dñi **M**cc lxx. soldanus de adē misit
in auxiliū eius equitū xxx milia et cccc milia camelorū hoc
autem nō idō fecit q soldanū babilonie sic diligeret s solū
quia amarissimo odio oderat xpianos vltra portū regni a
den ad miliaria xl est ciuitas vna maxima nomine **A**scyer
in eadē puincia q sita est ad septētrionalē plagā regni mul-
tas sub se ciuitates habens et castra multa et est subiecta
dominio regis aden. Juxta hāc ciuitatē portus optimus
est. **D**ēs hui⁹ patrie intule incole sūt sarraceni. de hoc por-
tu tam innumera multitudo equoz a negociatoribus de-
fertur in yndiā vt de multitudine ipa vix narrantibus cre-
di posset. In hac prouincia est copia magna thuris albi et
optimi qd de pnis arboribus q similes sunt abietibus gut-
tari fluit. Incole enim huius regionis crebris incisionib⁹
pforant et incidūt cortices arboris et de incisionibus illis
profluunt extra corticē gutte thuris. Similiter etiā absq
huiusmōi incisionibus multū de huiusmōi liquore fluit ex
cis ppter calozē maximū regionis illius et postmodū iou-
rescit. Sunt etiā palme multe que dactilos optimos faci-
unt et copiose. Nullū bladū ibi nascitur pter risum et de il-
lo modicū ibi crescit. Oportet autē vt illuc blada de regio-

nibus alijs deferantur **P**isces habentur hic in copia magna et optimi quos vulgariter tūmī vocamus vineis caret sed vinū optimū de dactylis riso et sucharo faciūt **I**n hac regione sūt verueces statura pui qui neq; aures habent oī no nec formā aliquā loco auriū sed vbi cetera animalia aures hnt ibi habent duo cornua puula **A**īalia regionis illi⁹ .i. equi boues aues atq; cameli ad esū pisciū assucta sunt et ille est cōis et cotidianus cibus eorū **N**am quia terra illa pre calore est arida supra modū **V**deo herbas nō germinat neq; blada ppter qđ pisces animalib⁹ in cibū exhibēt **T**ribus autē anni mensibus sit ibi captura pisciū mirabil⁹ .i. marcio aprilī et maio ita qđ stupor maximus sit de tam ī extimabili pisciū captūrā hos pisces siccant et fuant p totū annū animalib⁹ prebent. **S**imiliter etiā aīalia p̄fata illius regionis pisces recentes etiā et siccōs cōedūt qđ ad siccōs magis assucta sunt faciunt at incole huius regionis panes bis coctos de piscibus sup̄dictis **N**am pisces magnos minutati pterunt et minuta illa fragmēta p̄p̄gāt et cōglutinant et p̄miscēt simul sicut et de farina fit qđ panis de bladi pasta conficitur post hoc panes illos ad solē desiccāt qui deinde p totū annū optime cōseruantur

De regione quādā vbi tartari habitant in aquilonari plaga **C**apitulū xlvij

Germinatis hijs qđ de yndia et quibusdā et biopie regionib⁹ narare disposui **N**ūc autem anq̄ huic libro finem imponā ad regiones quasdā optimas qđ sūt in extremis p̄ribus aquilonis de quibus suo loco in sup̄ioribus libris p̄ribus narrare obmiserā grā breuitatis redecamus.

In regionibus quibusdā in aquilonariibus iminis p̄stitutis ultra polū articū multi tartari habitant regē hntes qui est de p̄genie regis tartarorum qui quidē tartari ritus et mores seruāt antiquorū p̄decessorū suorū qui veri et recti

tartari sūt Dēs vero ydolatre sūt et de ī vnū colūt quē Re-
zangaym vocāt quē putāt tre et oīm que pducūt ex ea brē
dñū et iō vocāt eū deū tre hūc dō falso simulacrū et yma-
gines de filtro faciūt put de alijs tartariis ī supiorib⁹ dñm
est **P**opulus hic neq; ī castris aut opib⁹ neq; ī citatib⁹
bitat s; ī mōtib⁹ et capestrib⁹ regionis illius Sūt at hī
tartari ī multitudine maxima et nulla penit⁹ blada hnt s;
carnibus et lacte vescūt In pace maxima viuūt q; rex eo-
rū cui oēs obediūt eos ī pace pseruat. **A**melox equorū
bonū omīū et aliorū aialīū diuersorū hnt multitudine copiosā
Ibi sūt vrsi albi et nigri totalit⁹ valde magne longitudinis
vt plimū xx palmoz Ibi sūt vulpes nigre et magne valde
Ibi sūt onagri ī multitudine magna Ibi sūt ecia aialia p-
ua q; dñt rōdes q; pellē hnt delicatissimā vltra modū. hec
pelles cebelline vocāt de quib⁹ dñm est sup ī scdo libro ca-
xx. Sūt ecia ibi varij ī copia maxima quorū pelles delica-
te sūt valde Ibi ecia sūt aialia m̄gna valde iuxta gen⁹ suū
que dñt ratti pharaonis de quib⁹ capiūt tpe estatis ī tāta
copia vt vix īpo tpe carnib⁹ alijs vtāt ī cibū Ibi ē ecia co-
pia m̄gna oīm siluestriū aialīū q; regio illa siluestris ē valde

De regione alia ad quā ppter lutū et glacies difficilis est
transitus siue accessus **C**apitulū xlvij.

In regionib⁹ terre p̄fate s; dñio regis p̄fati vel meō
ratiē regio alia mōtuosa ī q; bitāt hoīes qui capiūt
aialia pua q; pelles hnt delicatas valde vt sūt rōdes de qui-
b⁹ sup dñc. **A**lmellini berculini varij vīpes nigri et alia
buiusmōi de quib⁹ oib⁹ dñm est sup Ibi sūt ī multitudine
innumera hoīes at qui ī montib⁹ supocis bitant ita ca īgeni-
ose et artificiose capere sciūt vt pauca sint q; possint euade-
re man⁹ eoz **Q**ui at bones et azini seu q̄cuq; alia pōdero-
sa ad loca illa accedere neqūt eo q; illa regio h; ī planicie
lacunas et fōtes et p̄p̄ frigiditate nimia regionis oī t̄p̄e

in lacunis glacies ita vt inde nanes transire non possent nec e-
tate soliditatis illa glacies vt currus quis aut animalia contra sus-
tinere valeat tota illa planities extra lacunas propter aquas
quod ex multitudine fontium distendunt sic lutosae vt nec transit
ibi pateat nec curribus nec animalibus poterit. Proteritur
autem regio hec per dietas tredecim. Quia igitur ibi est tanta periculis
pellium copia de quibus lucra maxima sunt homines regionis illius
talem inveniunt remedium vt negotiatores illarum pecuniarum ad ipsas
possint accessum habere. In capite cuiuslibet illarum trium dietarum
huius vt deum est. preteritur regio est viculus unus plures con-
tens domos in quibus habitant viri qui deducunt et recipiunt
mercatores et in quolibet vico suant canes magni vt asini
circa quadraginta. Hi autem canes assueti et docti sunt trahere
trabas que vulgariter dicuntur in ytaliam tragye. Est autem traba
tragula vehiculum sine rotis quo apud nos motum habitatores
videntur. Ad unam autem trabam sex canes ligantur ordine congruo. Tra-
gula autem supponuntur pelles vestorum super quos duo sedent in nego-
ciatione qui per pelles vadit et auriga qui canes dirigit et qui
via optime novit. Quia igitur illud vehiculum est de ligno levi
sumo et sibi est planum et pollinum et canes fortes sunt et ad hoc
motum officium assueti nec magna onera vehiculo imponunt. Ca-
nes illi per lutum illud facilius trahunt nec in lutum multum figitur tra-
gula in hoc tractu. Cum autem perveniunt ad vicum alium qui est in fine die-
te tunc negotiator accipit ductorem alium per secundam dietam quam canes
illum laborem per dietas trias sustinere non possent. Auriga igitur per
motum cum suis canibus ad propriam regreditur mansionem et negotiator
ille in quolibet dieta mutat canes vehiculum et ductorem. Sic igitur
ad motus accedit pelles emens et super eam motum per planities ad
propria remeant de hoc motum pelles in regionibus illis sunt
et maxima.

De regione tenebrarum. Capitulum xlix.

In finibus partibus tartarorum regni immediate superius men-
tati regio alia est in extremis habitacionibus septentrionalis

aues oēs nris auib⁹ sūt dūsimiles valde p̄t qualais ille ei
nostriis sūt similes **I**bi sūt autures nigri vt corui nris ma
iores qui aues optime capiūt **I**bi sūt vesptilionēs grādes
vt autures

De ciuitate vbi corpus beati thome quiescit et de miracu
lis que ibi fiunt ob merita ipsius **C**apitulu^m xxvij.

In puincia moabar in maiori yndia est corpus beati
thome apli qui in ipsa puincia martiriū p̄ dño suscep
pit **E**st autē corpus illud infra terrā in ciuitate pua in qua
pauci cōueniunt mercatores p̄ eo q̄ nō est in loco p̄ nego
ciacionib⁹ apto **I**bi sūt multi xpiani multi etiā sarraceni
qui de regionibus illis frequerāt apli lumina et valde ip̄s
aplin venerant dicūt e. nīm ipm fuisse magnū p̄phetā & vo
cant amariā. i. hoīem scīm xpiani at̄ qui corpus ap̄i visitāt
de terra vbi beatus thomas aplus occisus fuit q̄ rubea est
secū reuerentē deferunt **S**epe enī cū ipsa miracula multa
faciūt ip̄s distēparā in aqua aut in alio liquore quicūq;
infirmi bibūt et ex hoc multa a diuersis et magnis infirmi
tatibus liberant **A**nno dñi **M**cc lxxxvij princeps mag
nus quidā terre illius collegit messis tpe de riso copīā m̄g
nā et cū domos ad reponendū ipm non haberet ad suū bñ
placitū aptas oēs domos beati apli thome occupauit **I**bi
risū suū recondens inuitis custodibus loci qui cū bñmilitē
deprecabant ne pegrinoꝝ receptacula occuparet qui beati
thome apli lumina coridie visitabant. **N**octe at̄ ei beatus
thomas apls apparuit tenens in manu fusciniā ferream
quā sup̄ guttur dormiētis apponens ait nisi domos meas
q̄s iūriose tua temeritas occupauit statim euacues op̄s te
mala morte p̄ire **E**ngilās ille statū qd̄ ei apls in visu iusse
rat impleuit xpiani at̄ deo et brō thome aplo grās egerūt de
visitatione apli p̄fortari **V**ile publice retulit visionē omni
bas **M**ulta alia miracula fiūt ibi creberrime ad inuocaci
onē beati thome apli in honore fidei xpiane

De ydolatria paganorū regni illius **Capitulū xxviij**
In puincia moabar oēs habitatores loci illius viri &
mulieres nigri sūt. Nō tñ sic oīno nascūtūr farte sup
addūt sibi nigredinē magnā ppter decore vngūt enim oēs
puulos ter in ebdomada oleo de losina & ex hoc efficiūtūr
nigerrimi valde. Cū autē pulchriorē reputant qui nigrior
fuerit ydolatre qui inter eos sūt deorū suoz ymagines ni
gerrimas faciūt dicentes deos nigros esse et oēs scōs. Dy
abolū at pingūt albū dicentes dyabolos albos esse. Cū at
bij qui bonē adorant ad bella pcedūt quilibet secū defert
de pilo bonis siluestris. Dilectos pilos bonis ligāt ad suo
rū equoz crines et pedites ad capillos ppios vel ad cru
ra. Rediūt enim bonē siluestre esse tante virtutis et sanc
titatis q̄ quicūq; super se de pilis eius habuerit i omni pe
riculo tutus erit. Qd̄ hanc igitur causam pili siluestriū boni
magni sunt precij apud eos

De regno murfili et qualiter adamantes inueniūtūr ibi
Capitulū xxix
Altra regnū moabar cūdo p ventū q̄ dō tramōtana p
miliaria mille inuenit regnū murfili qd̄ nemini t̄butū
rū est habitatores ei⁹ carne & lacte vescūt et riso ydolatre
sūt. In quibusdā hui⁹ regni mōtib⁹ inueniūt p̄ciosi lapī
des adamātes. Post plumas enī vadūt boīes ad riuos p
quos aqua dñdit de mōtib⁹ et deficiente in riuulis aqua
inter arenas rimāt & multos inueniūt adamātes. Similit̄
eciā in estate in estu maximo hñt hoc mō mōtes illos m̄g
nos ascendūt nō sine maxima pena ppter estū maximū q̄
ibi ē. Est eciā piculosū valde illuc ascendere ppter magnos
sp̄tes quoz ibi est maxima multitudo. Vbi sūt iuxta mō
tes et valles quedā vt vidiq; i meallibus rupibus circūclu
se q̄ illuc accessus nō pōt esse p hoīes. In vallibus istis vñ
illis sūt multi lapides adamātes. In mōtib⁹ vñ illis mltē

aquile albe sūt que morant̃ ibidē q̃ resciūt sp̃entib⁹ illis p̃
dictis. **S**ij ergo qui volūt adamantes habere de vallibus
multa de rupib⁹ carniū frustra in vallib⁹ p̃ciūt q̃ vī plimū
sup̃ adamātes cadūt aquile aut̃ videntes in vallib⁹ carnes
descendūt ad eas et aut̃ eas ibi cōedunt aut̃ ad rupes dese
runt cōedendas. **Q**ui aut̃ obseruant aquilas si vident eas
ad mōtes ascendere currūt illuc si locus adiri pōt et expul
sis aquilis carnes accipiūt in quibus sepe inveniūt adamā
tes qui carniibus adheserūt. **S**i vero aquile ī valle carnes
comedunt vadūt boīca postmodū ad locū vbi aquile dor
miūt de nocte et q̃ cōedendo carnes deglutire solent ada
mātes carniib⁹ adherētes inveniūt eos in stercozib⁹ aquila
rū et hoc mō inveniūt adamātes in montib⁹ illis ī copia
magna. **A**lii aut̃ alibi ī vniuerso mundo inueniri non pōt
Reges et barones regionis illius adamātes pulchriores
et meliores p̃ se emūt ceteri vero p̃ orbē a negociatoribus
diffundūt. **I**n hac regione sit burchiramis s̃tilior et pul
chrior qui est ī mūdo. **I**n hac puincia sūt maiores arietes
qui ī mūdo sunt. **A**ctualiū oīm est ibi copia maxima.

De regno iach. Capitulu xxx

Rursū descendit a puincia moabar a loco vbi est cor
pus beati ihome apostoli p̃ ventū occidentale inueni
tur puincia q̃ dicitur iach vbi habitāt abrahamī qui sup̃
mendaciū horrent p̃ nulla enim re mendacium loq̃rentur
Sunt etiā casti valde. **N**ā vnusquisq̃ eorū p̃pria vxore p̃
tentat. **A**liena enim rape vel furari oīno timent et cauent.
Vino et carniibus nō vtiūt nullū aīal occidūt ydolatre sūt
et auguriū sectant̃. **N**ā aut̃ volūt rem emere prius ymbriā
p̃pria ī sole cōsiderant et scdm̃ sui erroris regulā ī illa ne
gociacione p̃cedunt. **I**n cibo parci sunt valde et magnas
abstīnēcias faciūt. **S**ani sūt sup̃ modū. **S**epe enī vtiūt her
ba quadā ī cibū q̃ miramodo ad digestiōē cōfert. **N**ūq̃

flent botomia sanguine minuit. Sūt inter eos religiosi qui
dā in regione illa ydolatre qui p reuerencia ydolorū vtiā
aspirinā ducunt. Quid totaliter vadūt nec se in aliqua pre
corporante, ūt dicentes se enudare nō erubescere quia ca
rent omni peccō. Nonē adorant. Et quilibet ipoz bonicu
lū vni cupreū fronte alligatū defert et oēs se vngunt cū re
uerencia maxima vunctione quodā facta de pulueribus os
sū bonia scutellis vel incitorijs nō vnt dū comedūt si oēs
suos cibos in arenia si folia ponūt q sūt de pomis que dī
cūt de pado yso aut sup magna folia sicca. Sup viridia folia
non manducāt nec etiā virides fruct⁹ aut herbas virides
vel radices virides nō comedūt quia oīa bulusmōi viridia
dicūt aiata esse iō ea cōedere nolūt timentes grande peccū
mittere i occisione ipoz. Neq; enim ea dē de causa aliqđ
animal magnū vel puū psumūt occidere nullo mō contra
suam legē peccā mittūt supra nudā terrā dormiunt et com
burunt corpora mortuorū.

De reyno Coylū Capitulū xxxj

PEr plagā aliā dū discedit a regno moabar vsus gar
binū ad miliaria. cccc. iuenit. Coylū vbi sunt xpiani
militi et iudei atq; ydolatre. Vbi ē lingua ppa et Rex Coy
lū nulli tributarius ē. In B regno crescūt birci grādes vt li
moni valde boni. Piper ibiē in copia maxiā. Nā nemora
et cāpestria plena sūt piperis. Arbuscula tū ex q piper na
cit domestica ē. Colligit piper tū in Junio et iulio. Ibi ē
endiē q tractorca vtūt i maxiā copia q fit de herba et ber
bā illā colligūt in vasis magnis quā in aq; ponūt et sic tam
dū dimittūt donec herba optime merceat. Post hec ipāz
ponūt ad solem qui in regione illa feruentissime calefcit et
pre calore maximo bulit herba et coagulat in vniū. Post
modū materiā illā in minucias diuidunt et sic defertur ad
nos. In regione illa penosum est viuere ppter nimīū calo

re qui est ibi Si eni om̃i ibi in flumine ponit̃ in mora mo-
dica optime coquit̃ Ad hanc regionē ppter mercaciones
multi negociatores pfluunt de diūsis nacōib⁹ ppter lucz
maximū qđ ibi ē In hac puincia aialia multa sūt cunctis
aliarū regionū aiantibus dissilia Ibi eni sūt leones nigri
totaliter absqz omni colore Ibi sunt papagalli seu epyma
cibi albi absqz oī colore vt nix pedes tñ rubeos hñt ⁊ rostr⁹
Sūt etiā ibi papagalli diuersarū manerierū pulchriorēs
illis qui citra mare deferūt ad nos Ibi sūt galline nris o-
m̃ino dissimiles Oia h̃z regio illa dissimilia regionib⁹ alijs
aues bestias et aromata et hoc ē qz calida est supra modū
bladū nullū hñt excepto riso vinū de zuccharo faciūt de vic-
tualibus ceteris est ibi maxima copia Astrologi ⁊ medici
sunt ibi multi Quoi oēs ābulāt mares et semine et oēs m̃-
gri sūt verenda tñ pulchro pāno tegunt et operiūt Oēs m̃-
cōiter luxuriosi sunt Con sanguinei terci⁹ gradus vxores
accipiunt et hoc p totā yndiā obseruatur

De puincia Comari Capitulū xxxij

Comari regio est yndie vbi videri nō pōt polus artic⁹
et stella q̃ dicit̃ tramontana nā ab insula yana vsqz ad
locū istum videri oīno non potest Si quis aut̃ intrat mare
iuxta comari p triginta miliaria inde videbit polū predic-
tum et videtur esse supra mare ad vnus cubiti mensuram
Ista regio est valde siluestris et habet animalia multa et
multū alijs dissimilia et speciali⁹ symeas sunt ibi symee mī-
te habentes effigiem hominū Ibi sunt cati qui dicuntur
pauli valde diuersi ab alijs Ibi sunt leones leoncie et leo-
pari in copia magna.

De regno hely Capitulū xxiij.

Post recessū a comari vsus occidentalē plagā p milia
ria.ccc. iuenit̃ regnū hely qđ h̃z regē pprū et pprū

ydeoma Incole illi⁹ regionis simulachra venerant Rex
ditissimus est babe⁹ magnos thesauros potens aut nō est
in multitudine aut fortitudine gentis Regio tñ adeo sord
est qđ ab hostibus non poterit inuadi In hac regione est
pipis zinziberis et alioz nobiliū aromatum copia magna
Sinaus aliqua transitū faciens inde p vitāda tempesta
te maris vel quacūq; alia causa diuertit ab aliquē huius p
uincie portū si casualit et nō intencione pura declinat ad il
los viri patrie illius quicquid repitur in nauī accipiūt vio
lenter et dicūt vos volebatis ad aliam puinciā vel patriā
cū marcacionib⁹ vestris ire sed deus noster et fortuna irā
que optima est vos imitos direxit ad nos ideo a vobis ac
cipimus qđ domiū⁹ noster et fortuna nostra miserunt no
bis. Hoc malū in tota puincia fit. In hac regione multi
sunt leones et agrestes

De regno melibar **Capitulū xxxiiij**

Post hoc puenit ad regnū meliber qđ est in yndia ma
iori ad occidentalē plagā et habet regē pprū z ydeo
ma pprū Nulliq; alteri tributarius ē rex populus regni
adorat simulachra. In hoc regno videt polus arcticus. i.
tramōtana et videt esse supra mare p duo brachia In B
regno et similiter in regno gezurab qđ est iuxta cū sunt pi
rate multi valde Singulis autem annis de duobus prefa
tis regnīs ingrediūt in mare naues piratarū vltra centū z
oēs naues mercatorū trāseunciū capiūt z predant ducunt
in mare secū vxores et filios magnos et puos z tota estate
in mari sūt faciūt at i mari marinas scalas ne naues trāseū
ciū eoz naues possint effugere. Scale vero hoc mō fiūt p
transuersū illius maris regionis naues pirataz elongatur
ab alia p miliaria quiq; ita q; viginti naues centū miliaria
de maris spacio capiūt. Bū aut pirate vnius naus videt
naue transeuntē cū igne z fumo alijs socijs collateralibus

anunciant et illi similiter alijs collateralibus faciunt et sic concurrunt quot necessarii sunt et depredant cuncta que regnant in aquis atque in hunc modum nullus eorum manus potest evadere bonis minores quos capiunt in personis non levi sunt et naues et cuncta eorum bona capientes ipsos vacuos in littore ponunt dicentes Grece et rursus procurate ditari forsitan cum alijs rebus per nos transiunt facietis et que de nouo lucrati fueritis iterum deferetis ad nos. In hac regione est mirabilis abundantia pipis zinziberis et cucurbitarum nucum yndie. Vbi fit optimus et pulcherrimus buchiranus ultra modum. De civitatibus horum regionum non scribo quia liber noster nimis preloberet in longum.

De regio gozurath

Capitulum xxxv

Hunc regnum vicinum regio meliber ubi gozurath ibi est rex proprius et proprium ydeonia. Est autem B ad plagam occidentalem de maiori yndia. In hoc regio apparet solus arcticus super mare ad altitudinem sex brachiorum. In B regio sunt pirate maiores qui in mundo sunt. Quia non ipsi in mari capiunt mercatores dant eis bibere tamarebos cum aqua maris propter quod mercatores fluxum ventris patiuntur. Continuo hoc autem ideo faciunt quia mercatores videntes piratas a longe venientes persueverunt lapides preciosos et margaritas deglutire propter hoc igitur modum pirate habent omnia et nichil omnino possunt abscondere. In hac regione est copia eudici pipis et zinziberis. Sunt etiam ibi arbores de quibus bōbaciū in copia magna colligunt. Arbor tamen quod producit bōbaciū ascendit in altum coarctat ad altitudinem sex passuum et annis xx fructificat post xx annos nichil. Bōbaciū autem quod in arbore producit usque ad xij annos valet pro tela quia xij vero annis super valet pro cultris vel dypterydibus aut pro simili ope. In B regio copia maxima est optimi corij quod ibi nobilissime perficit et parat.

De regnis chane cambaeth et semenaeth et resimacoron

Capitulum xxxvi

Post hoc puenit p mare cbana cambacch semenach et
refinacorou ad occidentalē plagā que p dca noia sunt
regnoz in quib⁹ marcacōes sūt maxime vniq⁹q⁹z enī reg
norū regē habet. ppriū et ppriū ydeoma et sūt in yndia ma
iori nō sunt ibi alia q̄ in nrō libro indicaueri describenda.
De maiori etiā yndia nō scripsi nisi de trīs et regnis q̄ ma
ri adiacent vel de insulis quibusdā q̄ in illo mari sūt labori
osū esset valde et adderet libro nostro plixitas nimia

De duabus insulis in quarū vna habitant viri sine mulie
ribus In alia femine sine viris **Capitulū xxxvij.**

Quia regnū refinacorou ad quinquaginta miliaria in
alto mari vsus meridiē sūt due insule ad xxx miliaria
sibi vicine In vna morant viri sine mulieribus et vocat i
lingua eoz insula masculina. In alia vero sūt femine sine
viris et vocat isula feminea. Viri qui has insulas inhabitāt
vniū sunt adinuicē et sūt xpiani. Mulieres nūq̄ vadūt ad i
sulas viroz. Viri autē vadunt ad insulas feminarū et cum
eis cōmuniis tribus mensibus imorant. Habitat autē quili
bet i domo sua cū vxore ppria. Postmodū ad masculinā
insulā reuertit vbi alio amitte manet p̄tinue. Mulieres
filios masculos secū tenent vsq³ ad xiiij. annū postea mittū
tur ad p̄ces. Mulieres filios nutriunt et quorūdā fructuū
sue insule curā hnt. Viri at sibi et filiis et vxorib⁹ de victu
p̄uident. Piscatores optimi sūt et pisces capiūt infinitos
quos receptos et siccos negociatorib⁹ vendūt et lucra m̄g
na de hijs piscib⁹ faciūt et p se magnā copā hnt lacte car
nib⁹ piscib⁹ et riso vescūt. In B mariē ambri copia m̄gna
et ibi cete multa et grādia capiūt. Viri insule illius regem
non hnt sed Ep̄m suū p dñō recognoscūt. Sunt aut sub
iecti ep̄o de scoyran et hnt ppriū ydeoma.

De insula Scoyran **Capitulū xxxviij.**

Infula aut Scoyran inuenit ad meridiē post milia-
ria quinquaginta post recessū a duabus insulis supra
dictis. **H**abitatores insule xpiani sūt et archiep̄m hñt. **I**n
hac insula est copia magna ambri et sūt ibi de bōbacio op-
tini panni et puleberrimi. **P**ercaciones ibi sūt multe et
specialiter pisciū. **C**arnib⁹ piscibus lacte et riso vescūt. **H**a-
bitatores insule bladū nō hñt aliud p̄ter risū. **Q**uē modū am-
bulant. **N**ō hanc insulā multi pirate deserūt ea q̄ p̄dant in
mari et ibi oīa vendunt. **I**lli at libent̄ ea emūt q̄ sūt ydola
tris et sarracenis ablata et nō xpianis. **I**n hac insula mul-
ti mercatores sūt inter xpianos illos. **S**i nāis aliqua ab i-
sula Scoyran descendet quā incātores reuocare vel-
lent q̄ntūq̄ pleno velo nāis cū p̄sp̄ero vento currat faci-
at arte dyabolica cū incātacionib⁹ suis optimū ventū nāis
insurgere ita q̄ oportet eā nāicē redire retrorsū.

De insula mādaygaster. Capitulū xxxix.

Quā mīliaria mille inuenit insula mādaygaster q̄ ē de ma-
ioribus et vicioribus insulis mūdi. **C**ōtinet at ābimis eius
in gyro mīliaria q̄tuor mīlia. **H**abitatores insule sarraceni
sūt hñtes legē miserabilis machometti. **R**egē nō hñt s̄ q̄tu-
or senioribus totū insule regnū est p̄missū. **I**n hac insula
plures elephantes sūt q̄ repiūtur in alia regione terrarū.
In vniuerso etiā mūdo nō est tanta negociacio dencū ele-
phancū sicut ē ibi et in insula zanzibar. **I**n hac insula nō cō-
medūt carnes alieni nisi cameloz q̄ inuenerūt eas esse p̄ce-
teris carnib⁹ saniores. **E**st enī ibi cameloz tāta innumera-
bilis multitudo q̄ videt̄ incredibile p̄ stupore iaudite mī-
tirudinis nisi p̄prio cernāt inuitu. **I**n hac insula sūt etiā mī-
ta nismora sandaloz rubroz de quib⁹ ibi sūt arbores mag-
ne de quibus negociacōnes magne sūt. **S**ibi est ambri co-
pia maxima q̄ in mari tayroeglie et cete grādia sepe capi-

untur ex quibus ambri colligunt. Vbi sunt leopardi et leoncie
et leones magni valde. Sunt ibi cerui damule et capre in in-
timidine magna et venaciones marine bestiarum et volucrum.
Aues autem regionis illius inris auium distiles sunt valde. Sunt
etiam ibi aues multarum specierum quas oino in inris regionibus non
habemus. Ad hanc insulam propter mercatorem veniunt naues
multe. Ad alias vero insulas ultra ad meridiem pauciores con-
cursus navium nisi ad insulam zanzibar propter cursum velocissimum
aque maris. Naues enim velociter currunt illuc si cum difficulta-
te nimia revertuntur. Eadem enim navis que de regno moabar ad
hanc insulam madaigastar venit in xx diebus vix de mada-
gastar potest in tribus mensibus redire in moabar eo quod maris
illius rebeimens cursus semper currit ad meridiem et nunquam ad
ptem aliam retrosum avertitur fluxus ille.

De auiibus maximis que dunt. Buch. Capitulū xl.

In insulis illis ad quas naues iurissime vadunt ut dixi pro-
pter velocissimum cursum appertinet anno tempore una species avium
mirabilis que dicitur Buch. Assimilatur autem aquile in effigie corporis si-
milis magnitudinis sunt. Asserunt qui vident eas quod penae ale v-
nius xij passus in longitudine habent grossities autem pennarum et cor-
poris aialia secundum proportionem debitam ratione penarum longitudini
congruet. Est autem avis illa ratione fortitudinis et virtutis quod una
ex his modis auium absque alterius auxilio avis capit elephantem
et in altum aerem eleuaret ibi dimittit ut cadat et confrigat. Post
modum super eius cadaver descendit et deuorat carnes eius. Ego autem
marcus quando hec audivi primo narrari putavi quod aves ille et autem
griffones de quibus fertur quod partem avium et partem bestiarum similitudi-
nem habeant. Sed hi qui aves illas viderunt constantissime asserere
bant quod non habent in parte aliquam bestie similitudinem sed duos solummodo pe-
des habent ut aves. Magi kaâ rex Kublay ad insulas illas
nuncios misit ut quendam eius nuncium qui ibi captus erat faceret
relaxari. Insuper illis ipse misit ut ei referre scirent in suo itinere.

plage q̄ obscuritas nūcupat̄ p eo q̄ sole ibi nō apparēte p
maiori āni tpe ibi tūbrofus est ac i crepusculi modū Sūt
āt hoīes illi⁹ regionis pulchri magni & corpulenti s̄ sūt pal
lidi valde. Regē n̄ hnt neq; pncipē cui⁹ sūt dicioni s̄bicti
s̄ incultoz mozu hoīes sūt bestialit̄ viuent̄ Tartari vō q̄
b⁹ mōi hoīb⁹ sūt affines sepe r̄gionē illā inuadūt & ipoz aia
lia et bona diripiūt mltasq; ipis iserūt dāpna. Q; vō ppē
aeris caliginē ad p̄ba postmodū redire n̄ scirēt eq̄s pullos
hntes equitat̄ carūq; pullos faciūt i introitu r̄gionis a cul
todib⁹ detineri Aug; capta i t̄bris p̄ba ad regionē lucis
voluerint igredi equab⁹ suis frena relaxātes ipas libere q̄
volūt ire pmittūt. Equē āt ibyātes ad filios loca vbi eos
dimiserāt reperūt sellores suos quo r̄dire nō nouerāt i ou
cetes h⁹ icole capiūt i copia magna et melinos varios ber
culinos et alia b⁹ mōi aialia hntes pelles delicatas deferūt
q; pelles ad lucis t̄ras finitimas vbi de eis faciūt luc̄ m̄gna

De puincia Ruthenoz Capitulū I.

Ruthenoz vō puincia maxima ad polū articū sita est
b⁹ terre ppli xpiani sūt & suāt in ecclesiasticis officijs
ritu grecorū Q̄s sūt albi et pulchri valde flauos capillos
hntes Tributarij sūt regis tartaroz cui⁹ ad orientālē pla
gā affines sūt de pellib⁹ ermellinoz sabellinoz vulpiū et
berculinoz et variorū copia maxima ibi ē Multi sūt argē
ti minere Est āt r̄gio frigida sup̄ modū et vsq; ad mare oc
ceanū ptendit In mari illo intule q̄dā sūt in quib⁹ nascū
tur et capiūt girtalchi et herodij seu falcones peregrini in
copia magna qui postmodū ad regiones diuersas et pui
cias deferūtur.

Explicit liber dñi marci de venecijs Deo gracias

Of the MARCO POLO
ITINERARIUM

Antverpiae, 1485.

Eight hundred copies only have been reproduced in phototype from the original edition in possession of THE TOYO BUNKO (Oriental Library), by the National Diet Library, Tokyo, Japan.

Collotype work by the Ôtsuka Kôgeisha Ltd., Tokyo. November, MCMXLIX.

Nº 386

~~910~~

~~India - Travels~~

~~Mano Polo Travels~~

India X Travels

CATALOGUED.

Central Archaeological Library,
NEW DELHI. 9713

Call No. 910.4
Mar/Iwa

Author— Marco Polo

Title— Manuscripts and printed editions of

Marco Polo's travels

Borrower No.

Date of Issue

Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.